לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"ו בחשון תשמ"ט, 6 בנובמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13792 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

רדיו דמשק: תיתכן פעולה צבאית ישראלית נרחבת

סי"ין

רדיו דמשק הזהיר בשבת מפני אפשרות של פעולה צבאית ישראלית רחבת ממדים באזור, בעקבות הנצחון שנחל הימין הישראלי בבחירות הכלליות.
פרשן הרדיו הרגיש, כי "אין להוציא מכלל אפשרות שהמנהיגים הישראליים יבצעו פעולות צבאיות בהיקף רחב באזור, לאחר שקיצוניים וגזענים ציוניים הגיעו לשלטון".

"העבודה" ממשיכה במגעים עם ש"ס ו"דגל התורה"

מסתמן קרע בין רבין לפרס; רבין בעד "ממשלה רחבה"

בראיון טלוויזיה אמש אמר רבין שאין הוא שולל ממשלה רחבה "בתנאים מסויימים" ● נפגש עם פרס לשיחה קשה ביותר בגלל דברי פרס שהפיגוע ביריחו גרם לאובדן כ-3 מנדטים למערך ● בטלוויזיה אמר על הדברים: "זהו נסיון נואל לתלות את תוצאות הבחירות באסון יריחו"

דורית גמן

במערך ראו בהופעתו הפומבית של שר הביטחון יצחק רבין אמש בטלוויזיה הוכחה נוספת לקרע שנתגלע בינו לבין שמעון פרס. ביום שישי היתה לשניים שיחה קשה ביותר על דברים שאמר פרס, כאילו הפיגוע באוטובוס ביריחו גרם לאובדן כ-3 מנדטים למערך. רבין ראה בהודעה זו פגיעה אישית והטלת אחריות מיניסטריאלית עליו, ובהופעתו בטלוויזיה אמש אמר על טענת אובדן המנדטים כי זהו נסיון נואל לתלות את תוצאות הבחירות באסון יריחו.

רבין גם אמר, כי יש לבחון את הסיבות לתוצאות הבחירות, והרגיש את ההערכות האופטימיות שטופחו על ידי "גורמים מקצועיים". לדבריו, אין לעסוק בחיפוש אליבי לכישלון אלא לבחון את הדברים ולמצות את האפשרות להקמת ממשלה הן על ידי מו"מ עם מפלגות השמאל ועם המפלגות הדתיות, על בסיס של

(סוף בעמוד 4)

רבין עם שר ההגנה האמריקני קרלוצ'י. השר האמריקני סיים שלשום את ביקורו בארץ – ר' ידיעה בעמ' 2 (צילום: יוכל גמן/דו צ)

התוצאות הסופיות

בצלאל עמיקם

עם סיום ספירת קולות החיילים ובדיקת כל המצביעים במעטפות סגורות, התבררו בוועדת הבחירות המרכזית התוצאות הסופיות של הבחירות לכנסת. חלוקת המנדטים היא כדלהלן:

ליכוד - 40	תחיה 3
מערך - 39	צומת 2
ש"ס - 6	מרכז-שינוי - 2
ר"צ - 5	מולדת 2
אגו"י - 5	דגל התורה - 2
מפד"ל - 5	הרשימה המתקדמת - 1
חד"ש - 4	דראושה - 1
מפ"ם - 3	

כלכלנים צופים פיחות ומתן העדפות מס למגזר העסקי

אודי נחשון
כתבנו הכלכלי בירושלים

גורמים בכירים במשרד האוצר הבהירו, כי כל זמן שלא קמה ממשלה חדשה ושלא מתגבשים מהלכים נלווים לצעד כזה, אין טעם לבצע פיחות.

גם כאשר יכנס למשרד השר מטעם הממשלה החדשה, ואפילו אם יהיה זה השר הנוכחי משה ניסים, יהיה צורך לגבש במשך תקופה מסויימת את המשך המדיניות הכלכלית, ועל כן אין לצפות לפיחות מיידי.

החשש מפיחות הביא ב-3 החדשים האחרונים לרכישת שלושה רבעי מיליארד דולרים על ידי הסקטור הפרטי, ולהורדת יתרות המט"ח של ישראל.

(סוף בעמוד 4)

ש"ס עדיין לא התחייבה לליכוד ● עמוד 2
מי ומי בכנסת הי"ב ● עמוד 3
מפ"ם מסכמת את מערכת הבחירות ● עמוד 4
גילויים על משפט פולארד ● עמוד 5
פקידת בנק חשודה במעילה במיליון ד' ● עמוד 19
מוחזרו כל כספי מניות הבנקים ● עמוד 20

מחיר השלטון

המשא ומתן להרכבת הממשלה החדשה חושף את הצפוי למדינה בעתיד הקרוב. מי שחשש מפני שלטון הליכוד יקבל אותו כעת בתוספת כוחות ימניים לאומנים קיצוניים ומפלגות חרדיות אנטי-ציוניות, שינסו לכפות על רובו המכריע של העם אורחות חיים שיחזירו את החברה לימי הביניים. אמנם מנהלי המשא ומתן מטעם הליכוד מנסים להרגיע את הציבור, כי השד איננו נורא כל-כך, וכי מדובר על החזרת הסטאטוס קוו בלבד, אך גם הליכוד יודע, כי יהיה עליו לשלם את המחיר תמורת האפשרות לקבל לידיו את השלטון.

הליכוד לא זכה בבחירות אלה ברוב המאפשר לו להרכיב ממשלה על-פי מדיניותו המוצהרת. אמנם דוד לוי צודק בטענתו, כי גם לליכוד, כמפלגה הגדולה ביותר, יש מה לומר לגבי קווי היסוד של הממשלה החדשה, אך הוא מודע גם לעובדה, כי בלי תוספת של כמה מנדטים של השותפים החרדיים, התחייה ומולדת, אין לו ממשלה. על כן, מה שעומד כעת על הפרק היא שאלת המחיר שישולם לשותפים קיצוניים אלה. מכל מקום, הליכוד לא השמיע טענה, כי קיים גבול כלשהו בהתדיינות עם השותפים הללו.

הליכוד מקים כעת ממשלה, אשר מבחינה הצהרתית תשאף להשגת הסדר שלום על בסיס הסכמי קמפ דייוויד והנהגת משטר אוטונומי בשטחים. שמיר מנסה ליישב את הסתירה הבלתי אפשרית, בין אי החזרת השטחים לבין אי החלת החוק הישראלי בשטחים. אין לו שום פרטנר ערבי להסדר כזה, אך נוסחה זו מאפשרת לו ליצור אשליות, בעיקר בעולם, כאילו ישראל (תחת שלטונו של הליכוד) מוכנה לנהל משא ומתן מדיני. אבל השותפים הימניים של הליכוד כופרים בגלוי גם בנוסח דה-פאקטו נוסח הליכוד. אנשי התחייה הולכים לממשלה זו כשהם מצהירים מראש, כי הם יפרשו ממנה, כאשר יתחיל המשא ומתן על האוטונומיה; ואילו ראש רשימת "מולדת" נכנס לממשלה עם סיסמת "הטרנספר", אשר הליכוד אמנם מתנגד לה, אבל אינו פוסל את נושא דגלה כשותף לממשלה. "גנדי" עושה טובה לליכוד ואינו דורש להכליל אותה בקווי היסוד, אך גם הוא מצהיר על דבקותו בה, עד כדי דרישה לקיים במרוצת הזמן משאל עם למען קיום הטרנספר, כלומר גירוש הערבים מן הארץ.

ואילו המחיר שהליכוד ישלם למפלגות הדתיות, והחרדיות, יתבטא בתחיקה דתית, בעמדות כח שיימסרו לידי הדתיים, בהשפעה גוברת בכל תחומי החיים, שתשנה את אופייה של המדינה.

יתכן, כי בסיומו של המשא ומתן יצליח הליכוד ליפות את כל הוויתורים הללו בניסוחים מטושטשים של קווי היסוד, אך דבר אחד לא יוכל הליכוד לשנות — את העובדה, כי במשך כל תקופת כהונתו הוא יימצא בידי שותפים זוטרים, אך בעלי יכולת לסחוט ממנו כל פעם ויתורים נוספים תחת האיום לפרק את הקואליציה. נגד ממשלה כזאת תהיה להציב אופוזיציה לוחמת, אשר תנסה לקצר את חייה של ממשלה זו.

ביה"ד דחה בקשת האוצר לצווי מניעה

הרופאים בשירות המדינה שובתים ליממה ומאיימים בהחרפת צעדים

רונית מורגנשטרן

בית-הדין הארצי לעבודה בירושלים דחה אמש את דרישת האוצר להחזיר לתוקף את צווי המניעה נגד רופאי המדינה, לאחר שבוטלו בעקבות פניית הרופאים ב-27 באוקטובר. אי-לכך, תתקיים היום שביתת הרופאים בבתי-החולים הממשלתיים, והם יפעלו היום במתכונת-שבת.

כזכור, מדובר בשביתת-אזהרה בת יום אחד, כמחאה על הקיפאון במו"מ על משמרת-שניה ועל סגירת הפער בין רופאי-המדינה לרופאי קופת-חולים. שלשום נפגשה שרת-הבריאות עם הרופאים ועם נציגת האוצר, כדי לנסות למנוע את השביתה, ע"י הפקדת מכתב בידי הרופאים וכן התחייבות האוצר להוסיף לרופאים 5 אחוז לשכרם על-חשבון הסכם-השכר ל-88 וטיפול מהיר בנושא ססיות ומקבצי יעוץ, כפי שמקבלים רופאי קופת-חולים. נציגת האוצר לא יכלה להתחייב לדבר כזה והרופאים לא היו מוכנים להמתין כמה ימים להתחייבות ולא דחו את שביתתם. הם מאיימים, כי אם לא יפתחו עימם מייד במו"מ ענייני, הם יחריפו את צעדיהם.

גם מינהל ומשק

עובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתיים הכריזו על סכסוך עבודה. הם הודיעו לממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה והרווחה, אורי נחום, כי יתחילו בסדרת

(סוף בעמוד 2)

סיעת המערך בהסתדרות

חברי סיעת המערך בוועד הפועל (חברים וסגנים) מזכירי מועצות הפועלים, מזכירי ההסתדרויות והאיגודים המקצועיים

מוזמנים בזה

לישיבת סיעת המערך בוועד הפועל של ההסתדרות

שתתקיים מחר יום שני, כ"ז בחשון תשמ"ט 7.11.88 בשעה 14.00 בבית הוועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 ת"א, באולם הישיבות בקומה 7.

הנהלת הסיעה

זנבר מבקש שצדיק בינו יקדים את פרישתו מבל"ל

אודי נחשון

היו"ר הנבחר של בנק לאומי, משה זנבר, מבקש ממנכ"ל הבנק, צדיק בינו, להקדים את פרישתו ולבצע לאלתר את חילופי המנכ"לים — נודע ל"על המשמר".

לפני מספר שבועות הודיע בינו על כוונתו להתפטר. הדירקטוריון היוצא של בנק לאומי ביקשו להשאר בתפקיד עד מרס 89 ולפרוש עם הצגת מאזן הבנק ל-1988. זנבר, שנבחר בסוף השבוע ליו"ר המיועד של בנק לאומי, מתכוון להחליף את בינו בהקדם האפשרי. כפי שפורסם, מועמד לתפקיד הוא דוד פרידמן, כיום מנכ"ל בנק איגוד.

הכוונה היא, שהחפיפה בין פרידמן לבינו תתחיל מיד לאחר בחירתו הרשמית של הדירקטוריון החדש בשבוע הקרוב. דובר בנק לאומי מסר אמש בתגובה, כי בשלב זה אין שינוי בהחלטה הקודמת של בינו לפרוש מהתפקיד עם הצגת מאזן 88.

שרת הבריאות תנסה למנוע היום את שביתת הרופאים

רונית מורגנשטרן

שרת הבריאות והממונים על התקציב והשכר במשרד האוצר יפגשו היום עם רופאי המדינה בנסיון למנוע את שביתת הרופאים ביום ראשון. כזכור, איימו רופאי המדינה להשבית את כל בתי החולים הממשלתיים ליום אחד במחאה על הקיפאון במו"מ עימם על קיצור תורים ועל סגירת הפער בינם לבין רופאי קופת חולים.

נודע, כי במשרד האוצר שוקלים למנוע את השביתה ולהוציא שוב צווי מניעה נגד הרופאים. הוועד המרכזי של ההסתדרות הרפואית הביע בישיבתו אמש תמיכה בלתי מסוייגת במאבק רופאי המדינה.

הוועד קבע שאין להשלים עם מצב שבו רופאי המדינה והחולים מקבלי השירות בבתי החולים הממשלתיים יופלו לעומת עמיתים וחולים אחרים. הוועד המרכזי הביע מורת רוח על עמדת משרד האוצר, המחבלת לדבריו, בכל נסיון למצוא הסדר נאות הן בקופ"ח והן בשירות המדינה.

עמדה כזו, קובע הוועד המרכזי, תוביל להידרדרות חמורה נוספת בשירותי הבריאות. עוד הודיע הוועד המרכזי, כי יראה בחומרה כל נסיון להוציא צווי מניעה נגד רופאי המדינה, העומדים לקיים שביתת אזהרה של יום אחד.

אושרה עליית מחירי הובלת הדלק בכשישה אחוזים

שעיית

ועדת המחירים שליד משרד האוצר המליצה לאשר העלאת מחירי הובלת הדלק ב-6.3 אחוזים, כביטוי על התייקרות העלויות השוטפות מתחילת השנה.

כל שינוי נוסף במחירי ההובלה יידון במשרדי האוצר והתחבורה במיסגרת שינויים מיבניים שיאפשרו הסרת מיגבלות אדמיניסטרטיביות וישפרו את יעילות הענף. הייקור ייכנס לתוקף עם חתימת שרי האוצר והתחבורה על התקנה ולאחר פרסומה.

עליה במחיר האסימון; מהיום: 30 אגורות

שעיית

ועדת הכספים של הכנסת אישרה את העלאת מחיר האסימון מ-25 אגורות ל-30 אגורות. בעת העלאת התעריפים של בזק בחורף האחרון לא הועלה מחיר האסימון. מחיר זה היה בתוקף מאז 1987.

התנגש בגישרון ונהרג

עתיים

תמיר וייס בן 29 ממושב לימן שבגליל המערבי נהרג אתמול סמוך לחצות בתאונת דרכים שהיתה בכביש ראש הנקרה — נהריה.

הצעיר שהיה בשרות מילואים, נסע במכונית פרטית מסוג "פיאט 127". מסיבה בלתי ברורה, סטה כלי הרכב, תוך כדי נסיעה, שמאלה, התנגש בגישרון והנהג נהרג במקום.

משטרת מרחב הגליל מבקשים מעוברי אורח שהבחינו בתאונה לסור לתחנת המשטרה הקרובה למסור עדות.

אושרה העלאת תעריפי הארנונה בתל אביב

דדי לוי

משרד הפנים ומשרד האוצר אישרו השבוע את העלאת תעריפי הארנונה למגורים ולעסקים באזור תל אביב יפו. אריה צוקר, חבר מועצת העיריה ממפ"ם מסר, כי בעלי העסקים בתל אביב יאלצו לשלם רטרואקטיבית עבור שנת המס 88 12% במקום 6% כפי שהיה נהוג עד כה. תושבי המקום ישלמו 15% במקום 6%.

צוקר הזכיר, כי עוד בחודש פברואר ביקש ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, להעלות את תעריפי הארנונה, אך ועדת הכספים של הממשלה דחתה את דרישתו זו.

לדבריו, אין כל הצדקה שאזרחים ישאו על גבם את נטל ההוצאות המופרזות של להט, ויאלצו לשלם כדי-עבר דמי ארנונה גבוהים יותר. עוד אמר צוקר, כי הפער בין תעריפי הארנונה למגורים לבין התעריף הגבוה יותר לעסקים הוא מגוחך.

את הפרשי התשלום ישלמו תושבי תל אביב ובעלי העסקים בשני תשלומים שווים, האחד ב-1.12.88 והשני ב-1.2.89, להוציא את אלה ששלמו מראש ארנונה לכל השנה.

לקיבוץ אילון
ביום חגו
ברכת שכנים
קיבוץ עברון

צה"ל פוצץ 3 בתים ואטם רביעי בעקבות חשיפת חולית מחבלים

חברי החוליה תושבי הכפר בורקא רצחו משתף פעולה ■ 11 פצועים אתמול בגדה וברצועת עזה

עירן טאוס

זרועות הביטחון חשפו לאחרונה חוליה של 4 תושבי הכפר בורקא שבשומרון, המשתייכת לארגון ה"פתח". חברי החוליה חשודים ברצח אכזרי של תושב הכפר, שנחשד על ידם בשיתוף פעולה עם שלטונות ישראל בשישה באוקטובר. אנשי החוליה אף התעללו בגופתו.

מקורות צבאיים הוסיפו, כי חברי החוליה חשודים גם בתקיפות אוטובוס וכלי רכב צבאיים ואזרחיים באזור. ברשותם חברי החוליה נתפסו כלי נשק מסוג "עוזי", סכינים וגרזנים. בעקבות החשיפה נהרסו אמש שלושה בתים של חברי החוליה ובית נוסף נאטם.

מקורות ערביים מסרו, כי מדובר במקרה שבו נרצח מחמד עארף סאלח, מרוה תושב הכפר, שגופתו נמצאה במערה ליד הכפר, כרותת ראש. עם חשיפת חוליה זו, הצליחו למעשה כוחות הביטחון לפענח את כל מקרי הרצח של חשודים בשיתוף פעולה עם השלטונות, בגדה המערבית בחודשים האחרונים.

פצוע בשכם

מקורות ערביים מסרו אמש על פצוע בשכם בהתנגשויות בין הצבא למפגינים. הפצוע חמים ג'מיל אל רבאי בן 14 נפצע בידו. המקורות ציינו, כי הילד שיחק עם חברים באזור מסגר נאסר בעיר. הם יידו אבנים זה על זה כמשחק. כח צה"ל שהיה בסיור שגרתי באזור, פתח באש, לטענת המקורות הערביים, ועקב כך נפצע הילד.

עוד דיווחו מקורות ערביים, כי ביומיים האחרונים נלקחו מתושבי שכם 140 תעודות זהות, בניגוד למקובל עד כה, והן טרם הוחזרו לבעליהן. כמו כן נמסר על הרמת מכוניות של תושבים מקומיים בעיר, אתמול על ידי כוחות הביטחון, לצרכים בטחוניים.

מקורות ערביים מסרו גם על 2 פצועים במחנה הפליטים בלאטה הסמוך לשכם בהתנגשות אלימה בין צה"ל לצעירים במחנה. עוד דווח על 2 פצועים בכפר עדנא, ועל הפגנות ותקריות אלימות נמסר מבית לחם, מחנה הפליטים עסכר ובאיזור טול-כרם.

המקורות הערביים דיווחו גם על מבצע מעצרים שערך צה"ל באיזור רמאללה ובכפרים תורמוס עייא, חירבת אבו פלח וכפר מאליק. במהלך המעצרים היו כמה התנגשויות בין הצבא לתושבים מקומיים. מקורות צבאיים לא מסרו אתמול על פצועים בגדה המערבית.

מן הכפר ג'בל מוכבר שליד ירושלים, נמסר אתמול, כי בולדוזר של המשטרה הרס מצבת אבן שהוקמה לזכרו של צעיר שנהרג בכפר מידי המשטרה בחג הסוכות.

שישה נפצעו ברצועה

בסילוואן היו אתמול התנגשויות אלימות בין המשטרה לבין צעירים מקומיים. המשטרה פיזרה את הצעירים המתגודדים, בגז מדמיע וכדורי-גומי. בגדה המערבית מצויים בעוצר מחנה הפליטים עקבת ג'אבר שבפאתי יריחו, העיר קלקיליה והכפרים ברוקין ודוג'ייב.

שישה צעירים נפצעו אתמול מירי של חיילי צה"ל במחנה הפליטים שאטי וג'בליה. הם אושפזו בבית החולים בעזה. עד שעת הצהריים היה שקט ברצועה. צה"ל הסיר את ההסגר על הרצועה ואת העוצר על מקצת ממחנות הפליטים. כעת נשארו בעוצר רק שלושה מחנות: ג'בליה נוסיראת ואל-בוראג'.

שוחררו 67 נערים ביו"ש

עירן טאוס

המימשל הצבאי ביהודה ושומרון החליט לאחרונה לשחרר ממעצרם 67 צעירים ערביים. הנערים בגילאי 14 ו-16 היו עצורים במתקני כליאה צבאיים בשל עבירות של הפרות סדר ואלימות.

הם היו בשלבים שונים של ההליכים המשפטיים ושוחררו עתה בערבות כספית. בטרם שוחררו הוזהרו הנערים בידי קצין צה"ל לבל ימשיכו להשתתף, בהפרות סדר. מדובר בצעד של רצון טוב כלפי האוכלוסיה והתחשבות בגילם הצעיר של העצורים.

בדרכו האחרונה

מנחם סבידור, שהיה יו"ר הכנסת העשירית, הובא אתמול אחה"צ למנוחות בחלקת גדולי האומה בהר הרצל בירושלים. בטקס ממלכתי בהשתתפות נשיא המדינה, חיים הרצוג, יו"ר הכנסת, נשיא בית המשפט העליון, ראש הממשלה, שרים וחברי כנסת, ראשי מוסדות, אלופי צה"ל וקהל מוקירי זכרו.
יו"ר הכנסת היוצאת שלמה הלל אמר, כי מנחם סבידור היה אחת הדמויות שתרמו תרומה רבה למדינת ישראל. ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, כי סבידור היה אחד האישים רבי הפעלים שבלט במשך שנים רבות ברבגוניותו ומקוריותו. (כתב: עתי"ם/תצלום: רחמים ישראלי)

עובדי בלל המשיכו אתמול בעיצומים

אודי נחשון

עובדי בנק לאומי המשיכו אתמול לנקוט עיצומים. ארבעת הסניפים הראשיים של הבנק נסגרו שעה אחת לפני המועד הרגיל וכן נמנעו העובדים מחלוקת דואר במשרדי ההנהלה הראשית.

גם אתמול לא היו כל מגעים בין ועד העובדים לבין הנהלת הבנק. ראשי הוועד בבנק לאומי עומדים להיפגש ביום ראשון הקרוב עם ראשי הוועד בבנק דיסקונט כדי לדון בהמשך צעדיהם המשותפים, במטרה ללחוץ על הנהלות הבנקים להגיע להסכם שכר חדש.

● אתמול לפנות בוקר פשטו בלשי משטרת ירושלים על מועדון "הבית האדום" במוצא. השוטרים הפתיעו כ-30 מהמרים, שעה ששיחקו במשחקי מזל האסורים על פי החוק, ב"בית האדום" נמצאו שולחנות בלק ג'ק ומשחקי קוביה. ברשות המהמרים היו אלפי דולרים, אלפי שקלים וכן מעט דינארים ירדניים.

● אחד משלושת משרדי האדריכלים הגדולים בעולם בתחום אדריכלות נוף ופיתוח סביבתי יתכנן את פיתוחו של מלון הנופש הגדול והמפואר ביותר במזרח התיכון "אילת קלאב הוטל".

נוסרו 700 עצי אבוקדו בקיבוץ הרדוף; הנזק: עשרות אלפי ש"ח

יואב אביב

שבע מאות עצי אבוקדו בני ארבע שנים נוסרו אתמול במטע האבוקדו של קיבוץ הרדוף מצפון לינגר. המשטרה מעריכה, כי מדובר במעשה על רקע לאומני. הנזק נאמד בעשרות אלפי דולרים ובקיבוץ אומרים, כי יחסיהם עם השכנים הערבים מצויינים. קשה היה לעמוד אתמול מול שורות עצי האבוקדו במטע של הקיבוץ הסמוך לכביש המוליך מחיפה לשפרעם.

שורות שורות של עצים נטו על צידם לאחר שאלמונים הגיעו בלילה וניסרו את העצים. רכז הענף בקיבוץ יורם קל-גרד אמר, כי בקיבוץ לא התקבלו כל איומים ולא ידוע לו כי למישהו יש או היה סכסוך עם השכנים הערבים.

המשטרה מייחסת למעשה חשיבות רבה והיא תעשה כל שביכולתה על מנת ללכוד את המבצעים. עד אתמול בערב לא נעצר איש.

אתמול נזרקו אבנים אל מכוניות בצומת ג'למה הנמצאת בסמוך. שמשת אחת המכוניות נופצה

צפוי סוף שבוע נאה

עתיים

צפוי סוף שבוע נאה, עם עליה קלה במעלות החום, נמסר מהשרות המטאורולוגי, כעקבות הגשמים הפזורים שהיו ברחבי הארץ. ביום ששי יהיה מעונן חלקית, אך לא צפוי גשם. בשבת יתבהר מזג האויר, יתפזרו העננים ותהיה עליה קלה במעלות החום.

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

הסעות להכנה לטיול אילת:
אוטובוס — 1
07.30 — אולמי רון חיפה — דרך צ'ק פוסט, מנסורה, אליקים, אולגה.
אוטובוס — 2
08.30 — בריכת גלית (ת"א) דרך אליהו, דרך קסטינה, באר-שבע אגד.

הסעות להכנה לטיול מכתש רמון:
אוטובוס — 1
07.30 — אולמי רון חיפה דרך צ'ק פוסט, מנסורה, אליקים, אולגה.
אוטובוס — 2
08.30 בריכת גלית (ת"א) דרך אליהו, דרך קסטינה באר-שבע אגד.

• נא להביא להכנות אוכל ל-3 ימים. אנו נספק להם טרי ליומיים האחרונים, כמו כן על כל אחד להביא 3 ליטר מים, מפה 1:50,000 של אזור הטיול, ורצוי סימון שבילים.
בדבר שאלות, אפשר לפנות לוועד — מח' צופיות בתנה"צ, או בטלפון 03-291161, בשבת בטלפון 06-768632.
חזק ואמץ!
מחלקת צופיות

לתנועת השומר הצעיר,
חניכיה ומדריכיה
שאו ברכה ותודה
על התגייסותכם
הנפלאה למערכה
מפ"ם

המפד"ל ו"מולדת" כבר התחייבו להמליץ כי שמיר ירכיב את הממשלה

ש"ס עדיין לא הבטיחה כי תשתתף בממשלה של הליכוד

דורית גסן

ראשי ש"ס לא היו מוכנים ביום שישי להבטיח לצוות המו"מ של הליכוד, כי ימליצו השבוע לנשיא המדינה, להטיל את תפקיד הרכבת הממשלה, על יצחק שמיר.

בתום סבב השיחות השני בין הליכוד לש"ס הבהירו ראשי ש"ס, כי עליהם להביא את הדברים למועצת חכמי התורה ולרב עובדיה יוסף, והם אשר יורו להם מה לעשות. בליכוד הביעו תיקווה, כי חכמי התורה, יורו לנציגיהם להמליץ על שמיר בפני הנשיא.

עד כה, יש כבר בידי הליכוד הבטחות של המפד"ל ומולדת להמליץ כי שמיר ירכיב את הקואליציה הבאה. היום יפגש צוות המו"מ של הליכוד, בראשותו של דוד לוי, לשיחה שניה עם נציגי אגודת ישראל ודגל התורה, ויבקש מהם להציע לנשיא להטיל על שמיר את הרכבת הממשלה. מחר, יתקיים סיבוב השיחות השני עם מפלגות הימין: התחיה, צומת ומולדת.

3 תיקים לש"ס

בשיחות ביום שישי דרשו נציגי ש"ס שלושה תיקים בממשלה הבאה: הפנים, הדתות והשיכון, או לחילופין עבודה ורווחה. הם הבהירו, כי הם הסיעה הגדולה ביותר, ואם תקבל המפד"ל שני משרדים — מגיע להם שלושה. עם זאת אמרו, כי יהיו מוכנים לאייש את שלושת המשרדים בשני שרים וסגן שר.

תביעות דתיות

בנושא התחיקה הדתית, עמדו נציגי ש"ס על חוק ההמרה — סמכות בתי הדין הרבניים, שהוא גירסה שלהם לתיקון חוק מיהו יהודי. עפ"י ההצעה שלהם, כל גיור יהיה חייב להיות מאושר ע"י הרבנים הראשיים בארץ. כתבתנו מציינת כי בדרך זו, סבורים בש"ס, לא יעוררו את הקהילות היהודיות בארצות הברית, מאחר שרק גר שיעלה ארצה, יחוייב בקבלת אישור של הרבנים הראשיים.

תביעה נוספת עליה עמדו נציגי ש"ס, היא חוק ההסמכה, אשר מסמיך רשויות מקומיות לסגור בתי שעשועים בימים שישי ושבת. ש"ס גם תבעה בפגישה ביום שישי מתן מעמד שווה לחינוך העצמאי־ספרדי, שאינו נמצא ברשת החינוך הממלכתי או הממלכתי־דתי.

בפגישה ביום שישי, הוחלט על הקמת ציוותי גיבוש, אשר יכינו את התביעות השונות. השר דוד לוי, אמר בתום הפגישה, שהנציגים הדתיים מבינים שבארץ הזו יחיו דתיים ולא דתיים יחד. לדבריו, השיחות היו באווירה טובה, והוא לא שמע שום דבר שיש בו לשנות או לזעזע את החיים במדינה. אין גם חשש, אמר, שיהיו גם גזירות חדשות על הציבור.

קרלוצ'י בסיום ביקורו בישראל: שלום באיזור יושג רק במו"מ

מוטי בסוק, עתי"ם

ארצות הברית תומכת בהמשך תהליך השלום והיא מעריכה את הדרך שבה הציג המערך בתעמולת הבחירות שלו את נושא השלום, אמר ביום שישי שר ההגנה האמריקני, פרנק קרלוצ'י לשר החוץ שמעון פרס.

קרלוצ'י הדגיש, בפגישותיו עם שמיר ופרס בסוף השבוע, כי ארה"ב תומכת בהמשך תהליך השלום. בביקוריו בירדן ובמצרים, טרם בואו לישראל, גילה כי בשתי ארצות אלו קיים רצון אמיתי להמשך תהליך השלום. מצרים לא מתלהבת מהמגמות הקיימות באש"ף להכריז על מדינה עצמאית, ולא ברור כלל אם היא תכיר במדינה כזו.

פרס אמר לקרלוצ'י, כי המערך לא יצטרף לממשלה שאין לה תוכנית ברורה להמשך תהליך השלום. אם העתיד יוכיח, כי ניתן להחזיק בכל השטחים וגם להשיג שלום אמת, יוכח כי המערך טעה באיסטרטגיה שלו בשנות ה־80. אולם, העריך פרס, המציאות תוכיח כי הצרוף של כל השטחים ושלום, איננו אפשרי.

לפני הבחירות טענו, כי אש"ף מעוניין בנצחון המערך. זריקת בקבוק התבערה ביריחו מוכיחה את ההפך. אם יתברר כי לא אנשי אש"ף הם שזורקו את הבקבוק, יוכח כי אש"ף איננו שולט על הנעשה בשטחים.

פרס שיבח את דבקותו של מובארק בתהליך השלום.

קרלוצ'י הצהיר בסיום ביקורו, שלא יכול להיות פתרון צבאי לסכסוך המזרח־תיכוני. את השלום והבטחון אפשר להשיג רק על ידי מו"מ, אמר.

במסיבת עיתונאים שערכו בנמל בן־גוריון, סיכמו פרנק קרלוצ'י ושר הביטחון יצחק רבין את הביקור הקצר, שבא בסיומו של מסע בכמה מארצות האזור. רבין אמר, שהביקור חיזק את שיתוף הפעולה בין שתי הארצות ומערכות הבטחון של שתיהן במסגרת שיתוף הפעולה האסטרטגי הקיים וההסכמים שהושגו בשנים האחרונות.

עוד סוף שבוע של הפגנות אבנים ועשרות פצועים בשטחים

עירן טאוס, עזרא אבירן, עתי"ם

עשרות מבין תושבי השטחים נפצעו, בסוף השבוע בתקריות ברצועת עזה ובגדה המערבית. מכוניתו של הרב עמיטל הותקפה על ידי מיידי אבנים, אך איש לא נפצע והרכב נפגע קלות. צה"ל המשיך לעקור פרדסים ליד מקום זריקת בקבוק התבערה ביריחו, שגרם למותם של אם ושלושת ילדיה.

תשעה צעירים נפצעו בסוף השבוע ברצועת עזה מירי כדורי פלסטיק של כוחות הבטחון. מקורות ערביים ריווחו על פציעתם של שלושה צעירים נוספים, תושבי חאן יונס, אך הדבר הוכחש על ידי דובר צה"ל.

שישה מבין התשעה נפצעו כאשר חיילי צה"ל פיזרו הפגנות והתקהלויות ביום שישי אחר הצהריים. חמישה נפצעו במחנה הפליטים שאטי ואחד במחנה הפליטים חאן־יונס. מחאן יונס נמסר כי גם בשבת נמשכו הפרות הסדר, ושם נפצעו עוד שני צעירים מיריות. גם בעיירה בית חנון, בצפון רצועת עזה, היו הפרות סדר ואחד התושבים נפצע ואושפז בביה"ח בעזה.

ביום ו' הותקפה מכוניתו של הרב עמיטל, ראש תנועת מימד, שעה שהרב היה בדרכו לישיבה בכפר עציון, בכביש הראשי המחבר את ירושלים עם גוש עציון. סמוך לבריכות שלמה הושלכו כמה אבנים, מהן גדולות מאוד, על מכוניתו של הרב, אך איש לא נפגע ולמכונית נגרם נזק קל בלבד. הרב עמיטל המשיך בדרכו לכפר עציון.

ילד, נער ואשה

ביום שישי, במהלך פיזור תושבים מיידי אבנים ממחנה הפליטים עסכר הסמוך לשכם נפצעו שלושה תושבים — ילד בן 11 נער בן 16 ואשה בת 45. שלושתם אושפזו בביה"ח אלתיאחד שבשכם.

מקורות צבאיים מסרו על פצוע נוסף בסילוואד שליד רמאללה.

מכוניות של מתנחלים נרגמו ביום ו' ליד הכפר ביתא. בתגובה פתחו המתנחלים באש, אך לא היו נפגעים. התנקשויות אירעו גם בבלטה, שכם ובמקומות אחרים.

בבית פוריק, השוכן דרומית מזרחית לשכם, התארגנה ביום ו' תהלוכה גדולה של תושבי הכפר, שלבשו בגדים שחורים, כשפניהם רעולות, הם שרו שירים לאומניים, הניפו דגלים והשמיעו קריאות נגד הכיבוש ונגד צה"ל. התהלוכה התנהלה ללא תקריות.

מקורות ערבים מסרו על מיכלית מים צבאית שהותקפה ביום ו' ליד הכפר מארמא דרומית משכם. שמשותיה נופצו וגלגליה נוקרו. בתגובה הקיפו כוחות צה"ל את הכפר, חילצו את הנהג ואת המיכלית וערכו חיפושים.

מתנחלים זרקו אבנים

תושבי גינת שומרון, שגילו שככל הטלפון שלהם נותק, יידו אבנים על מכוניות ערביות בכביש קלקיליה־שכם. כתוצאה מכך נפצעו שלושה תושבים ערביים מקלקיליה, פרעתה ועזון והועברו לבתי חולים.

יצויין, כי עתה שרויים בעוצר בגדה המערבית העיר קלקיליה והכפרים רוג'יב וברוקין.

גם ממזרח ירושלים והכפרים בסביבה נמסר על כמה התנגשויות בסוף השבוע בין המשטרה למפגינים. צעירים יידו אבנים על אנשי מג"ב בנקבת השילוח ואבו טור. בקבוק תבערה נזרק על ג'יפ משטרתי בראס אל־עמוד ליד מלון פנורמה. הבקבוק התלקח, אך לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

במהלך התנגשות בין מפגינים מיידי אבנים לכוחות צה"ל ביום שישי. מקורות ערבים הודיעו על פצוע נוסף, תושב פרעתה שליד שכם, שמכוניתו נרגמה באבנים על ידי מתנחלים, הפצוע נער בן 24 נפגע בחזהו והועבר לביה"ח.

בקסבה בשכם היו התנגשויות רבות בין חיילים למיידי אבנים, אך לא נמסר על נפגעים. מקורות ערביים מסרו, כי צעיר בן 18, תושב הכפר רוג'ייב השרוי בעוצר כ־10 ימים, נפצע בידו מיריות חיילים, כאשר שב ברגל מכפר שכן.

עוקרים פרדסים

ביום שישי עקרו חיילי צה"ל פרדסים נוספים באזור העיר יריחו על רקע זריקת בקבוקי תבערה על האוטובוס, שגרמה למותם של אם ושלושת ילדיה.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma 'Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור הדרים 102–121. טל' 233461–3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ירדן תשדר "אוניברסיטה פתוחה" לסטודנטים בגדה

פנחס ענברי

הטלוויזיה הירדנית תשדר בשנת הלימודים הבאה תוכניות של "אוניברסיטה פתוחה", עבור הסטודנטים הפלשתינים בשטחים, השובתים מלימודים בגלל סגירת האוניברסיטאות.

לכתבנו נודע, כי סיכום בעניין זה הושג בין ירדן לאש"ף, וכבר החלו לגייס מרצים לאוניברסיטה המשודרת. עמדה על הפרק פתיחת "אוניברסיטת ירושלים", אבל אש"ף גרס, כי אין סיכוי שישראל תאפשר פעילות של אוניברסיטה כזו, וירדן הסכימה להעמיד את הטלוויזיה שלה לרשות האוניברסיטה מעל גבי האתר.

הסיכום הזה הוא אחד משורת סיכומים בין ירדן לאש"ף לחיזוק התיאום ביניהם בענייני השטחים. מקצת הסיכומים הושגו לפני מיפגש עקבה מקצתם אחר־כך.

לכתבנו נודע, כי ירדן הסכימה לשלם שוב את משכורות עובדי המדינה שפיטרה, לאחר שאש"ף הפקיד בבנק הערבי ברבת־עמון את סכומי הכסף הדרושים. הנושא הועלה בישיבת הוועדה המשותפת לירדן ולאש"ף, לפני כשבועיים. ההערכה היתה, שישראל לא תרשה לכספים ישירים של אש"ף להיכנס לגדה, וירדן הסכימה להחזיר לידיה את המימון.

המלך חוסיין הביע הסכמה עקרונית לבקשת ערפאת במיפגש עקבה, להפסיק את מדיניות הלחצים על תושבי השטחים.

בעולם הערבי מתעניינים בגורל פרס

אורי הורוביץ

אמצעי התקשורת בעולם הערבי עסקו ביממה האחרונה בהרחבה באפשרות שמנהיג מפלגת־העבודה שמעון פרס יודח מתפקידו, עקב הכשלון הרביעי של מפלגתו מאז הוא עומד בראש המפלגה. התקשורת הערבית ציטטה דוברים שונים, שרים וחברי־כנסת ממפלגת העבודה, שדיברו על הצורך ברפורמה בהנהגה.

הובלטו גם דבריו של ראש הממשלה שמיר, שלא יתיר הקמת התנחלויות חדשות עד שלא תוקם ממשלה חדשה.

הממשלה מתכנסת לשמוע דיווחים

מוטי בסוק

שר הבטחון יצחק רבין ידווח היום לממשלה על השיחות האיסטרטגיות החצי־שנתיות עם ארה"ב, שהתקיימו לפני כשבועיים בוושינגטון. השיחות האיסטרטגיות נערכות לסירוגין בארה"ב ובישראל, במסגרת מיזכר ההבנה האיסטרטגי בין שתי המדינות.

בישיבה גם ידווחו רבין, בר־לב וגורמי ביטחון על אירועי ביטחון הקשורים באינתיפאדה, שהתרחשו בשבוע שעבר.

הרופאים

(המשך מעמוד ראשון)

עיצומים בבתי החולים הממשלתיים. בכך הם מוחים על אי כינוסה של ועדת פרה, שהיתה אמורה לדון בהשוואת תנאיהם לעובדי מינהל ומשק בקופת־חולים. יו"ר ארגון עובדי מנהל ומשק, משה אבגוש, שלח מכתב לאורי נחמן עם העתקים לשרת הבריאות ולראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ובו נתונים על פער רחב בין שכרם של עובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתיים לבין זה של עובדי קופת־חולים.

אמש בקונצרט

מנצח עם נשמה

קונצרט למנויים מס' 2 — התזמורת הפילהרמונית הישראלית, סידרה א'

קורט זנדרלינג הוא מנצח חם עם נשמה ואופי, ולכן כל מה שהיה צריך להיות פסטוראלי בערב זה (הסימפוניה השישית לבטהובן והקטעים הליריים לשוסטקוביץ) היה אכן כזה. מה שהיה צריך להיות קצבי ומתוח, היה מעט מוזנח.

הקונצ'רטו לכינור לשוסטקוביץ היה אחד הביצועים הלא שכיחים, בהם התזמורת היתה כולה קשובה לסולנית. ויקטוריה מולובה הקרינה מתוכה תוגה לירית וערגה. התזמורת ספגה את הקרינה ונכנסה לאווירה הנכונה כבר בפרק הראשון. יצירה מופלאה, בה כל המישורים האופקיים של המלודיה והתזמור מתלכדים לקווים אנכיים ברורים. ונוצר שתי־ערב מוסיקלי מרתק ונודר. החלקים הפיוטיים באו לידי ביטוי, בעוד אלו הקצביים חלו קצת בחוסר נשימה. הסולנית היתה פחות מרי תיאטרלית בהם, והתזמורת סבלה מאי דיוקים רתמיים שחיבלו בהנאה, ומנעו מהסקרצו להיות שובב אמיתי.

ובאשר ליצירות בטהובן, מה שיכול אולי היה להציל את הפתיחה "קוריאולן" היה ביצוע מבריק ומלוטש, וזה לא היה כאן. הסימפוניה השישית, שחתמה את הערב, היתה מבושלת היטב, משכנעת וללא דרמטיזציה מיותרת. מחמאות לכלי הנשיפה מעץ.

אורה בן דרור

ביתנו שרוי באבל
חברנו היקר
יצחק כרמלי
נפטר
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 6.11.88
בשעה 15.00
המשפחה
ובית כפר־מסריק

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו היקרה
מיכל הבר
מוותיקות קיבוצנו
הלוויה תתקיים בקיבוץ מזרע היום, יום ראשון,
כ"ו בחשון תשמ"ט, 6.11.88, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מזרע

הננו אבלים על פטירתו של חברנו
יוסף פלר
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 6.11.88
בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מעברות

הכנסת השתים־עשרה — מיהו מי / יורם בר

120 חברי הכנסת

ליכוד
1. יצחק שמיר
2. דוד לוי
3. יצחק מודעי
4. אריאל שרון
5. משה ארנס
6. יגאל הורביץ
7. משה נסים
8. משה קצב
9. בנימין נתניהו
10. אברהם שריר
11. דוד מגן
12. אהרן אבו חצירא
13. בנימין זאב בגין
14. דן תיכון
15. דן מרידור
16. אליהו בן אלישר
17. גדעון פת
18. יעקב שמאי
19. רוני מילוא
20. פנחס גולדשטיין
21. חיים קורפו
22. אהוד אולמרט
23. אוריאל לין
24. עובדיה עלי
25. אריאל וינשטיין
26. רובי רובלין
27. יגאל כהן
28. יהודה פרח
29. מיכאל איתן
30. יהושע מצא
31. יוסף גולדברג
32. גדעון גדות
33. דב שילנסקי
34. פסח גרופר
35. עוזי לנדאו
36. צחי הנגבי
37. שאול עמיר
38. שרה דורון
39. זלמן שוכל
40. יהושע שגיא

מערך
1. שמעון פרס
2. יצחק רבין
3. יצחק נבון
4. ישראל קיסר
5. עזר ויצמן
6. שלמה הלל
7. עוזי ברעם
8. משה שחל
9. אורה נמיר
10. שושנה ארבלי אלמוזלינו
11. גד יעקבי
12. יעקב צור
13. מרדכי גור
14. חיים רמון
15. אברהם כץ־עוז
16. דוד ליבאי
17. חיים בר־לב
18. עמיר פרץ
19. רפי אדרי
20. אריה (לובה) אליאב
21. אברהם בורג
22. אברהם שוחט
23. שמעון שטרית
24. מיכאל חריש
25. בנימין בן־אליעזר
26. אלי דיין
27. נאוה ארד
28. יוסי ביילין
29. נדליה גל
30. שבח וייס
31. אלי בן־מנחם
32. מיכאל בר־זוהר
33. עמנואל זיסמן
34. אפרים גור
35. נואף מסאלחה
36. חגי מרים
37. רענן כהן
38. מיכה גולדמן
39. עדנה סולודר

ש"ס
1. יצחק פרץ
2. רפאל פנחסי
3. יוסף עזרן
4. אריה גמליאל
5. יאיר לוי
6. אליהו מזרחי

אגודת ישראל
1. משה זאב פלדמן
2. מנחם פורוש
3. אברהם ורדיגר
4. שמואל הלפרט
5. שלמה דיין

ר"צ
1. שולמית אלוני
2. יוסף שריד
3. רן כהן
4. עודד צוקר
5. מרדכי וירשובסקי

מפד"ל
1. אבנר שאקי
2. זבולון המר
3. חנן פורת
4. יגאל ביבי
5. יצחק לוי

חד"ש
1. מאיר וילנר
2. תופיק טובי
3. צ'רלי ביטון
4. תופיק זיאד

מפ"ם
1. יאיר צבן
2. חיים (ג'ומס) אורון
3. חסיין פארס

התחיה
1. יובל נאמן
2. גאולה כהן
3. אליעזר ולדמן

צומת
1. רפאל איתן
2. יואש צידון

שינוי
1. אמנון רובינשטיין
2. אברהם פורז

מולדת
1. רחבעם זאבי
2. יאיר שפרינצק

דגל התורה
1. אברהם רביץ
2. משה גפני

הרשימה המתקדמת לשלום
מוחמד מיערי

המפלגה הדמוקרטית הערבית
עבד אלוהאב דראושה

מי עושה מה

בכנסת הבאה יכהנו חמישה דוקטורים:
בנימין זאב בגין (ליכוד)
אליהו בן־אלישר, (ליכוד)
עוזי לנדאו (ליכוד)
יוסי ביילין (מערך)
מיכאל בר־זוהר (מערך)

הקצינים הבכירים בכנסת הם:
יהושע שגיא (ליכוד, אלוף מיל.)
אריאל שרון (ליכוד, אלוף מיל.)
יצחק רבין (מערך, רב אלוף מיל.)
עזר ויצמן (מערך, אלוף מיל.)
מוטה גור (מערך, רב אלוף מיל.)
חיים בר־לב (מערך, רב־אלוף מיל.)
בנימין בן אליעזר (מערך, תת־אלוף מיל.)
רן כהן (ר"צ, אלוף משנה מיל.)
יובל נאמן (תחיה, אלוף מישנה מיל.)
רפאל איתן (צומת, רב אלוף, מיל.)
יואש צידון (צומת, אלוף משנה מיל.)
רחבעם זאבי (מולדת, אלוף מיל.)

עם זאת, ניתן לציין שמספר חברי הכנסת שלא שירתו בצה"ל גדול ממספר הקצינים הבכירים בהם, רובם מקרב הח"כים הערבים והחרדים, אך יש גם ח"כים יהודים שלא שירתו או שירתו שירות סימלי בלבד.

37 ח"כים הם יוצאי עדות המזרח, וכן שלושה בני משפחות ותיקות מאד בארץ (חיים קורפו, ראובן ריבלין (ליכוד) ויצחק נבון (מערך)).

כצפוי עלה מספר הרבנים בכנסת והוא מגיע ל־12:
משה זאב פלדמן, שמואל הלפרט, שלמה דיין (אגו"י) יצחק פרץ, יוסף עזרן, אריה גמליאל, יאיר לוי, אליהו מזרחי (ש"ס), חנן פורת (מפד"ל), אליעזר ולדמן (תחיה), אברהם רביץ ומשה גפני (דגל התורה).

ראשי הרשויות המקומיות בכנסת הם:
עובדיה אלי (ליכוד, עפולה), שאול עמור (ליכוד מגדל־העמק), עמיר פרץ (מערך שדרות) אברהם שוחט (מערך, ערד), אלי דיין (מערך, אשקלון), תופיק זיאד (נצרת) ויגאל ביבי (טבריה).

וישן מפני חדש תוציאו

בין 120 חברי הכנסת, 35 חדשים לגמרי, עוד 6 חוזרים לאחר הפסקה וכן ניתן להוסיף למניין החדשים את ח"כ אברהם שוחט, שהספיק לכהן פחות מחודשיים בכנסת הי"א.

התפלגות הח"כים החדשים נראית כך:

מפלגה	ח"כים חדשים	ח"כים חוזרים לאחר היעדרות
ליכוד	6	2 (זלמן שוכל ויהודה פרח)
מערך	13	2 (מיכאל בר־זוהר ולובה אליאב)
ש"ס	4	
אגו"י	2	1 (שמואל הלפרט)
מפד"ל	2	1 (חנן פורת)
מפ"ם	2	
צומת	1	
מולדת	2	
שינוי	1	

ח"כיות בכנסת הי"ב יהיו רק 7 חברות כנסת: שרה דורון (ליכוד), נאוה ארד, אורה נמיר, שושנה ארבלי אלמוזלינו ועדנה סולודר (מערך), שולמית אלוני (רצ) וגאולה כהן (תחיה). עדנה סולודר קפצה על העגלה ברגע האחרון. מיקומה במקום ה־39 ברשימת המערך הביא לכך שהיא נכנסה רק בזכות חלוקת העודפים לפי חוק באדר־עופר.

ערבים 6 חברי כנסת ערבים יהיו בכנסת הי"ב: תופיק טובי ותופיק זיאד (חד"ש), נואף מסאלחה (מערך) חסיין פארס (מפ"ם) עבד אל ואהב דראושה (מד"ע) מוחמד מיערי (המתקדמת).

קיבוצניקים מספר חברי הקיבוצים בכנסת הי"ב מגיע ל־7. יעקב צור, אברהם כץ־עוז, חגי מרום ועדנה סולודר (מערך), רן כהן (רצ) חנן פורת (מפד"ל) וחיים (ג'ומס) אורון (מפ"ם).

דתיים פרט ל־18 חברי הכנסת בסיעות הדתיות, יש עוד חברי כנסת דתיים בתחיה (אליעזר ולדמן) בליכוד (עובדיה עלי ומשה נסים) ובמערך (אברום בורג ואלי דיין).

פרופסורים (ללא ארנס):
7 הפרופסורים בכנסת הנוכחית הם:
דוד ליבאי (מערך, משפטים)
אמנון רובינשטיין (שינוי, משפטים)
אבנר ח"י שאקי (מפד"ל, משפטים)
יאיר שפרינצק (מולדת, כימיה)
שמעון שטרית (מערך, משפטים)
שבח וייס (מערך משפטים)
יובל נאמן (תחיה, פיזיקה).

הרב פרץ כבש שער ללבו של מלמיליאן

טוביה בסקינד

כוכב בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, גילה בסוף השבוע שנתן את קולו לש"ס.

בשיחה עם כתב "כל העיר", שלום ירושלמי, הסביר מלמיליאן שהחליט לא להצביע לליכוד, כפי שנהג בעבר, ולהצביע הפעם למפלגה בעלת אופי חרדי ברור. "זה גם מסורת, וגם העניין העדתי דיבר פה. אנשים חוזרים למסורת.

"רוצים שקט. תשדיר הבחירות של ש"ס היה מעולה. הרב פרץ דיבר ואנשים קיבלו צמרמורת. אני הרגשתי שהוא מדבר אלי". לדעתו אין כל מניעה לשחק כדורגל באמצע השבוע ולא בשבת.

גם כוכב אחר של נבחרת ישראל בעבר, נסים כהן מבית"ר תל־אביב, הצביע למפלגה חרדית — אגודת ישראל.

מבט חדש

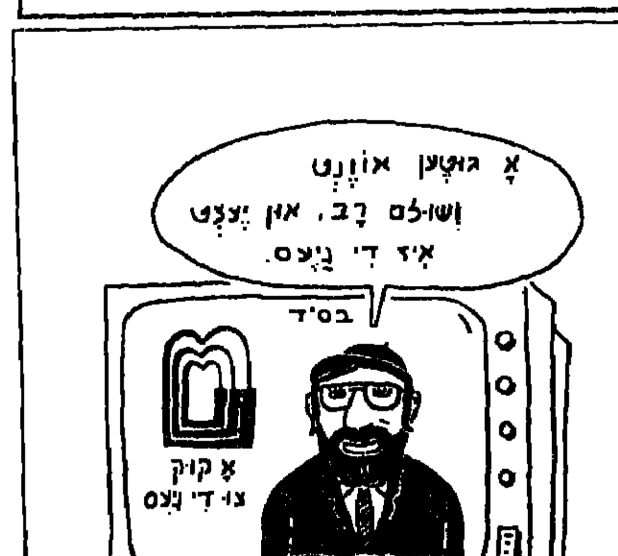

צלצול מהיר

אלישבע איילון

עם עדנה סולודר, מקום 39 במערך, ומיכאל קליינר, מקום 41 בליכוד

לא נורא להיות בחוץ

סולודר: "הרגשה בהחלט טובה. קודם כל בגלל שיש לכיעה יתר עוד בנגט. במקום כזה, ואת לא פעם ראשונה שהכניסה לכנסת מתנדנת לכאן או לכאן, ואם לא הייתי בסופו של דבר נכנסת או לא. יש חיים אחרי הכנסת, יש תנועה, יש תפקידי ציבור אחרים. ובכל זאת אני באמצע עשייה פרלמנטרית, וכשהיה נראה שאני בחוץ והכל, הפעילות במיגזר הערבי, נושא ההתיישבות וההתחלאות, שמירת ריבוע ונושאים אחרים, הולכים להיקטע — זה כאב. בכנסת הי"ב חשוב שהחברים ידעו את העבודה של האופוזיציה, צריך לעבוד קשה ולנסות לשנות את המפה הפוליטית בארץ.

קליינר: "לא העליתי על דעתי, ואז פתאום זה נשמע הצת הגיוני. עכשיו הודיעו ברדיו בסופית אני לא בפנים. בכה שאני מאוכזב, לא הלכתי לבחירות כי לא רציתי לישבת בכנסת. הייתי כבר חבר כנסת, חשבתי, אילו נכנסתי, לטפל הפעם בעזרה למשפחות ברוכות ילדים, בחקיקה שתגביל את הביורוקרטיה ושיכון לזוגות צעירים. כל הסיפור, נכנס לא נכנס, היה קצר והוא כבר מאחורי. באופן עקרוני אני בכלל לא שבע בממשלה שהולכת לקום, זהו אור אדום לליכוד. עדיף היה לחתור לקואליציה ציונית עם המפד"ל והמערך, רץ והתחיה. הרי רבין ופרס כבר הודיעו שהם מוכנים להתפשר על פתרון מדיני זמני.

"כינוס המועצה הפלשתינית "ידחה עד שרבין יפרוש"

פנחס ענברי

משלחת של אנשי שמאל מן השטחים הוזמנה לארצות הברית בידי אנשי הלובי הפלשתיני בוושינגטון. בארצות הברית, הם ייועדו עם ראשי הלובי, הפרופסור אדוארד סעיד, והפרופסור איברהים אבו־לוגד. במוזמנים: איברהים דקאק, חנא עמיראוי, ודיקטור בבריה עקר.

בעניין אחר נודע לכתבנו מפי מקור פלשתיני בכירה ירושלים, כי באש"ף שוקלים שוב לדחות את כינוס המועצה הלאומית, עד לאחר שר הביטחון, יצחק רבין, יעזוב את המשרד.

באש"ף חוששים, כי השר רבין ינצל, בימיו האחרונים כשר הביטחון, את כינוס המועצה כדי ליצור עובדות הרסניות, שיקשו על פתיחת דיאלוג בין אש"ף לליכוד.

לתנועת השומר הצעיר,
חניכיה ומדריכיה
שאו ברכה ותודה
על התגייסותכם
הנפלאה למערכה
מפם

עונת האבוקדו החלה!
קח פרי ותהדיה, לי בריא!
זני אטינגר ופוארטה
במחיר מומלץ לצרכן
עד 4.49 ש"ח לק"ג.
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

המשכים

כלכלנים צופים

(המשך מעמוד ראשון)

לאחר שהממשלה החדשה תבצע שורה של צעדים כלכליים, כולל פיחות השקל בשיעור של עשרה עד חמישה עשר אחוז, יגיע שיעור האינפלציה ב־1989 לעשרים עד עשרים וחמישה אחוז - מעריכים כלכלני בנק לאומי.

בסקירה כלכלית שהוכנה בחטיבה לשוק ההון בבנק לאומי, טוענים כלכלני הבנק, כי מטרתה העיקרית של תוכנית כלכלית שתופעל, תהיה להביא לשיפור מצבו של הסקטור העיסקי ותוכנית כזו תכלול פיחות בשיעור עשרה עד חמישה עשר אחוז, הקפאה ואולי אף שחיקה של השכר הראלי, הפחתת ריבית החובה למיגזר העיסקי ורפורמה במס שתעדיף את המיגזר הזה.

כתוצאה מצעדים אלה מעריכים, כי שיעור האינפלציה, שיגיע ב־88', לכ־16 עד 17 אחוז, יעלה בשנה הבאה ועלול להגיע לשיעור של 25 אחוז. כן מעריכים, כי אם תהיה ב־89', צמיחה במשק, היא תתרחש רק לקראת סוף השנה.

כלכלני בנק לאומי מציינים, כי מניתוח נתוני ספטמבר 88', מתחזקת ההערכה שתהליך המיתון וההאטה במשק נמשך, ומספר החברות שניכנסו לקשיים גדל. בין האינדיקטורים המצביעים על ההתפתחויות האלה: ירידה של שני אחוזים בייצור התעשייתי, ירידה של ארבעה אחוזים במספר המועסקים וצימצום של שישה אחוזים ביבוא הסחורות (כל הנתונים הם לספטמבר לעומת ממוצע 12 החודשים האחרונים).

מסתמן קרע

(המשך מעמוד ראשון)

הסכמה לנוסח תימרון לקידום התהליך המדיני מצד הדתיות, בעוד שהמערך ינסה להענות לדרישותיהן במידת האפשר. רבין הדגיש כי "יש לנו זמן להגיע לאופוזיציה".

רבין לא שלל אמש אפשרות של ממשלת ליכוד־מערך. בראיון לטלוויזיה טען רבין, כי שבע השנים באופוזיציה לא תרמו למפלגת העבודה. הוא הביע חשש מפני קואליציה ימנית־דתית, שתביא לדברים חמורים ואמר "אין לנו מדינה רזרבית". הוא הוסיף, כי אין הוא שולל ממשלה רחבה בתנאים מסויימים, שיאפשרו לנו להשיג את יעדינו העיקריים בתחום המדיני.

הופעתו של רבין אמש היא חלק מאי־השקט וההתארגנויות של חוגים וגופים במערך הקוראים להסקת מסקנות מתוצאות הבחירות לכנסת. בעקבות פניות רבות ולחצים, החליט מזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם, לכנס כבר ביום חמישי הקרוב את לשכת המפלגה, לישיבה העשוייה להיות סוערת ביותר. בינתיים מתארגנת התחמה של חברי מרכז המפלגה לעריכת בחירות חשאיות, אם תועלה הצעה להליכה לממשלת ליכוד־מערך.

ה"מקורבים" מתסיסים

בסוף השבוע התייחסו רבים במערך לקרע שמסתמן בין פרס לרבין. חוגים המקורבים לשר הבטחון טענו כבר במוצאי יום הבחירות, כי היתה זו טעות חמורה שלא להעמיד את רבין, שהיה לדבריהם פופולארי יותר בציבור, בראש המערך. חוגים המקורבים לשמעון פרס אמרו, כי פרס ורבין נשאו במידה שווה באחריות על מערכת הבחירות. הם הדגישו, כי רבין היה שותף לכל ההחלטות שהתקבלו במטה ההסברה ואף קיבל זמני שידור כמעט והים לפרס.

בליכוד הגיבו אמש בסקרנות להופעתו של יצחק רבין והיו שראו בכך איתות של המערך לאפשרות של הקמת ממשלה רחבה בראשות הליכוד.

עד כה לא יצא בגלוי אף אחד משרי המערך בקריאה להדחת שמעון פרס ולהחלפת ההנהגה. פרס טען, בראיון לטלוויזיה, כי אינו רואה עצמו אחראי או חייב להסיק מסקנות אישיות. היום בצהריים מתכנס החוג לשילוב במפלגת העבודה לדון בהפקת הלקחים מן הבחירות ובקביעת האחריות.

השר יעקב צור אמר לכתבתנו, כי הוא חושב שצריך להיות חשבון נפש הן על התכנים והן על צורת ארגונה ודרך עבודתה של מערכת הבחירות. לדבריו לא עומדת על סדר היום הכרעה אישית. הוא ציין, שיש לו ביקורת חריפה על הדרך שבה נוהלה מערכת הבחירות, על הרגשים של ההסברה ובמיוחד על מה שלא עשינו. עוד אמר, כי השמאל והמערך איבדו 4 מנדטים בבחירות לכנסת הי"12 והדבר חייב להדליק נורה אדומה. זה לא יכול לעבור בלי חשבון נפש, אמר. אי אפשר לעבור על כך לסדר היום.

שמועות: "אחדות לאומית"

בסוף השבוע נפוצו שמועות כאילו מתנהלים מגעים בין הליכוד והמערך על הקמת ממשלה משותפת והיו שרמזו על פגישה בין פרס לשמיר, אך מלשכת שמיר הכחישו זאת מכל וכל.

חוגים בעבודה וגם בליכוד העריכו אמש, כי דבריו של יצחק רבין עשויים להביא לנסיונות גישוש מעשיים מצד הליכוד לבחינת אפשרות של הקמת ממשלה רחבה בראשות שמיר וההשתתפות המערך. כתבתנו מציינת כי עד להופעתו אמש של רבין היו רוב ההתבטאויות בתוך מפלגת העבודה, כולל של שרים בממשלה, נגד הליכה לממשלה רחבה כזו והערפת האופציה להליכה לאופוזיציה גדולה ולוחמת.

נודע, כי פרס מתכוון לנסות בראשית השבוע, וייתכן שכבר היום, להמשיך את מגעיו עם המפלגות הדתיות ובעיקר עם ש"ס ודגל התורה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2

סדרה ב': הערב, 6.11.88

סדרה ג': יום ב', 7.11.88

סדרה ד': יום ד', 9.11.88

סדרה ה': יום ה', 10.11.88

קורט זנדרלינג, מנצח

ויקטוריה מולובה, כנרת

התכנית:

בטהובן: הפתיחה "קוריולאן"

שוסטקוביץ': קונצ'רטו לכנור מס' 1

בטהובן: סמפוניה מס' 6 "הפסטוראלית"

תל־אביב, היכל התרבות, 5 אחה"צ

קונצרט לנוער מס' 1

יום ג', 8.11.88

קורט זנדרלינג, מנצח

צבי אבני, מנחה

התכנית:

בטהובן: סמפוניה מס' 6 "הפסטוראלית"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2

סדרה ו': מוצ"ש, 12.11.88

סדרה ז': יום א', 13.11.88

סדרה ח': מוצ"ש, 19.11.88

קורט זנדרלינג, מנצח

פיטר פרנקל, פסנתרן

התכנית:

בטהובן: הפתיחה "קוריולאן"

ברטוק: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר

בטהובן: סמפוניה מס' 6 "הפסטוראלית"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 1

סדרה ד': יום ב', 14.11.88

קורט זנדרלינג, מנצח

פיטר פרנקל, פסנתרן

התכנית כמו בת"א סדרות ו'-ח'

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2

סדרה א': יום ב', 15.11.88

סדרה ב': יום ד', 16.11.88

סדרה ג': יום ה', 17.11.88

קורט זנדרלינג, מנצח

פיטר פרנקל, פסנתרן

התכנית כמו בת"א סדרות ו'-ח'

להזכירכם,

הפגישות עם הנהלת התזמורת יתקיימו לפני הקונצרט בסדרה שלכם באולם היכל התרבות, משעה 18.45 ועד 19.45

כל הדוברים בכנס סיכום הבחירות של מפ"ם:

ההישג — בסיס למאבק ולתקווה למרות התמונה הכללית הקודרת

כתב "על המשמר"

באולם מלא מפה לפה נפתח ביום שישי הכנס לסיכום מערכת הבחירות של מפ"ם. מאות פעילים התכנסו באולם "צוותא" בתל־אביב לכנס ראשון בסדרת מפגשים לסיכום והערכות.

את הכינוס הנחה וסיכם מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות, חנן ארז. "עם הרגשת הסיפוק מהתוצאות שהשיגה מפ"ם בבחירות, אל לנו להיתפס לשאננות. חובה עלינו לנתח את פעילותה של מפ"ם במערכה זו, ולהתכונן לקראת המערכות הבאות", אמר.

גרנות: הישג, נמשיך לחיאבק

מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, שיבח את האווירה החברית והפרגון ההדדי בין כל מרכיבי המפלגה. "אל לנו להיתפס לרוח נכאים ולדבר על פחות מהישג. הישג שהגענו אליו בזכות מאמץ של ארבע שנות עבודה פוליטית, ועבודתם של אנשי הצוות שהכשיר את הקרקע להמראתה של מפ"ם במערכת הבחירות. יצקנו את המסד לכוח אלטרנטיבי של השמאל, שישתף פעולה עם גורמים נוספים, אך יישאר נאמן לעצמו. ארבע שנים חיינו בהרגשה קשה שאנחנו זורעים בלבד, אך עתה התחלנו לקצור את פרי עבודתה של מפ"ם במגזרים השונים", אמר.

"עם כל הסיפוק מההישג, אסור להתייחס למערכת הבחירות רק בהקשר של מפ"ם. התמונה הכוללת היא קודרת' למרי, אבל אסור שהתוצאות יביאו אותנו לתגובות מופרזות ומסוכנות לאווירה של 'אבדה תקוותנו', 'קץ הציונות' וכיוצא באלה. אלו הן תגובות מויקות. עלינו להיות מקור השראה רעיוני וכוחני למאבק בעד מדיניות של שלום וצדק חברתי ונגד הכפייה הדתית.

"עדיין לא ברור אם תיתכן למרות הכל הקמתה של ממשלה בראשות פרס. הסיכויים לכך הם קלושים, אך לא נעמוד בדרכו של פרס להקמת ממשלה כזו. עם זאת, נראה שמפלגת העבודה ומפ"ם יישבו באופוזיציה, ושם על מפ"ם להיות ראשונה תמיד", אמר גרנות.

רון: לבנות על האהדה

רכז מטה הבחירות, אמרי רון, אמר שהיאוש קיים בציבור, אך יהיה מכשול לדרכה של מפ"ם. "רוב הציבור מורכב מעובדים. הוא ציוני, רוצה שלום, ואינו מוכן לקבל כפייה דתית. זו הקרקע עליה אפשר וצריך להמשיך ולעבוד, לצבור כוח פוליטי אשר יוכל לשנות את יחסי הכוחות. עשרות סניפים ברחבי הארץ היו שותפים למערכה, ומההתעוררות הזו אין נסיגה. האהדה הרבה לה זכינו שימשה ותשמש לנו כר נוח להמשך הפעולה, לפירות אלקטורליים במערכות הבאות.

צבן: הראינו מדוע מפ"ם

ראש רשימת מפ"ם, יאיר צבן, אמר שההצלחה היא תוצר של חבירת כל הגורמים לקראת יום ההכרעה, הי 1 בנובמבר. "תשרידים טובים כשלעצמם, ללא עבודה מאומצת במשך ארבע שנים, לא היו יכולים להביא לנו את ההישג כהוקוס־פוקוס".

צבן הודה לאליעזר רונן שריכז את מטה ההסברה, למשרד היועצים לפרסום ברשותו של עוזי פלה, לצוותי הווידיאו של הקיבוץ הארצי, לאולפני סלעד ועידן חדש אשר יחד עם אנשי מטה ההסברה של מפ"ם — אבו וילן, צבי רובל ואמירה הגני — הרימו יחדיו את משימת ההסברה בכלי התקשורת השונים. "מפם זכתה לאהדה והערכה בשל קו ההסברה הייחודי שנקטנו: הסברה עניינית, התעסקנו בעצמנו ולא באחרים, הסברנו מדוע מפ"ם, לא עסקנו בהשמצות אלא בביקורת עניינית ובהצגה מכובדת של עמדותינו ומעשינו בארבע השנים האחרונות. הענקנו עצמאות לצוותים המקצועיים והוכחנו שהדבר לא פגע במסרים של המפלגה.

ג'ומס: ההתלהבות בקיבוצים

חיים אורון (ג'ומס), ראש מטה הבחירות בקיבוץ הארצי, העלה על נס את ההתגייסות בקיבוצים למשימה הפוליטית, שנעשתה בהתלהבות שכמותה לא ראינו שנים.

"מפ"ם בכל יישוב ויישוב"

לאחר דברי הפתיחה של ראשי המפלגה וראשי המטות החל דיון פתוח בו השתתפו עשרות פעילים. את הכינוס סיכם חנן ארז. "ההישג של מפ"ם בבחירות נבע מייחודה של מפ"ם כמפלגה וכתנועה משותפת לקיבוץ הארצי, לעיר ולמגזר הערבי. מפ"ם שילבה את המסר המדיני של תחיה לשלום עם המסר החברתי. נבנינו במערכת הבחירות זו על תשתית רחבה ואמינה של סניפים, ועדי פעולה ופעילות פרלמנטרית ענפה ומרשימה.

"פעולתו של ועד ו, בראשות פיני גרוג ומישל אלמליח, ופעולתם של חברינו במערכות ההסתדרות אפשרו לנו לחבור אל ציבור העובדים במדינה ולקרבם אל המסרים החברתיים־מדיניים שלנו. ראויים לציון פעולתו המסורה של מטה הוותיקים, התגייסותם המופלאה של חניכי ומדריכי השומר הצעיר ושל צעירי ונוער מפ"ם, שידעו מהי פעולה משותפת, ויצקו צבע ופעילות ונוכחות מרשימה בכל מקום ומקום.

"ניתוח פיזור שיעורי ההצבעה ברחבי הארץ מראה שמפ"ם פרוסה כמעט בכל יישוב ויישוב. תשתית כזו אין לאף מפלגה בסדר גודל של מפ"ם, והיא מאפשרת לנו לבנות בממדים גדולים יותר לקראת המערכות הבאות: המוניציפלית, ההסתדרותית, וכמובן, לקראת הכנסת הבאה", סיכם ארז.

על הבמה, מימין לשמאל: צבן, ארז, גרנות (צילום: בוניה)

הרב של חיפה מרגיע את החילוניים

קובי מנדל

"אינני רואה בחוק מיהו יהודי כל פגיעה בקהילות הקונסרבטיביות או הרפורמיות. כמו שהציבור החילוני בארץ קיבל על עצמו נישואין וגירושין עפ"י ההלכה זה ארבעים שנה ולא הרגיש נפגע, לדעתי יש סיכוי שהרפורמים והקונסרבטיבים יקבלו את ההסדר החדש". — אמר בסוף השבוע רבה הראשי האשכנזי של חיפה, שאר־ישוב כהן.

לדבריו, בחוק יש עניין הפגנתי אידיאולוגי יותר מעניין מעשי, כי לכל היותר מדובר בכחמישה מקרים בעייתיים בשנה.

לדעתו אין כל כוונה לכפות גזרות על הציבור החילוני, ויבוצעו רק תיקונים שעליהם הוסכם בהסכמים קואליציוניים קודמים, אך הם לא בוצעו. "אני רוצה לקוות שההנהגה הדתית תדע להתאחד ותנהג בחכמה ובמתינות.

מאגר הקולות של ש"ס: 3,500 מוסדות שקיבלו תמיכה מדרעי

בצלאל עמיקם

ההבטחה שש"ס תדאג לכפרת עוונות לכל מצביעיה ותבטיח להם חלק בעולם הבא, איננה המפתח הבלעדי להצלחת הרשימה בבחירות. להישג המרשים, שישה מנדטים, אחראי במידה רבה, מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי.

בראיונות, שהעניק לשבועון הדתי "יום השישי" עוד לפני הבחירות, פירט דרעי את מקורות הכוח של מפלגתו: הזרמת עשרות מיליוני שקלים מתקציבי משרד הפנים לפעילות דתית. 670 ישיבות, כוללים, בתי מדרש, סמינרים ומתיבתות קיבלו סיוע מסיבי, מגרשים ומבנים. אגודת "אל המעיין", המטפחת את החינוך החרדי, הקימה 365 סניפים במאה ישובים.

לאגודה יש סניף גם במחנה צה"ל בחצרים. בסה"כ מדובר ב־3,500 מוסדות שזכו למענקי פיתוח נדיבים מתקציבי משרד הפנים.

הליכודניקים יפגינו נגד "שמאלניות המערך"

קובי מנדל

בקריאה למערך "לחזור למרכז, למען המדינה וכצורך לאומי", יפגינו היום צעירי הליכוד בחיפה במרכז הדר הכרמל.

מארגן ההפגנה, יעקב בן שאול, מסר כי לדבריו אין ספק כי כישלונו של המערך בבחירות נבע מגיבוש דרך מדינית "שמאלנית", בניגוד לקו המרכזי־ממלכתי שאפיין אותו עד כה.

"עתה, כשהוכרעו הבחירות ופני המערך לאופוזיציה, חשוב שחברי מפלגה זו יקימו שיל למען אופוזיציה אחראית ממלכתית, שלעולם לא תומיף עוד ביודעין לחץ בינלאומי וליכוי מהומות בשטחים. חשוב שמפלגת העבודה תהיה משמאל למרכז ולא בסביבתם הפוליטית של מיערי, וילנר וויצמן", אמר.

הח"כים של הליכוד אינם רוצים לוותר על ראשות ערים ורשויות

כתבנו בעמק

ח"כים של הליכוד מערי הפיתוח בצפון מתכוונים לשנות את החוק המונע מהם לכהן גם כראשי רשויות מקומיות וערים. ראש עיריית עפולה, עובדיה עלי, וראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, אמרו כי יפעלו לשינוי החוק מיד עם כינונה של הממשלה החדשה. ביבי מתכוון לדרוש בהסכם הקואליציוני התחייבות של המפלגות להצביע בעד שינוי החוק.

לליכוד שלושה ראשי ערים מתגליל שיכהנו כחברי כנסת: שאול עמור, ראש מועצת מגדל העמק, יוסי גולדברג, ראש מועצת מטולה, וח"כ עובדיה עלי מעפולה. ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי גבור לכנסת מטעם המפד"ל.

ראש מועצת כפר תבור, מיכה גולדמן מהמערך, שנבחר אף הוא לכנסת אמר, כי לא יתמוך בשינוי החוק. "בקרוב נתכנס בכפר תבור ונבחר מועמד אשר ירוץ לרשות המקומית, ובמקביל, ברצוני לעזור לחברי ממפלגת העבודה המתכוונים לרוץ לרשויות המקומיות. כהן מכהנים ח"כים מהליכוד" אמר.

ההודים מנהלים מו"מ עם שכירי החרב שלכדו באוניה במאלדיביים

רויטר, סי"צ

ניו דלהי — שגריר הודו באיים המאלדיביים מסר אמש, כי מתווכים הודים עלו לסיפונה של אוניית המשא "פרוגרס לייט" ופתחו במשא ומתן עם שכירי החרב לשיחרור בני ערובה. בין היתר ציין השגריר, כי האונייה נפגעה פעמיים באש תותחים הודים, כשניסתה להתחמק מנמל העיר מאלה, בירת האיים. ההודים שעקבו אחרי האוניה נצרו נשקם כדי לא לפגוע בבני הערובה.

אתמול נמסר,כי אוניות מלחמה של צי הודו תפסו אתמול אונייה שנייה של שכירי חרב, לאחר שצבא הודו הצליח לגבור על קבוצה של שכירי החרב שביקשו להדיח מן השלטון את נשיא הרפובליקה המאלדיבית, ולקחו כמה בני ערובה.

קברניט אוניית המשא "פאוגרס לייט" סיפר אתמול בראיון אלחוטי ל"בי.בי.סי." הבריטי, כי שכירי החרב הרגו בירות שני בני ערובה על סיפונה של אניית משא עליה השתלטו, לאחר שנכשל נסיונם להביא להפיכה באיים המאלדיביים.

לדברי ה"בי.בי. סי.", גם אמר הקברניט, כי שכירי־החרב הטמינו מטעני נפץ בכל חלקי אנייתו, וכי הם מאיימים לפוצצם, אלא אם כן יניח להם הצי ההודי להפליג לסרילנקה.

עוד סיפר הקברניט כי שכירי־ החרב מחזיקים ב־25 בני ערובה, וכי איימו להרוג כל אדם על סיפון האניה. הצי ההודי רודף אחרי אניית המשא ועצר אותה בלב ים.

ממשרד ההגנה של האיים המאלדיביים נמסר, כי בין בני הערובה שעל סיפון האונייה נמצאים שבעה או שמונה נתינים זרים. ביניהם מספר נתינים של הפיליפינים ושני נתינים שווייציים.

שר התחבורה והספנות של המאלדיבים, אחמר מוג'וטאבה, היה בין בני הערובה שהוחזקו על ידי שכירי החרב ושוחררו על ידי מלחי הצי ההודי. נשיא המאלדיבים, מאמון עבדול גאיום, אמר לכתב רויטר, כי שני שוודים היו בין קבוצה של זרים המוחזקים על האונייה. פקידים מאלדיביים מסרו, כי שכירי החרב שנתפסו, גוייסו בסרי לאנקה. הם נחקרים עכשיו על ידי קציני הצי ההודי.

קודם לכן תפסו אוניות מלחמה של הודו אוניה אחרת עם קבוצה של שכירי חרב שניסו ללא הצלחה להשתלט על קבוצת האיים המאלדיביים באוקינוס ההודי.

מקורות בכירה מאלה מסרו, כי גם על אונייה זו העלו שכירי החרב מדינאים ופקידי ממשלה כבני ערובה. היא הוחזרה למאלה, לאחר שנתפסה, בליווי אוניות הצי ההודי.

בינתיים לא ברור כמה מבני הערובה נתפסו על שתי האוניות, אולם זמן קצר לפני שנסיון ההפיכה נכשל, נמסר בידיעות ממאלה כי 400 שכירי־חרב נמלטו משם בשתי אוניות.

האיש מספר שניים במפלגת לה־פן נהרג בתאונת דרכים

ארנון יסה, צרפת

ז'אן פייר סטריבוי, מספר שניים במפלגה הפאשיסטית "החזית הלאומית" של לה־פן, נהרג אתמול בתאונת דרכים.

צרפת נפטרה מאיש מסוכן זה שהפיץ ארס גזעני ואנטישמי. מותו תואר כמכה לה־פן. הוא איבד את עוזרו העיקרי שהקים לו את מנגנון המפלגה ושלט בו. לה־פן גם חשש ממנו כמי שעלול להשתלט על הנהגת המפלגה בהפיכת חצר. סטריבוי גירש מהמפלגה לאחרונה את המתונים, ואימץ יחד עם לה־פן מדיניות אנטישמית וגזענית גלויה.

המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה ובודקת אם סטריבוי לא נרצח. לפי שעה העלתה החקירה כי צמיגי מכוניתו היו שחוקים. מכוניתו סטתה מן הכביש והתנגשה בעץ.

פעיל צעיר באירגון נוער של "החזית הלאומית" עצור באשמת הצתת בית הקולנוע ברובע הלאטיני שבו הוקרן הסרט "הפיתוי האחרון של ישו". עשרה צופים נפצעו בהתקפה על בית הקולנוע.

ריגן חתם על החוק המצרף את ארה"ב לאמנה נגד השמדת עם

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון.— הנשיא רייגן חתם ביום ו' על החוק נגד השמדת עם, שיאפשר לארה"ב להצטרף לאמנה הבינלאומית של האו"ם למניעת הפשע של השמדת עם ולהענשה עליו.

בטקס החתימה על החוק אמר רייגן, בין היתר, כי עיתוי החתימה חל בשבוע שבו מציינים מלאות 50 שנה ל"ליל הבדולח". "בלילה ההוא, ב־9 בנובמבר 1938, ביצעו הנאצים בגרמניה ובאוסטריה פוגרום נגד העם היהודי. בבוקר הי"10 בנובמבר היו יהודים רבים הרוגים, מאות היו פצועים, חנויות ובתים נהרסו ובתי הכנסת חוללו ונשרפו. הזה היה הלילה שהתחיל את השואה, הלילה שהיה צריך להעיק את העולם כנגד תוכנית הזוועה של הפתרון הסופי", אמר נשיא ארה"ב.

90 אחוז אלג'ירים שהשתתפו במשאל העם תמכו ברפורמות

רויטר, סי"צ

אלג'יר־ 92.27 אחוז מכלל המצביעים הביעו תמיכה בהצעותיו של נשיא אלג'יריה שארלי בנג'דיד במשאל העם שנערך בסוף השבוע שעבר, על כך מסר שר הפנים האלג'ירי הדי חרירי. הוא ציין כי הצביעו 83,08 אחוז מכלל בעלי זכות ההצבעה.

במספרים מוחלטים היו תוצאות ההצבעה כדלהלן: 9,374,801 מצביעים תמכו ברפורמות שהוצעו על ידי הנשיא בנג'דיד, בעקבות המהומות שזעזעו את המדינה. 785,126 מבין המצביעים שללו את הרפורמות.

יצויין כי מעשי האלימות שזיעזעו לפני חודש את אלג'יריה נגרמו על ידי ירידת רמת החיים של האוכלוסיה, אבטלה גוברת ותיסכול בקרב הצעירים.

"לשקול הסיוע לישראל אם הממשלה תתנגד לשיחות שלום"

רויטר, סי"צ

קלן - מערב גרמניה חייבת לשקול קיצוץ הסיוע לישראל, אם הממשלה החדשה שתקום לאחר הבחירות תתנגד לשיחות על הסיכסוך המזרח־תיכוני - אמר בסוף השבוע שעבר שר־המדינה הגרמני לענייני חוץ הלמוט שאפר.

בראיון ברדיו הגרמני אמר שאפר, כי גרמניה לא תסייע לתהליך השלום אם תמשיך לתמוך בישראל ללא תנאי מתוך רצון לכפר על עברה הנאצי.

"אם הממשלה החדשה לא תהיה מוכנה לשיחות", אמר שאפר, "אזי נצטרך לחשוב שוב אם בטווח הרחוק אנו יכולים להתייחס אל ישראל כאותה צורה כמו בעבר".

שאפר, שביקר בירדן בשבוע שעבר, אמר כי המחאות נגד המדיניות הישראלית באו"ם ומצד ממשלות במערב, לא הועילו דבר. בגרמניה אין בוחנים את המצב בצורה מציאותית, בגלל הזוהירות שמגלה הממשלה כלפי ישראל בגלל הפשעים הנוראים של הנאצים נגד היהודים.

"אנו גם חייבים להכיר בעובדה שלא יושג פתרון במזרח התיכון ,אם אנחנו נביא בחשבון רק את מה שעשינו בעבר", אמר השר.

הארגונים היהודיים בארה"ב חוששים מחקיקה דתית

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — בפגישה שהתקיימה בין ראשי הארגונים היהודיים בארה"ב ביום ה' בניו־יורק הובע חשש, כי הגברת החקיקה הדתית בישראל, אם תקום ממשלה שתיכנע לתביעות המפלגות הדתיות — תזיק לתיירות היהודית לישראל ולאיסוף התרומות למען ישראל. כן הובע חשש, כי הדבר יביא להתרחקות הקהילה היהודית מישראל ולהפחתת מעורבותה כמימשל להשגת תמיכה מדינית בישראל ובאינטרסים שלה.

בקרב כל הארגונים הסתמנה הסכמה, כי יש להפעיל השפעה כדי להביא לרפורמה בשיטת הבחירות בישראל, שתפחית או תבטל את השפעת המפלגות הדתיות.

אלפי סובייטים נענים לקריאת השלטונות וחוזרים לחקלאות

סי"צ

מוסקווה — אלפי אזרחים סובייטים עומדים להיענות לתביעת השלטונות ולשוב אל החקלאות, כדי לפתור את בעיות אספקת המזון בברית"מ, על כך הודיע בשבוע שעבר מיכאיל גורבאצ'וב.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס" מדווחת כי בנאום שהשמיע בפני מנהיגים בכירים ואנשים התופסים עמדות במערכת הכלכלה של בריה"מ, אמר גורבאצ'וב: "האנשים מאמינים בתכניות שלנו ומבינים אותן". לדעתו יש להיענות זו משמעות עצומה.

גורבאצ'וב הצביע על העובדה שהיומון "קומסומולסקאיה פראוודה" קיבל 20,000 מכתבי קוראים, לאחר שפירסם מאמר ובו קרא לצעירים לצאת לאזורים הפחות סוריים של רוסיה.

לדבריו, 20 אלף אנשים כבר יצאו לאזורים אלה או קיבלו הזמנות לצאת לשם.

הצוות הבכיר בקרמלין מעודד עתה את האיכרים שיקבלו לעיבוד שטחים לתקופות זמן ארוכות. ההנהגה הבהירה כי שונתה מן היסוד המדיניות החקלאית של המפלגה הקומוניסטית.

סקר אחרון: בוש צמצם יתרונו ל־7% בלבד

רויטר, סי"צ

וושינגטון - מייקל דוקאקיס צימצם את יתרונו של בוש בסקרי דעת הקהל ל־7 אחוזים, ארבעה ימים לפני הבחירות. הוא מפגר עכשיו אחרי סגן הנשיא, כשיחסי הכוחות הם 51 אחוז לבוש ו־44 לדוקאקיס, קבע סקר חדש של סי.בי.אס.

סקר קודם של סי.בי.סי. שנעשה שלושה ימים קודם לכן, קבע לבוש יתרון של 12 אחוזים.

עוד קובע הסקר, כי דוקאקיס זוכה לתמיכה רבה בקרב בוחרים מעל גיל 45. בוש מוביל ביחס של 54 נגד 42 אחוז בקרב הבוחרים מתחת לגיל 45.

הסקר גם הראה כי בוחרים שהחליטו רק ברגע האחרון על עמדתם, נטו לצידו של דוקאקיס.

בוש המודאג נוכח צמצום הפער בינו לריבו דוקאקיס, פתח במסע שכנוע טלפוני יחד עם פעיל של מפלגתו (צלום: איפי)

משאל עם בצרפת על מתן אוטונומיה לאיי קלדוניה

ארנון יסה, צרפת

הצרפתים שוב הולכים היום לקלפיות, כדי לאשר במשאל עם את תוכנית הממשלה הסוציאליסטית למתן אוטונומיה לאיי קלדוניה החדשה באוקינוס השקט. מצפים לשיעור נמנעים גבוה.

ראש הממשלה, מישל רוקאר, שיכנע את מנהיגי הילידים הקנאקים והלבנים הצרפתים לשים קץ למעגל האלימות ולהתפייס. הוא נתן סמכויות חדשות לקנאקים שישלטו על שני מחוזות. הלבנים ישמרו על השליטה בבירה נומיאה, האוטונומיה תימשך עשר שנים, ובתום פרק זמן זה ייערך משאל עם מקומי בעניין עצמאות לקאלדוניה החדשה.

הצרפתים נראים אדישים למשאל, למרות שהממשלה הסוציאליסטית הצילה אותם ממלחמה קולוניאלית. מפלגות הימין חלוקות בהצבעה. המרכז מצביע בעד התוכנית. הגוליסטים קראו להימנע. ז'אק שיראק הימר על שיעור נמנעים גבוה, שאם כן, יוכל לטעון להצלחה. הנשיא מיטראן הופיע ביום ו' בטלוויזיה וקרא לצרפתים לסייע להתפייסות בין תושבי האי במקום ולא לגרור אותם לאלימות ולשפיכות דמים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 4.11.1988

	יחידה	בשטרות: קניה	בשטרות: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1	—	—	1.7075	1.7288	1.7184
דולר אמריקאי	1	1.57	1.64	1.5946	1.6139	1.6016
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8939	0.9051	0.9037
לירה שטרלינג	1	2.78	2.93	2.8341	2.8695	2.8512
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2633	0.2656	0.2647
ין יפני	100	1.26	1.32	1.2824	1.2984	1.2869
גולדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7932	0.8031	0.8013
פרנק שוויצרי	1	1.05	1.10	1.0702	1.0835	1.0762
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2581	0.2613	0.2604
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2401	0.2430	0.2428
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2320	0.2349	0.2344
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3790	0.3831	0.3821
דולר קנדי	1	1.28	1.34	1.3044	1.3207	1.3082
דולר אוסטרלי	1	1.27	1.37	1.3334	1.3374	1.3259
רנד דרום אפריקני	1	0.59	0.54	0.6504	0.6585	0.6557
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4274	0.4327	0.4313
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2727	1.2885	1.2856
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.23	1.2044	1.2194	1.2153

עו"ד נתן דרשוביץ, מייצג הפולארדים

"פולארד הודה באשמה בגלל שהובטח לו שחרורה של אן"

ורד לוי

"התביעה הפרה את עיסקת הטיעון שנעשתה עם ג'ונתן פולארד. הסיבה היחידה שהניעה את פולארד להודות באשמה היתה התחושה שהוא כנ עורך דינו וכא כוח השידי של אשתו, כי זה יביא לשחרורה של אשתו אן. אילו ידע ג'ונתן שהודאתו לא תועיל לאן, לא היה מודה וייתכן מאד שהיה יוצא בפני המשפט", דברים קשים אלה אמר עו"ד נתן דרשוביץ, המייצג את אחיו אלן את הפולארדים בטענים שהתקיימה ביום שישי בתל־אביב.

נתן דרשוביץ, שהגיע ארצה לרגל עניינים פרטיים, אמר עוד כי יש בכוונתו לתבוע מבית הדין עריכת משפט חוזר לאן פולארד. הוא יבקש גם מתן היתר מיוחד לאן לצאת לטיפול רפואי כל אימת שתזדקק לו, ויצרוש הורדת הסיווג הבטחוני הגבוה שנתנו לה בכלא.

אלן דרשוביץ המייצג את ג'ונתן מתכוון אף הוא להגיש ערעור. על בסיס הטענה שהופר הסכם הטיעון בין התביעה לנאשם, הוא מתכוון לתבוע משפט חוזר. לדברי נתן דרשוביץ, הוליכו את פולארד שולל במשפטיים. ג'ונתן קיבל, לדבריו, הבטחה מאת התביעה שהיא תגיש המלצה לשופט שיקל בעונשו בתמורה להודאתו. המלצה כזו אמנם הובאה אל השופט, אך במקביל, טוען דרשוביץ, היה מי שדאג להראות לשופט גם מכתב חריף מאת שר ההגנה האמריקני וויינברגר שסתר את ההמלצה והפריך אותה. זהו מעשה שלא יעשה, אומר הפרקליט. הוא שולח אצבע מאשימה לעבר משרד המשפטים האמריקאי, ובמיוחד לעבר נציגי התביעה, אך גם לעברם של עורכי הדין הקודמים שייצגו את בני הזוג פולארד, האחים ג'יימס וריצ'ארד הייבי.

"כיום יש לנו את כל הסיבות להאמין שבקרוב יהיה משפט חוזר וכי הצדק בעניין בני הזוג פולארד ייצא סוף סוף לאור" אמר דרשוביץ. במסיבת העיתונאים חולקו גם עותקים של הספר "פולארד" שכתב ברנרד ר. הנדרסון, אביה של אן פולארד. הספר, שהופיע בתחילת 1988 בארה"ב, מביא את סיפורם של בני הזוג, תזכירים, מכתבים ומסמכים שהוגשו לבית המשפט. הוא כולל גם ביוגרפיות של אן וג'ונתן ותיאור מפורט של סיבות מאסרם. בימים אלה, רואה אור תרגומו העברי של הספר בהוצאת "בדיסבק מוציאים לאור".

על היום

6.11.88

אתה שואל, כהנא משיב

למרכז הקהילתי, בוושינגטון אליו הוזמן כהנא לנאום חרף גמגומיו, הגיעו מאתיים איש שלא הורשו לשאול יותר משאלה אחת, אך התבקשו להרבות בתרומות ■ מנהיג כ"ך הוצג כלוחם עייף שהתאכזב מהדמוקרטיה אך מסרב להיקרא גזען

דליה שחורי, וושינגטון

בכניסה למיגרש החנייה עמד אדם וכיוון את המכוניות הלאה. מיגרש החנייה היה מלא. הכיסאות בתוך האולם נתמסו, חמישה דולר הכרטיס, מחיר אחיד, גם לעיתונאים, שבאו לערב הזה מסיבות מקצועיות. רחש של אי־רצון עבר בקהל כשנפוצה ידיעה, ששני ערבים רצו להיכנס, לא נתנו להם אבל המשטרה, שבאה לשמור על הסדר, אילצה להכניסם. המקום — המרכז היהודי בסילבר ספרינג, פרוור סמוך לוושינגטון. האירוע — הופעה של מנהיג תנועת „כך" מאיר כהנא, הפותח כאן מסע התרמות לתנועתו ברחבי ארה"ב. יש לו כאן ציבור אוהדים והוא פוקד את המקום בקביעות ב־17 השנה האחרונות.

בערב שבו מתרחש האירוע הגיעו למרכז הקהילתי כמאתיים איש. כהנא הוצג כלוחם עייף, שכמעט לא זכה לבוא בשערי ארה"ב, בגלל התנגדות מחלקת המדינה להכיר ברורכונו האמריקני, אבל לבסוף הצליח. הקהל מקבל אותו, אומנם לא כולם, בתשואות בעמידה. אחד האוהדים שואל אותו „מה אפשר לעשות כדי לעזור?" והוא משיב „קודם־כל תנסה לכתוב צ'ק".

כאן הוא נינוח יותר מאשר בארץ, אם כי גמגומיו ועוויתות הפנים שלו אינם פוחתים ובמהלך הערב אף גוברים. הוא מטיח את ידו תוך כדי דיבור בקתדרה שעליה הוא נשען, ונוכחות המיקרופון מגבירה את עוצמת המכות. מעצבן מאוד. אולי בגלל התמצאותו הטובה ביותר באנגלית, ההטפה שלו נשמעת כאילו מתונה יותר. המילה „לגרש" למשל, אינה מופיעה במילון האנגלי שלו. כאן יש לו „להוציא" את הערבים „החוצה". „להעביר" אותם. אבל כששואלים אותו למשמעות הדברים, מקבלים תשובות ישירות ויודעים בדיוק במה מדובר. הוא מנסה להיראות ולהישמע אדם תרבותי והגיוני, ועל־ידי כך שאינו מרים את קולו ובכך שהוא דואג ליצור תנאי מסגרת, שלא יגררו אותו לאובדן השליטה העצמית. הוא קובע למשל, שכל אחד — גם ערבי — רשאי לשאול שאלה. אבל ברגע שהשואל סיים את שאלתו — אין לו זכות להגיב, להתווכח או לתקן את דברי כהנא. הוא, לעומת זאת, מתגרה בשואל, הופך את דבריו, מרגיז אותו ואומר בצדקנות: סליחה, נתתי לך לדבר, עכשיו אתה תיתן לי או שלא אשיב לך בכלל. כך הוא מצליח לשמור על דיבור עצור, על סף ההתפוצצות, בלי התפוצצות. האוהדים שלו, שאילו הדבר היה תלוי בהם, אף ערבי או נוצרי עוכר ישראל ולעניין זה גם יהודי שאינו ברעתם, לא היה מקבל את רשות־הדיבור, ואפילו לא את רשות הכניסה — מקבלים את רוע הגזירה. תארו לכם אם כן ציבור, שבו כהנא הוא האיש השפוי.

המעניין הוא שההופעה שלו מושכת אליה אנשים מרקע אחר לגמרי: מוסלמים, נוצרים ויהודים „יפי־נפש", הבאים להתווכח. אחד משני הערבים הנוכחים, חמאן אל סייד, סטודנט לאמנות באוניברסיטת מרילנד, עומד לחזור לסוריה לאחר סיום לימודיו בחודש מאי הבא, הגיע כדי לשאול שאלות. חברו, שלא רצה להזדהות אלא אם אראה לו תעודת עיתונאי, הוא יליד ירושלים, לומד באוניברסיטת מרילנד מדע המדינה הוא גדול ושמן. מסוג האנשים שכשהם קמים מהכסא ומזדקפים, אתה אומר להם „טוב, טוב, רק אל תתרגז", ובורח. כשראיתי אותו הרחתי צרות. בייחוד אחרי שהוא אמר שיש להם חברים המפוזרים בסביבה ושהוא לא בא לשמוע, הוא מכיר את הטיעונים, אלא לשאול שאלות, כדי שהאחרים ייווכחו מה כהנא אומר בדיוק. לאחר מעשה, כשהחברים שלו, המפוזרים בשטח כביכול, לא הופיעו, הסקתי שזה היה שקר־לבן שנועד לספק לשניים טווח ביטחון. אחרי הכל, הם נכנסו לגוב האריות.

מורעב לקהל אוהד

הרב הרצל קרנץ, אוהד מושבע של כהנא, שיזם את ביקורו בסילבר ספרינג, הציג אותו כמנהיג לגיטימי, טרוד במתן ראיונות לכלי התקשורת, עייף מתלאות הדרך ולכן גם אין להטרידו מעל לסביר. כהנא, לעומת זאת, מורעב לקהל אוהד, היה מוכן למסור את עצמו עד הסוף. המופע המייגע כולו ארך כשלוש שעות. הוא התעקש לדבר באריכות ולהשיב כך לשאלות, כמו אדם שבילה שנים במערות ולפתע יצא אל אור השמש. הוא כבר כמעט לא היה יכול לדבר מרוב עייפות וגמגום, אבל הוא לא היה מוכן לוותר על רגע. „אח, אילו אני הייתי ראש הממשלה, איזה נחת היתה לכם", אמר והם מחאו לו כף. הוא קבל על כך, שבמשך ארבע השנים, שהיה חבר־כנסת, לא הופיע בטלוויזיה, לא הורשה לדבר בבתי־הספר, לא הוקדש לו אף מאמר בעיתונות. „זו המציאות במדינה הדמוקרטית ישראל", רטן. מעניין, אם כי אולי לא מפתיע, שהאדם, שתורתו היא הרס הדמוקרטיה, מצפה ליהנות מיתרונותיה. הוא לא הגזען הראשון בהיסטוריה שרצה להיבנות מהדמוקרטיה עד שיהיה בכוחו לחסלה.

עוד יותר מעניין, שאדם הבונה את תורתו הפוליטית על אבחנה גזעית, נעלב כשקוראים לו גזען, טוען שהוא אינו כזה ואף קובל, שהמערך והליכוד פנו לבית־המשפט כדי שיפסול את רשימתו בגלל התחרות. הם ידעו, שאם הוא ירוץ, יזכה בעשרה מנדטים, אמר. לשומע, התמה איך אחרי נסיון היהודים בגרמניה הנאצית יכול יהודי לבנות מישנה על בסיסי גזעני, יש הסבר כהניסטי, שאינו מסביר דבר: היהודים־הגרמנים רצו להיות הגרמנים הכי טובים (ולכן לא הגיעה להם השמדה). הערבים לא רוצים להיות ישראלים או יהודים (ולכן מגיעה להם השמדה...). אבל אני לא אומר „הקם להרגך השכם להרגו", אלא — „הקם להרגך גרש אותו" (מחיאות כפיים).

כהנא, אם כן, לא הורג, רק מגרש. הומאניסט גדול. ההצדקה למעשה — גם אם נקבל את ההסבר שלו בלבד, ולא הסבר אחר — היא גזענית. אין מקום במדינה שלו לערבים, כפי שבגרמניה הנאצית לא היה מקום ליהודים. ובכל־זאת חשוב לו להיראות לא גזען. תמהני מדוע, מי שמחזיק כבר בדעות כאלה, מה איכפת לו. „איני גזעני ונאצי, אלא יהודי טוב הדואג לעמו", חזר ואמר. פעם אחת צדק: „מה שפעלנו כתנועה אידיאולוגית במשך 17 שנה והצלחנו בו הוא שפעם אף אחד לא דיבר על העברת ערבים, והיום כל אחד מדבר על כך". ראה ובמיוחד קרא את תוצאות הבחירות. הטרנספר כבר אינו מילה גסה.

מחוץ לישראל

לא אכנס לפרטי דבריו. הם לא ראויים לדפוס והם גם משעממים עד דכא. פרק השאלות והתשובות היה המסמר היחסי של הערב. שאל הפלשתיני שלא רצה לגלות לי את שמו: „תאר לך, חס ושלום, שתזכה לשלוט בישראל. מי יבוא בתור אחרי הערבים, היהודים הרפורמים? הקונסרבטיביים? אתה אומר שאתה לא גזען, אבל מה שאתה אומר מקביל לכך, שמישהו כאן יבוא ויגיד, שהשחורים משתלטים על אמריקה". מישהו בקהל קרא להפסיק אותו. „זה לא נאום, זו הטפה!" כהנא עמד על זכות השואל לשאול, ובדברי התשובה שלו הבטיח: „שום יהודי לא יבוא אחרי־כך. כל יהודי הוא טוב כמו כל יהודי אחר. אין יהודי בישראל שיבחר כך על פני. ואם השלטון יהיה בידי) הערבים יהיו מחוץ לישראל ויוכלו לשנוא אותי מבחוץ. לא איכפת לי מי יהיו השכנים שלי. הגדרות שלי, יהיו טובות". הפלשתיני ניסה להגיד עוד משהו, אבל כהנא השתיק אותו.

הוא נשאל מה מדיניותו לגבי המיסגדים שעל הר הבית. הוא השיב בשאלה: „מה יקרה אם אבוא למכה ואקים שם, לא בית־מקדש אלא שטיבל? ...נזיז את המיסגדים וניתן להם להתפלל במקום אחר. נחזיר את ההר לרבנות הראשית. יש בעיה הלכתית איפה מותר ליהודים להתפלל על הר הבית, בגלל אי־הידיעה איפה היה קודש־הקודשים. אבל יש אזורים על הר הבית, שבהם כל הרבנים מסכימים שהם מותרים. באזורים אלה יוחל בבניית המיקדש. ואשר לשאלה מה יאמרו: למי איכפת מה יאמרו?" בתשובה זו אגב, הגיע הגמגום שלו לדרגה כזו שכמעט אי־אפשר היה לעקוב אחריו.

עתה נחתה הפתעה. קם אדם ואמר שהוא מסכים עם כל מילה. הוא בא לכאן עם אשתו ושניים מארבעת ילדיו ו„אני יהודי מאמין בישו". בקהל עבר רחש של התנגדות ואכזבה. התחילו להפריע לו. כשאמר שסבו היה רב ואבי־סבו היה חזן, הקהל כמעט קם לגרש אותו. כהנא הרגיע: „זו בוודאי לא דרך להשיב". השאלה שלו היתה האם הוא יכול לחזור לישראל. תשובה — כל יהודי הוא יהודי. לכל יהודי הזכות לבוא לישראל, אבל להיות מיסיונר יהיה פשע בישראל. מחיאות כפיים.

אדם שנשמע כמו מ„שלום עכשיו" שאל: אמר שאנו, היהודים, צריכים להיות רגישים לגורלו של כל אדם ולכן הוא מתבייש במה ששמע כאן. בקהל נשמעו מחיאות כפיים בודדות. כהנא התחיל להשיב, השואל ניסה להסביר את כוונתו, כהנא השתיק אותו וסיכם: „הם לא היו נותנים לך לחיות ואתה יושב ודואג להם. אתה צריך להתבייש בעצמך. ...כל התפיסה של אהבת האויב אינה יהודית".

אמרה אשה אחת: „אני יושבת כאן שעתיים וכל מה ששמעתי הוא שאני שנואה מפני שאני לא יהודיה. מה ששמעתי כאן הוא גזענות. (מצביעה על היהודי המאמין בישו) כך ביישתם את האדם הזה". היהודי־המאמין־בישו מזדעק מיד: „אני באתי לכאן בכוונות טובות ואתה ביישת אותי בפני ילדיי" כהנא: „אתה כבר דברת, עכשיו תשתוק". קריאות בקהל: „שקט! תשתוק!" לאשה: „את באת הנה עם שנאת ישראל וזו זכותך". האשה, שבאופן נדיר מורשית להשמיע משפט אחרי השאלה העיקרית, אומרת „אתה אמרת — אני רוצה אותם בחוץ." זו לא גזענות? לא התכוונת שתהרוג אותם?" כהנא: „לא. התכוונתי שאני רוצה אותם בחוץ". האשה: „אם כך, אני מצטערת על דבריי". היא כנראה חשה רווחה מעצם התגלית, שהוא מתכוון לגירוש ולא להשמדה.

השואל הבא: „אני לא יהודי ולא ערבי. שמעתי אותך ואני רוצה לדעת מה תעשה אם יהיו ערבים שלא ירצו לעזוב". תשובה: „כל ערבי שיהיה מוכן לעזוב, נציע לו פיצויים עבור רכושו. אם הם לא ירצו לעזוב — אודיע להם: אתם עוזבים. השאלה היא עם כסף או בלי, אבל אתם עוזבים. אלה שלא ירצו לעזוב — יישלחו לירדן. שיקימו שם את פלשתין או את דיסנילנד. לא איכפת לי".

עוד שאלה באותו עניין: „איך תזיז את הערבים שיסרבו לעזוב?" „הם לא יסרבו. עכשיו יש לנו רובים ואם יהיה עלינו להשתמש בהם, נשתמש בהם".

הוא אומר, שהוא עוד לא יודע איך יתמודד עם פסיקת בית־המשפט העליון, הוא יצטרך ללמוד את הנושא. „כך" כתנועה לא תחדל להתקיים. אשר לבחירות הבאות לכנסת — אולי ישנה את שם הרשימה ל„כו" ויכתוב במצע שלה פסוקים מהתורה והתלמוד. מי שתומך ברעיונות שלו כבר יידע למי להצביע. הקהל צוחק, מרוצה. תוך כדי השאלות והתשובות מעבירים בקהל מספר קערות פלסטיק לתרומות. היוזמים משקשקים בקערות, פעולה המזכירה את האמהות הפותחות ברז כדי לעורר כילד את הרצון להשתין.

הישיבה בחיק היהודים האלה לא חיממה את הלב אלא יצרה רחיה. טוב היה לצאת לאוויר הקר והנקי של החורף הוושינגטוני. הקרקע היתה מלאה עלי שלכת צהובים ואדומים. העיתונאי האמריקני שלקחתי במכוניתי ראיין באותו יום את כהנא. הוא אמר, ש כאן באמריקה אין מחרימים אנשים. אלא נותנים להם בימה והזדמנות, ואז מגבשים דיעה. נתתי לכהנא בימה, אני מקווה שלא נתתי לו הזדמנות.

על הפרק

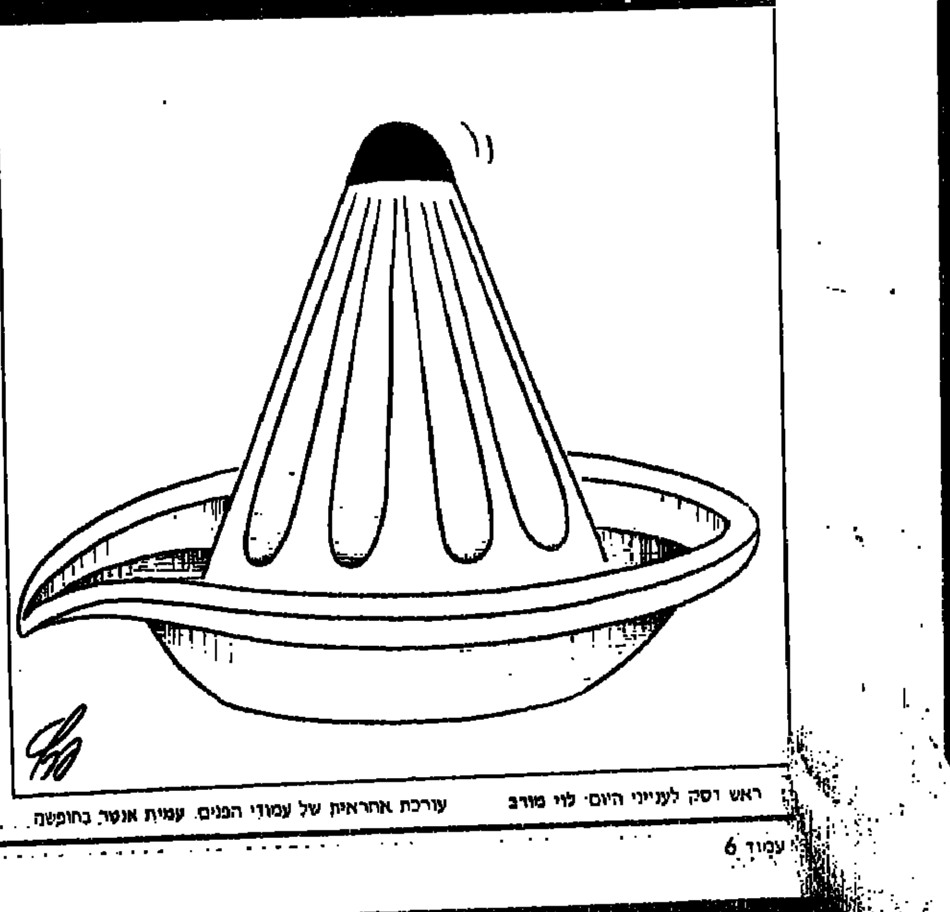

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב · עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אושר, בחופשה

המעיין זרם אל הבוחרים

ש"ס ניצלה מימון מאגודת ישראל כדי לבסס את מעמדה בעיירות הפיתוח. בנוסף למפלגות הגדולות, יש אפשרות נוספת

יהודה צור

ש"ס לא חיכתה שנים אחרי הבחירות הקודמות כדי להגיע למעשים של יום־יום ולהרגיע את חובותיה למצביעיה. היא החלה להתבסס. הנצחון של ש"ס בעיירות הפיתוח בצפון היא במידה גדולה פועל יוצא של יכולתה של ש"ס לתרגם למונחים ממשיים את רצונה של שכבה גדולה של בני עיירות הפיתוח להתקדם ולפרוץ אופקים חדשים בחברה הישראלית.

אגודת "אל המעיין" היא אחת הסיבות העיקריות שרבים מאוד מבני המעמד הבינוני בעיירות הפיתוח מצאו דרך למצוא פורקן לשאיפתם להתקדם ולתרום, בו־זמנית, לחברתם ולסביבתם.

המפלגות הגדולות מנעו מהם בעיירות הפיתוח, חובשי כיפות אך חזקים מלהיות קומוניסטים, כפי שמאסו אותם אויביהם ויריביהם, את הדרך להצלחה. אגודת "אל המעיין" [illegible] לאחר ההצלחה בבחירות האחרונות

(סוף בעמוד 14)

שורשים קצרים

שמונה־עשר ח"כים דתיים הם עדיין מיעוט בכנסת, ובוחריהם עדיין מיעוט בעם

יורם בר

ב"ירק הירוק" האחרון, בעמוד ה[illegible], נוסף ד"ר מוטי פרי, בן יד [illegible], שעם היוודע תוצאות הבחירות, [illegible] בין אנשי "שלום עכשיו", איתם [illegible] מול המוריקע, שאמרו שזאת [illegible] המדינה שלהם.

ברחוב, במשרד ובמסעדה שמעתי אתמול שוב ושוב אזרחים חילונים המדברים על ירידה באופציה הראויה לשיקול דעת מעמיק.

סורי. אני לא אתכם. זאת עדיין המדינה שלי ועלי לעשות הכל כדי שתישא אופי אחר. כל המדברים על ירידה או מגינים בזעם שזו לא המדינה שלהם, מבטאים אולי את תחושתם ולא כוונות ממשיות. אבל הם מוכיחים גם שורשים קצרים.

את הקרב על דמותה של המדינה נוכל לנהל רק עם אנשים חדורי אהבה למקום הזה, לחברה הזאת ולהוויה שלנו. רק מי שבאמת אכפת לו מאופיה של המדינה יעשה מאמצים לעצבה לפי תפיסת עולמו.

שמונה־עשר ח"כים דתיים הם עדיין מיעוט בכנסת ובוחריהם עדיין מיעוט בעם. אם מנהיגינו לא ייסחפו לוויתורים מפליגים תמורת ליטרת הבשר השלטונית, נוכל להם. הבעיה היא שאני לא כל־כך סומך בעניין זה על הליכוד ואפילו לא על המערך. אבל זה לא ישנה את חובתנו הבסיסית שחייבת להבהיר לכל. אנחנו, בני המחנה החילוני, שוחר השלום, האמון על ערכי ההומאניזם, לא נופלים כהוא־זה באהבת הארץ והעם שלנו ממשתמטי הגיוס ושותפיהם הקואליציוניים אוכלי הערבים לתיאבון.

בחירות 88: מה היה, מה יהיה

לשנות את המחשבה

— ולא את שיטת הבחירות

צבי טימור

המערך הפסיד את הבחירות, ויש נטיה להאשים בכך את שיטת הבחירות. אולם בדיקה עניינית תוכיח, כי לא השיטה אשמה אלא "העם אשם", ועל פי ההצעה הידועה של ברטולד ברכט לא יהיה מנוס מלהחליף את העם.

נבדוק זאת בתוצאות המפורטות של הבחירות בתל־אביב:

שתי המפלגות הגדולות השיגו כ־34 אחוז מהקולות. המערך, על מנת לזכות ברוב, יצטרך לחתום הסכמים עם שינוי - 2.5%, ר"ץ - 7%, מפ"ם - 2%. כך, יחד, יהיו מובטחים לו כ־45 אחוז מן הקולות. זה יאלץ את הליכוד, שגם לו 34 אחוז מן הקולות, לחתום עם התחיה - 2.6%, המפד"ל - 2.3%, אגו"י - 3.2%, ש"ס - 4.1%, על מנת להשיג רוב של 46 אחוז. אחוזים בודדים עשויים להתווסף לאחת משתי הרשימות מקולות תייר, הפנסיונרים, חד"ש, זעם וטיף. ואולם, כל אחד משני הגושים ייאלץ לנהל לפני הבחירות ארבעה־חמישה מו"מים נפרדים על מנת לזכות בתמיכה. אגו"י תדרוש מהליכוד תמיכה במועמדה בבני־ברק, והמפד"ל תדרוש את תמיכת הליכוד במועמד המפד"ל באזור גאולה בירושלים. רצ תתנה את תמיכתה במועמד העבודה בתל־אביב בתמיכה במועמדה בכפר שמריהו, בעוד שמפ"ם תדרוש תמיכה במועמדיה באיזור השרון, בו חסרים לה כמה מאות קולות. מאחר שהסכמים כאלה לא ייפתרו במישור המקומי, יועלה המו"מ לדרג מזכירי המפלגות. הם יקבעו שהמערך לא יציב מועמד באזור אשקלון תמורת אי הצבת מועמד של רצ באיזור קריית־ביאליק. כלומר, המו"מ הקואליציוני, שהתנהל עד כה אחרי הבחירות, יתנהל לפני הבחירות בצורה הרבה יותר מסובכת והרבה יותר מלוכלכת.

אין ממש בטענה ששני הגושים יוכלו להימנע ממו"מ, כי המפלגות הקטנות לא יציגו מועמדים באזורים בהם אין להם סיכוי. גם בבריטניה מציבים הליבראלים עשרות מועמדים באזורים שאין להם סיכוי, כדי לבנות את סיכויי ההזדמנות לעתיד. בישראל, בה קיימות מפלגות מאורגנות, אין לתאר כי איזושהי מפלגה תוותר חינם על הצבת מועמדה. כל אחת תדרוש תמורה באיזור אחר. גם בצרפת נהוג כך, בין המפלגה הסוציאליסטית לבין המפלגה הקומוניסטית, ובצד השני בין מפלגות גושי הימין. אולם שם כבר נקבעו דפוסים של מו"מ, ואילו בישראל, בהיעדר דפוסים מגובשים, תפרח הסחטנות. כל חמולה תדרוש תמורה עבור אי־הצבת מועמד משלה ולא רק כל מפלגה מגובשת.

במצבי לחץ מתעוררת תמיד כמיהה לשינוי בטכניקה. אולי טכנולוגיה אחרת היתה מביאה לתוצאות טובות יותר. אולם אין שום סיבה להאמין בשינוי השיטה. למרבה האירוניה, ככל שהתוצאות מצביעות על חיזוק המפלגות הדתיות, הרי שינוי בשיטת הבחירות הופך קשה יותר ואולי בלתי אפשרי.

בסופו של דבר, לא שינוי שיטת הבחירות יפתור את בעיותיה של ישראל אלא שינוי במחשבתו הפוליטית של ציבור הבוחרים. לשם כך יש להסביר, לשכנע ולהציג תמונת אמת. תועמלני המפלגות הגדולות גם יחד לא למדו עדיין את הכלל הפשוט, כי השקר הטוב ביותר הוא האמת, לכן בילבלו את הציבור, דחפו אותו לייאוש והפסידו. עתה יצטרכו להימצא גורמים שיתקנו את המעוות.

מבוכת המתונים

אורי הורביץ

העולם הערבי הגיב בפסימיות על תוצאות הבחירות בישראל, אם לא בייאוש ממש. אבל עם זאת בלטה התגובה המאופקת של הממשל המצרי והתגובות המעורבות באש"ף. אולי כתוצאה מן המבוכה שפקדה את מי שניסו להתערב ולהשפיע על התוצאות (מובארק־חוסיין־ערפאת). פתאום התברר להם שמעורבותם לא הותירה רושם על הבוחר הישראלי.

במצרים אפשר כבר להבחין בשני סוגי תגובות: הרשמית, שבאה לידי ביטוי בדברי שר החוץ עצמת עבד אל־מגיד, שאמר שארצו תשתף פעולה עם כל ממשלה שתיבחר על־ידי העם בישראל. הבחירות, לפיו, הן עניין ישראלי פנימי, ולגבי מצרים החשיבות היא בפעילות למען השלום ולהשגת הגדרה עצמית לפלשתינים. מגיד אמר שמצרים גם תפנה לממשל האמריקני החדש שיפעל (ילחץ) על הממשלה הישראלית החדשה למען השגת שלום. הוא גם הביע תקווה שהממשל החדש יפעל במהירות למניעת קיפאון במזרח התיכון. דברים דומים השמיע גם שר המדינה לענייני חוץ בוטרוס גאלי. מובארק עצמו נמנע מלהתבטא. ואולם, מאמר המערכת של העיתון "אל־אכבר" מציין, כי תוצאות הבחירות חשפו את האמת ואין לצפות שיחול שינוי במדיניות הישראלית, דבר המגביר את הצורך בנקיטת עמדה ערבית מאוחדת. המאמר משקף כנראה עמדות לא רשמיות של אכזבה מצרית מתוצאות הבחירות.

בסוריה קיימת התאמה בין התגובה הרשמית והפרשנויות בתקשורת. שר ההסברה הסורי מוחמד סולימן טען, שמבחינת סוריה מגלות שתי המפלגות המתמודדות על השלטון בישראל גישה דומה לזכויות החוקיות של הערבים ואינן נענות לרצון הקהילה הבינלאומית הדורשת נסיגת ישראל מהשטחים ומתן זכויות חוקיות לפלשתינים. לפיו סוריה אף בוחנת אפשרות של התגברות התוקפנות מצד ישראל. עם זאת, אף שבסוריה ניסו להציג כביכול חוסר התעניינות לגבי תוצאות הבחירות, שיקפו פרשנויות רדיו דמשק אכזבה מהתוצאות.

הירדנים התאכזבו. אמנם הם לא אמרו זאת במפורש, אולם היה זה סוד גלוי. פגישת עקבה וראיון חוסיין לרשת "נייט־ליין" היו איתות ברור לישראלים. דיווחי התקשורת הירדנית למחרת הבחירות הצביעו על התוצאות, עם ניסיון לדווח באופן אובייקטיבי. אבל בהיוודע התוצאות, יצא המלך לביקור־פתע בעיראק [illegible] עם סאדם חוסיין. סביר להניח, שחוסיין גם קיים מגעים עם שאר שליטי מדינות ערב בעניין זה. ראש הממשלה הירדני ושר החוץ אמר שניצחון הליכוד עשוי לגרום פורענות ולהקשות על פתרון של ישוב הסכסוך בדרך המו"מ. שר החוץ טאהר אל־מצרי הביע פסימיות וראה בתוצאות הבחירות השלכות שליליות. הוא לא הסתיר שבירדן קיוו שתוצאות הבחירות יעלו כוחות הפועלים למען השלום, ההכנה הדדית והמוכנות לתת שטחים תמורת שלום וכן להכיר בזכויותיהם החוקיות של הפלשתינים. הבחירות, לפיו, היו הזדמנות לביסוס עמדה ישראלית חדשה, אולם ניצחון לליכוד בראשות שמיר פוגע בתקווה זו.

התגובה המעניינת ביותר נשמעה מכיוון אש"ף, שדיבר, למעשה, בשלושה קולות ולפחות. תגובה ראשונה לתוצאות הבחירות היתה של הפרשן המדיני של סוכנות הידיעות הפלשתינית, שראה בניצחון הליכוד מכה למאמצי השלום וצפה התגברות הפעולות הצבאיות נגד הפלשתינים. בפרשנות נאמר שבאש"ף לא הופתעו מניצחון הליכוד, רק העולם הופתע. עוד נאמר שהגוש הימני בהנהגת הליכוד יקים ממשלה בשותפות מפלגות דתיות קיצוניות והמגמה תהיה גירוש הפלשתינים מהשטחים. לעומת פרשנות זו, דוברים אחרים התבטאו ביתר־פרגמטיות. ערפאת טען, למשל, שמבחינתו אין הבדל בין עמדת הליכוד והמערך בנושא הבעיה הפלשתינית והוא מוכן להשתתף בוועידה בינלאומית עם כל ישראלי. דוברו, בסאם אבו־שריף, אמר כי לא משנה מי ישלוט בישראל — ההתקוממות תמלא צורך בסיסי להשגת הסדר שלום, לפיו ימשיכו הפלשתינים במהלכי השלום ובאותה עת יעמיקו את האינתיפאדה. הוא גם צופה שני תהליכים: האינתיפאדה תסייע למעצמות להשיג שלום באיזור ובליכוד תתגבש קבוצה של פוליטיקאים בעלי מחשבה ריאלית יותר. גם במערך הוא צופה הגברת המודעות לעובדות באיזור. נראה שהתבטאויות אלה של הזרם הפרגמטי ב"פתח" הן תשובה מראש למה שזרם זה מצפה מכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית. ערפאת הימר במידה מסויימת על אפשרות שהמערך ינצח. הדבר התבטא בנכונותו ליטול חלק בפיסגת עקבה ולאותת בכך לבוחר הישראלי.

(סוף בעמוד 14)

ארנס יאזין לפלשתינים

מינויו הצפוי של ארנס כשר הביטחון אחרי רבין יוכל להיחשב כרגע במיעוטו לאור תוצאות הבחירות

פנחס ענברי

ארבע השנים האחרונות היו תקופה יוצאת דופן בהיסטוריה של השטחים, ומנקודת המוצא הזאת אולי אפשר להבין טוב יותר מקצת מסיבות האינתיפאדה, ואולי מהבנת התקופה נוכל להעריך מה צפוי לקרות בכהונתו של משה ארנס כשר הביטחון.

יצחק רבין היה שר הביטחון הראשון שהיה ממש פרו־ירדני במובן האנטי־פלשתיני החריף ביותר של המושג — מבחינות מסוימות הוא היה פרו־ירדני יותר מהירדנים עצמם. ברבת־עמון מצא לו שותף את ראש הממשלה זייד א־ריפאעי, שלצד נסיונו האנטי־פלשתיניות, אולי מכיוון שניצל בעבר מניסיון התנקשות פלשתיני, גם היה פרו־סורי, והשלושה — רבין, ריפאעי והסורים — הידקו את הלחץ על הפלשתינים, דחקו אותם לפינה שממנה יכלו רק לבעוט בחזרה.

מבחינת הקונספציות המדיניות בישראל, היתה תקופתו של רבין מאופיינת בניסיון רצוף ועקבי ליישם את רוחה של תוכנית אלון, בשיתוף פעולה עם הירדנים. הירדנים הלכו עם רבין רק בביצוע החלק האנטי־פלשתיני, בלי כוונה לשתף פעולה בחלק הטריטוריאלי שלה. המדיניות הזאת נכשלה לאורך כל הדרך: ארבע שנים של לחץ רצוף על הפלשתינים פוצצו את האינתיפאדה בשטחים, הסעירו את הפלשתינים בגדה המזרחית, והנחילו למפלגת העבודה את מפלתה הגדולה בקלפיות. תוכנית האלופים, שאינה אלא תרגום למונחים פראקטיים של תוכנית אלון, לא יכלה לגרוף את המוני בית ישראל מאחורי חזון השלום, שכן ציירה מציאות של גדרות אלקטרוניות בליבה של ארץ ישראל. היא גם חיזקה את רגשות הפחד ותחושות הסכנה מן הערבים על־ידי נפנוף ה„סכנה הדמוגראפית", ובכך סייעה התוכנית ותעמולת המערך שנשענה עליה, דווקא לגנדי ולימין.

למדיניות הפרו־ירדנית של רבין היה סיכוי להצליח, אילו לא היה רבין כל־כך אנטי־פלשתיני, והיה מאפשר למלך חוסיין לגייס את תמיכת אש"ף למהלך מדיני עם ישראל. הסיכוי הגדול, והחד־פעמי, היה לפני שלוש שנים, כאשר חוסיין וערפאת הגיעו לאחר עמל רב להסכם ביניהם.

התארגנות על בסיס מקומי

כמעט עד יומו האחרון דבק רבין בתפישותיו, ומתוך הבית הבוער של האינתיפאדה, במודעת הבחירות האחרונה שלו, לאחר הפיגוע ביריחו, הטיל באופן גורף את האחריות לפיגוע החמור על ארגוני הטרור האש"פיסטים, בלי שום רצון לבחון לעומק את ההתפתחויות המסקרנות בתוך אש"ף, ערב המועצה הלאומית שלו באלג'יריה, ותוך התעלמות מדברי הרמטכ"ל שלו רב אלוף שומרון, כי משליכי בקבוק התבערה התארגנו על בסיס מקומי, ללא קשר לארגוני אש"ף בחוץ. רבין קבע נחרצות כי אש"ף הוא המפריע לשלום הישראלי־ירדני, וחיזק את תחושת הנהגת אש"ף, כי ישראל מתכננת נגדם פיגוע חדש, על־ידי האיום שיגמול לשולחי הרוצחים מיריחו.

לפיכך, מינויו הצפוי של משה ארנס כשר הביטחון אחרי רבין יוכל להיחשב כרגע במיעוטו לאור תוצאות הבחירות, ומנקודת המבט המרכזית הזאת — ייתכן מאוד שיחול מפנה לטובה במדיניות הישראלית בשטחים.

כאשר בוחנים את התקופה הקצרה יחסית של ארנס כשר ביטחון, ערב הבחירות הקודמות בישראל, הרי אפשר למנות כמה נקודות מרכזיות לטובתו. אבל קודם שנדבר בשבחו, יש לזכור כי הוא איש ליכוד, ולפיכך הוא קשור לתפישות המתנחלים. ערב הסתלקותו ממשרד הביטחון, לפני ארבע שנים, הוא עורר את ההתנחלות הפרובלמטית בלב חברון, וממש ערב הבחירות הוא עמד להרחיב את הרובע היהודי על־ידי השתלטות על חנות אגד, ואולי גם לתפוס את השוק הסיטוני. קרוב לוודאי כי יגברו עליו הלחצים להשלים את מלאכתו, מה עוד שרבין הקפיא את המצב הקיים, ולא החזיר את החנות לבעליה הערביים, כאילו המתין עד שהליכוד יחזור וישלים את העבודה.

ראוי לציין כי בקרב המתנחלים התחזקו בארבע השנים האחרונות מגמות מתונות, והרב פרומן למשל, מהתנחלות תקוע, הביע באחרונה מעל דפי השבועון המזרח ירושלמי „אל ביאדר א־סיאסי" דעה כי אין — „לתקוע לערבים קיסמים בעיניים", כבחינת: ההתנחלות היהודית אסור שתישא אופי מתגרה בערבים. גם הרב לווינגר איננו שם עוד דגש על ההתנחלות, והדבר בא לידי ביטוי בראיון ל„על המשמר". אבל ארנס לא יוכל לעשות פחות מרבין, ומכיוון שהמצב בחברון הוקפא — לא יחזיר ארנס את מרכז העיר לערבים, אלא ימסור אותו למתנחלים.

פיגועים נקודתיים

פעולה כזאת בחברון רוויית המתחים לא יכולה להועיל, אלא תגרור החרפה חמורה, ובוויכוחים הפנימיים באינתיפאדה תחזק דווקא את ידי הדורשים לעבור לפסים של מאבק מזוין ממש.

אלוף פיקוד המרכז, האלוף מיצנע, הסביר את הדינמיקה של המעבר לאלימות, כאשר הסביר את הרקע לפיגוע ביריחו. הוא אמר כי מכיוון שאין יותר אפשרות לערוך הפגנות גדולות, עוברים פעילי האינתיפאדה לפיגועים נקודתיים, כמו השלכת בקבוקי תבערה. השאלה היא מה עדיף לישראל: הפגנות גדולות, או פיגועים מכאיבים.

אבל מצד שני, ארנס לא חשש מלהתעמת עם המתנחלים, שכבר אז דרשו לנקוט יד חזקה בשטחים. „שלא תורם אבן על יהודי" ומן הבחינה הזאת עמד לימינו של אלוף הפיקוד, אורי אור, והדף את דרישת המתנחלים.

כשם שהאזין אז לאלוף אור, יש סיכוי סביר כי יאזין היום לרמטכ"ל ולאלוף הפיקוד, ודווקא הוא, החשש מן הסתרור הראדיקלי בימין הכרוך בשותפות עם התחיה והמפד"ל, לא ישעה לפתרונות דוגמת — „חיסול האינתיפאדה בארבעה ימים".

ייתכן מאוד כי הבעיות יצוצו מכיוונה של ירדן. כשם שלפני ארבע שנים ראתה בברכה את בואו של שר ביטחון פרו־ירדני מובהק כרבין, היום היא עוקבת בדאגה אחר גיבושה של ממשלה אנטי־ירדנית, שבה עלול להיות ייצוג גם לרעיון הטרנספר, שהוא בבירור פתרון הקורא להחריב את הממלכה. אם שרון יהיה שר החוץ, אין ספק שפתרון „המולדת החליפית" כנוסח: פלשתין היא ירדן של הליכוד, יקבל תאוצה, ואין בסתרת מעיני ירדן המגעים שכבר תלויים בין הליכוד לבין אש"ף בחיזוק רומני, כדי לממש את נוסחת המולדת החליפית. המאמץ הירדני יהיה לחזק בקרוב את השותפות עם אש"ף, כדי שלא ייגרר אחרי עיסקה עם הליכוד, בנוסח הסכם חוסיין־עמירב, ומן הבחינה הזאת יהיה לירדן אינטרס רב שבוושינגטון ייכנס בוש לבית־הלבן ולא דוקאקיס, אשר עלול להטיל על הנשיא לשעבר, קרטר, את מלאכת התיווך במזרח התיכון. על־פי ההערכות הירדניות, הנשיא לשעבר קרטר מסוגל להאזין לפתרונות מן הסוג הזה.

איפוק וזהר

הדאגה הירדנית היא כמובן גם מהתפשטות האינתיפאדה לתחומה, והיא קיוותה כי נצחון העבודה יביא מיד למגעים עם אש"ף בכיוון הרגעת האינתיפאדה בשטחים. זה הרקע להצהרות הירדניות כי נצחון הליכוד הוא אסון, ואין זה מקרה כי דווקא הביטאון הפרו־ירדני „א־נהאר" היה הבוטה ביותר נגד המצביע הישראלי, על הכרעתו בבחירות. כותרות בנוסח: „המצביע הישראלי הכשיל את גישושי השלום" — היו של הבטאון הפרו־ירדני, ולא של הבטאונים התומכים באש"ף ששמרו על איפוק והיר.

לפיכך, מדיניות הניתוק מן הגדה המערבית ירדה מעל הפרק, מכיוון שהיא עולה בקנה אחד עם מדיניות הליכוד, ובעצם כבר החל תהליך נסיגתה של ירדן מן המדיניות הזאת.

מדיניות הניתוק מן הגדה המערבית, והתנכרות לפלסטינים, גרמה עוד קודם לבחירות לקשיים חמורים בירדן, בעיקרו של דבר בתחום הכלכלי. נפילת הדינר הוסברה ברבת־עמון באובדן האמון של הפלשתינים במטבע הירדני, וזה חוץ ממשיכות הכספים המסיביות של אש"ף מן הבנקים הירדנים. בלי הכרזות מפוצצות הבהירו הירדנים כי הם „מתקנים" את נאום המלך, ולאחר שהודיע על ניתוק פוליטי, מינהלי וחוקי חוזרת בה ירדן משני האפיונים האחרונים — המנהלי והחוקי, ונשאר רק הניתוק הפוליטי, שנועד לסייע לאש"ף, לחדד את האופי הפלשתיני של הגדה המערבית. זה עולה כמובן בקנה אחד עם תחזיתה של ירדן להבליט את הגדה המערבית כפלשתינית — לא הגדה המזרחית. כך למשל הודיע נגיד הבנק המרכזי של ירדן, מאהר שוכרי כי: „שתי הגדות מהוות יחידה כלכלית אחת" („א־נהאר", 29.10.88), או הצהרות כנוסח: „הירדן מחבר את שתי הגדות, ואיננו מנתק אותם", הצהרות המאפיינות באחרונה את קו ההסברה הירדני.

המגמה הזאת תתחזק וירדן תגייס את העולם הערבי נגד הסיכונים שטומנת בחובה הממשלה הישראלית החדשה לעתידה של הממלכה.

יש להניח, כי אם משה ארנס לא יאזין לקולות מן הליכוד, ומן הימין הקיצוני, „לחסל את האינתיפאדה בארבעה ימים", הרי דווקא הוא ינסה להאזין גם לקולות של הפלשתינים, כי לא יישא על גבו את הגיבנת של תוכנית אלון. כשם שבקדנציה הקודמת שלו התחיל להתקשר לכיוון הזרם המרכזי בציבוריות הפוליטית של הפלשתינים, ואפילו התיר למשלחת פלשתינית גדולה מן השטחים להיוועד עם ערפאת ברבת־עמון, יש סיכוי סביר שיחדש את הדיאלוג עם הפלשתינים, שנקטע אצל רבין. ייתכן מאוד כי דווקא ארנס ירגיע את האינתיפאדה — אבל לא בדרכים שהמתנחלים סבורים.

עלייה של קול מתפורר

למרות העלייה בשיעור ההצבעה במגזר הערבי ואופיה האידאולוגי, כוחו של הקול הערבי התפורר במידת מה.

קאסם זייד

תוצאות הבחירות במגזר הערבי מלמדות שהדור הצעיר הצביע בניגוד לדור המסורתי, מתוך מניעים אידאולוגים־לאומיים, ואחרי שבחן את המצע של המפלגה בה תמך. בחירתו של ח"כ דראושה, שעמד בראש מפלגה ערבית ואשר זכה בכ־25 אלף קולות, מחזקת עובדה זו.

הופעתה של המפלגה הדמוקרטית הערבית, בראשותו של ח"כ דראושה, כמפלגה ערבית טהורה, היתה אחד המאפיינים החשובים של מערכת הבחירות. הנסיונות להחשיד את ח"כ דראושה כאילו שהקים את מפלגתו בתיאום עם המערך, לא עברו. עובדת הכלתה ואופיה הערבי של המפלגה היתה דווקא סוד הצלחתה.

עם זאת, הבחירות היו מעין הצלחה למפלגות הערביות־יהודיות המשותפות. הדבר משתקף במיוחד ברשימות חד"ש והמתקדמת. העמדת שני מועמדים יהודים (וילנר וביטון) ברשימת חד"ש, והעמדת מתי פלד במקום השני במתקדמת, לא פגעו בפוטנציאל של שתי הרשימות למרות העובדה שהציבור הערבי ידע, ששלושת הח"כים היהודים ייבחרו בקולות ערביים.

מפם ורץ זכו אף הן בשלל בלתי מבוטל מהקולות הערביים. רץ קיבלה הפעם פי חמישה מהקולות שקיבלה בבחירות הקודמות. מפם, כמפלגה חדשה, זכתה למעשה מהציבור הערבי ב־100 אחוזי תמיכה, אם נקח בחשבון את היותה עד לא מיזמן חלק מן המערך, בשרות ערבי שלם לא שמע ולא ידע עליה. שינוי נוסף שאפיין את הבחירות האחרונות הוא ירידתו של המערך, שהיה במשך שנים רבות בעל בסיס איתן בקרב הבוחרים הערביים.

תוצאות הבחירות מצביעות אם כן על מגמה להצביע למפלגות משותפות יהודיות־ערביות ולמפלגה ערבית, ולא

(סוף בעמוד 14)

תיאטרון

לא רואים

"ברור כשמש" בבימוי גדי רול בתיאטרון באר־שבע

יוסי ונונו

את התפקיד הראשון שלה בתיאטרון הרפרטוארי, אם לא לוקחים בחשבון את "צור ירושלים" תעשה דפנה, הבת של...רכטר בבאר־שבע. רכטר, בוגרת טריה של בית צבי, הולכת לעבור את המסלול הקבוע פחות או יותר, שעוברים מרבית שחקנינו הצעירים והמוכשרים. הדרך לתל־אביב עוברת דרך באר־שבע. ההצגה הראשונה בהשתתפותה: "ברור כשמש", מאת היל יונג (תרגום אלי מלכה). מסלול המכשולים שאמור לעבור שחקן צעיר, היינו כידון א' או נושא כלים ב' יפסח על רכטר. לתפקיד שלה יש בשר. ההצגה תועלה במסגרת "הבכורה הצעירה" של תיאטרון באר־שבע, ניסיון נוסף לקחת מחזה סביר, לא יותר, עם תפקידים טובים שיעזרו לשחקנה הצעירה להשתפשף.

המחזה מספר את סיפורו של ריצ'ארד (גיל פרנק), סוחר תמונות צעיר חולה סוכרת, הגורמת לו לאיבוד הראייה בעין אחת. בבית החולים, שם הוא עובר טיפול, הוא פוגש את טומסינה (רכטר) עובדת סוציאלית עיוורת המועסקת במקום. יש גם צלע שלישית — ג'ין (עמליה לזרוביץ'), חברתו הרואה של ריצ'ארד ממנה הוא נפרד לטובת טומסינה. במהלך המחזה הופך עיוורונו לסופי ומוחלט, מה שגורם לטומסינה לנטוש אותו לטובת גבר פיקח (רואה) שימלא את תפקיד מקל ההדרכה שלה.

המחזה בנוי מתמונות קצרות, כשבמעט כל תמונה מסתיימת בשיר של החיפושיות או ג'ון לנון. בבאר־שבע החליפו את החיפושיות במוסיקה מקורית של אלדד לידור. לא נראה לי שזה משנה יותר מדי.

דפנה רכטר עם גיל פרנק - לפעמים נדמה לי שהיא רואה יותר מכולנו

רכטר: "אני מאוד אוהבת את התפקיד, יש סיפור על שתי מערכות יחסים מורכבות וזה אנושי וחם, זה נוגע, אפשר להזדהות איתה אפילו שהיא עיוורת. לפעמים נדמה לי שהיא רואה יותר מכולנו.

— עשית הכנות מיוחדות לתפקיד?

רכטר: נפגשתי עם שני עוורים ועם רופאת־עיניים וניסיתי לשוחח איתם על התחושות של אנשים שלא רואים. ברוב החזרות, עד שבועיים לפני ההצגה הראשונה, שיחקתי עם עיניים עצומות. זה היה קשה אבל מעניין.

— גם הפרטנר שלך מגלם עיוור. זה לא הקשה עליכם במהלך החזרות?

רכטר: לא, להיפך. זה היה קל, כי אפשר לחלק תחושות והרגשות עם שחקן נוסף שמשחק עיוור. בכלל, נורא נהניתי לעבוד עם הצוות הזה.

— הניסיון הקודם שלך בתיאטרון הרפרטוארי, הבורונה ל"צור ירושלים", לא זכה לפירגון. כיצד זה השפיע עליך?

רכטר: בשבילי זה היה חוויה, מה גם שעשיתי את זה במסגרת בית הספר, כך שזה שונה מההצגה הזו. אישית, הביקורת לא שינתה לי. היו גם הרבה מאוד אנשים שאהבו את זה. אני מאמינה שלכל־אדם בטוח במה שהוא עושה, הביקורת לא צריכה להפריע. בסה"כ ההצגה הנוכחית אחרת. מדובר בשתי הצגות שונות מבחינת החומר, ואין מקום להשוואות. אני בכל מקרה נהניתי משתיהן.

— מה הלאה, את נשארת בבאר־שבע?

רכטר: כרגע כן, אני חתמתי לעונה.

— למה?

רכטר: אני חושבת שזה הכי נכון לי כרגע, מבחינת השפשוף שלי כשחקנית.

— את יודעת מה יהיה התפקיד הבא שלך?

רכטר: לא, אני אעשה מה שיתנו לי.

בימוי גבי רול, תפאורה ותלבושות: יוסי בן ארי

כתב עת

כל מה שרצית לדעת על האופרה...

"מוסיקה" גליון מס' 18

העזה של עורכי הירחון ובררה של הכותבים, משווים לגליון החדש של "מוסיקה", ממדים של אותו עיתון רציני שאליו חתרו העורכים לפני שנה ומחצה. במה דברים אמורים? ובכן, כאן בגליון זה מובאים שני מאמרים הדורשים מעט יותר מחשבה מן הקורא, מעט יותר מאשר רפרוף תוך כדי שתיית כוס תה או בזמן ישיבה בקונצרט ב"היכל התרבות". מדובר כאן למשל, במאמרו של עמי מעייני הבוחן את "זיגפריד", גיבורו של וגנר לאור התפיסה הפילוסופית של סרן קירקגור. עמי מעייני, שעוסק במשיכות קווי השסעה בין וגנר לבין הפילוסופים הגרמניים מאז עבודותיו כתלמיד לתואר המאסטר, מאיר את המוסיקה ואת ההשפעות ההדדיות שלה על שיטות פילוסופיות על־ידי בחינה של כל אחת מצורות הביטוי האנושיות והעמדתו זו מול זו.

אותה גישה מדעית־מחקרית מאפיינת גם את מאמרו של המשורר האנגלי, ויה אודן "הרהורים על מוסיקה ואופרה". כאן נבחנות בקפדנות שתי אמנויות במה שמפסלות ביחידות זמן, הדרמה מול האופרה, תוך בחינות טקסטים ספרותיים וביקורתיים המאירים גם הם את אמנות האופרה מבחינות הרחוקות בדרך כלל מנקודת מבטו של הצופה ה"רגיל".

את ההיבטים ההסטוריים מספקים שלושה מאמרים. האחד הוא זה של יהודית כהן המנתחת את "אורפיאו" של מונטוורדי. אופרה הנחשבת כציון הדרך המשמעותי הראשון של אמנות זו. יעקב רכטר מתבונן [illegible] בתולדות אולמי האופרה בעולם. [illegible] האקוסטיות, האמנותיות וההברתיות, בחינה מדוקדקת של האולם אותו הוא [illegible] מתכנן כאן בתל־אביב. שלישי ואחרון [illegible] יהואש הירשברג המעלה פרק פחות ידוע בתולדות האופרה הישראלית והוא [illegible] המרתק של חלוץ האופרה בישראל, מרדכי גולינקין, שהעדיף את המעשה הציוני על פני קריירה מבטיחה באירופה, והגיע משך כמה שנים להישגים שלא יאומנו גם היום.

את הפרימדונות (ואיך אפשר בלעדיהן?) של אז ושל היום סוקרים יוסף דגן [illegible] את הקשר אופרה־קולנוע בוחן נחמן [illegible] ולידו מופיעה גם רשימה "לתיירים": פרנקו זפירלי, מגדולי במאי [illegible] המצולמת של ימינו. הצד ה"כלכלי" [illegible] החוברת מכוסה על־ידי נתן דונביץ' [illegible] על שוק קלטות הווידיאו בארץ ובעולם [illegible] "מכירת" האמנות הייחודית הזאת, [illegible] "מי מפחד מאופרה?", פעולה [illegible] בישראל, עושה מיקי רייסר, [illegible] הירחון "מוניטין", בצורת דיאלוג קליל. [illegible] הוא צד היוצר עצמו שמובא ברשימותיו [illegible] שני ישראלים. אנדרה היידו משתף [illegible] בתהליכי כתיבת האופרה "יונה" [illegible] אלירז מחבר הליבריות לאופרות של [illegible] מכבה בעקיפין את תופעת ה"אין נביא [illegible]" הבולטת בחריפותה אצלו ואצל [illegible] שיצירותיהם מועלות דרך קבע... [illegible] הכל כאמור, חוברת מסקנת ומקיפה [illegible] שהולך ומתעורר בישראל של סוף [illegible] השמונים.

לר"ן

ביקורת מוסיקה

הופעה מבישה

יצחק שור

תזמורת סימפונית ירושלים, רשות השידור. קונצרט ראשון בסדרה קלאסיקל. מנצח: פרנצ'סקו ד'אבלום. סולן: דניאל עורני. בתוכנית: מערת פינגל מאת מנדלסון. הקונצ'רטו השלישי, במי מינור, לפסנתר ולתזמורת מאת בטהובן. הסימפוניה התשיעית, "מן העולם החדש", מאת דבוז'אק.

הופעתו הראשונה של המנצח האיטלקי פרנצ'סקו ד'אבלום עם תזמורת סימפונית ירושלים רשות השידור היתה מבישה. את "מערת פינגל" מאת מנדלסון הגיש ללא עליצות, וללא גווני אור וצליל. הדינמיקה המשעממת שלו "הנגה" את כשלון בסימפוניה התשיעית, "מן העולם החדש" מאת דבוז'אק. מן המלודיות [illegible] הנפלאות רוויות הכמיהה והתקווה, [illegible] הלמות צורמת של כלי נשיפה [illegible] המנצח לא ראה את כל התזמורת. [illegible] התבונן לעבר הבאסים שמימינו או [illegible] שמשמאלו, והסתפק בנענוע ידיים [illegible] ובקצב בלתי משתנה.

מי שהציל את הערב מכשלון [illegible] הפסנתרן דניאל עורני, בטהובן שלו [illegible] כמשורר צלילים תרבותי ומעודן. [illegible] הטוב של המאזינים, תפקיד התזמורת לא [illegible] דומיננטי. מטעם זה לא נפגמה יותר [illegible] ההנאה מן הקונצ'רטו השלישי של [illegible] בעת הכניסות הבלתי מדוייקות של [illegible] כלים וסולנים.

משמעת והתלהבות

מדי שני

התזמורת הסימפונית הצעירה; מקהלת הדום הצעירה ממיינץ; מנצחים: אליעזר החיתי ומתיאס ברייטשאפט; סולנים: ליבי לבל, יעל וויס פסנתר; אסיה דוידוב, סופרן; אתי חורש, אלט; אלואיס רידל, טנור; מינקה ברוזו, בס. בתכנית: מנדלסון: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1 בסול מינור, אופ. 25; בטהובן: מיסה בדו מאז'ור; פנטזיה כורלית לפסנתר, מקהלה ותזמורת, אופ. 80. אודיטוריום חיפה.

קונצרט הפתיחה לעונת תשמ"ט היה שילוב של מוסיקה קלאסית־רומנטית, כלית וקולית. האירוע המרכזי היה הופעת המקהלה האורחת ממיינץ. נוסדה בשנת 1866 [illegible] מילדים לקולות סופרן ואלט ונערים בקולות טנור ובס, בערך 50 משתתפים. [illegible] מצטיינת בשילוב ואיזון בין הקולות, [illegible] ומשמעת, כנות והתלהבות. הדרכתו של [illegible] מנצחם, מתיאס ברייטשאפט, ערנית [illegible] ויחד עם זאת, יש בה גמישות וקלות [illegible] הידע והנסיון. זאת יכולנו להבחין [illegible] המיסה מאת בטהובן, בקטעים הרב קוליים [illegible] המרקם. כרביעיית הסולנים, לא תמיד [illegible] תאום מבחינת סינגון השירה. עם זאת, [illegible] כולו היה טוב ומהימן.

על היתר ניצח אליעזר החיתי. [illegible] שמענו את הקונצ'רטו לפסנתר מאת מנדלסון, בביצוע הפסנתרנית הצעירה ליבי לבל. נראה לי שבחירת היצירה היתה הפעם [illegible] מוצלחת. זה היה אתגר קשה מדי ליכולתה הטכנית ומוסיקלית כאחד. זה רק הבליט את החסר ועדיין טעון תיקון.

הפנטזיה הכורלית לפסנתר, מקהלה ותזמורת מאת בטהובן יש בה נושא ואריאציות עם הקדמה אימפרוביזטורית לפסנתר. [illegible] המקהלתי יש לו טקסט מתוך הפואמה [illegible] למוסיקה מאת קריסטוף קופנר, כעין [illegible] נבואית לסימפונית התשיעית. יעל וויס היטיבה לנגן את הסולו. השירה היתה [illegible] ואליעזר החיתי יצר קשר טוב עם [illegible] המשתתפים. משך הערב היו הרבה קטעי [illegible] טובים בקבוצות השונות של התזמורות.

בסך הכל, ערב הופעה רבת משתתפים מגוון ומהנה.

מחול

הקיבוצית בברלין ובבודפשט

גיורא מנור

להקות־מחול ישראליות, המופיעות ברחבי העולם וזוכות לתשואות, כבר אינן בגדר חידוש או חדשות. וגם להקת המחול הקיבוצית כבר מנוסה ורגילה בסיורים בעולם. הנה, רק עכשיו שב תיאטרון מחול "ענבל" מהמזרח הרחוק (שם ביקר לראשונה לפני כמעט שלושים שנה); בת־שבע סיירה בגרמניה המערבית ועומדת לצאת לארה"ב, ניר בן־גל וליאת דרור הירבו השנה להופיע באירופה. לו מצבנו בכל תחומי היצירה היה כמו בתחום המחול, היה במה להתגאות.

הקשרים בין מנהלו של פסטיבל ברלין, אולריך אקהארט, ללהקה הקיבוצית נוצרו, כשהד"ר אקהארט ביקר לפני כשנה בארץ, במסגרת נופש וביקור "פרטי" בהחלט. "לא באתי לירושלים לעבוד" — הוא אמר לי אז — "אל תסחב אותי למופעים...". אבל סיפרתי לו, שאני עומד לנסוע עם אחד מידידי ועמיתי לגעתון, למופע־סטודיו של הלהקה הקיבוצית והוא התפתה להצטרף.

ללא תאורה ושאר קישוטי־בימה הופיעו רקדני הלהקה הקיבוצית באולפנה שלהם, והאורח מברלין כל־כך נשבה בקסמם, שלהפתעתי הגמורה, מייד עם גמר הריקודים, פנה ליהודית ארנון וירדנה כהן ושאל, האם תוכניות העבודה של הלהקה מרשות לה לצאת לסיור־מופעים בברלין, במסגרת הפסטיבאל שם, בסוף ספטמבר.

דומני, שמה שכה כבש את ליבו, היתה אותה תחושה, המתלווה למופעי הלהקה הקיבוצית, שאלה רקדנים, האוהבים לרקוד, הרוקדים יחד, לא במובן המשמעת המאורגנת של באלט מקצועני, אלא כמשהו השייך, לדעתי, למהות חיי הקיבוץ. או כפי שניסחה זאת מבקרת היומון BERLINER MORGENPOST, גבריאלה רדאיש, אחרי מופעיהם על בימת האקדמיה לאמנויות בברלין:

להקת המחול הקיבוצית היא גוף ממושמע באופן בלתי רגיל, מושלם מבחינה טכנית, והרוקדים בשום אופן אינם נראים כנוטים הפעולות ללא נשמה. כושר הביטוי שלהם, הנראה לעין עד קצות אצבעותיהם, בא הודות לאישיותם המיוחדת. התשואות הנלהבות נמשכו עוד ועוד.

בין היצירות, שבוצעו על־ידי הלהקה הקיבוצית בברלין, עבודות מאת רמי באר, מצד אחר, וגם מן הרפרטואר העולמי החדשני, מחולות של יירי קיליאן, הצ'כי העובד בהולנד ושל מאץ אק, השוודי, שעמד לשוב השנה לגעתון, כדי להכין עם הלהקה את יצירתו השלישית עבורם, הפעם "אנטיגונה". מאץ אק, בנה של מיסדת הלהקה שהוא עומד בראשה בסטוקהולם, "באלט קולברג" היה אף הוא בברלין, כי גם להקתו שלו הופיעה שם במסגרת הפסטיבל. כך נוצרה פגישה מרגשת בינו לקיבוצניקים.

מלבד בפסטיבל היוקרתי, הופיעה הלהקה גם ברובע טמפלהוף, עירית אותו רובע, שהוא עיר־תאומה לאחת הערים בישראל, אף אירחה את הרקדנים במשך שלושה ימים, עד שהיה עליהם לטוס להונגריה. במסגרת ההפשרה הניכרת ביחסים בין ישראל וארצות מזרח־אירופה, הוזמנה הלהקה לבודפשט. בין ידידיה של הלהקה ברחבי העולם גם הכוריאוגרף ההונגרי איוואן מרקו, שלו להקה בעיר השדה דייר (GYOR), והיה זה אך טבעי, שהקיבוצית תופיע גם שם.

בבודפשט מילא הקהל את האולם הגדול של בית־האופרה הממלכתית. נוצרו קשרים הדוקים בין האקדמיה המרכזית לבאלט בעיר זו לישראלים. כרגע נשלח מטעם אותה אקדמיה מורה־אורח ללהקה שלנו, וניתנה סטיפנדיה לאחד הרקדנים לבוא ולהשתלם שם בעתיד.

כן הופיעה הלהקה עבור הקהילה היהודית הקטנה של הבירה ההונגרית. (רק אנשי הנציגות של מדינת ישראל בבודפשט לא כל־כך התעניינו באורחים מהבית. אבל זה אינו מפליא, כי אדישות זו של דיפלומאטים ישראלים למופעים מישראל כמעט מסורתית...).

על עיתונאים ומבקרים חביבים הקשרים אישיים. לכן מובן, מדוע הכתיר אישטוואן ואגנר, ב־MAGYAR HIRLAP את הביקורת המשבחת שלו בכותרת השמנה: "הקבלות ביו־כוריאוגראפיות." כי הרי אין זה סוד, שיהודית ארנון, המנהלת האמנותית של הלהקה הקיבוצית, מוצאה מהונגריה. אולי לא היה זה "חלום חייה" של יהודית להופיע שוב בארץ מוצאה, אבל יש בזה בכל זאת משהו אישי ומרגש. בייחוד לאור התלהבותם של הצופים, שמילאו את האולמות, והתגובות החיוביות ביותר בעיתונות שם.

אותו מבקר מצא גם קשרים הונגריים נוספים: הרי גם הוריו של רמי באר עלו ארצה מהונגריה, ולא עוד, אלא שגם מעצבת התלבושות ליצירה של איוואן מרקו, שרקדה הלהקה, מוצאה הונגרי, ואפילו ענת אסולין, שגם יצירה ראשונה שלה בוצעה שם, "נשים מחוץ אבן רכה", שזכתה לשבחים במסגרת מפגש "גוונים חדשים במחול" השנה, שאבה את השראתה למחול שלה מיצירות פיסול קראמי של מרגיט קובאץ', אף היא מהונגריה.

הלהקה שבה הביתה עם זרי תשבחות. דווקא בבית מצפים לה מכשולים שונים, רגילים, כמו בעיות תקציב, ובאלה, שכל גוף אמנותי מתנסה בהם, של חילופי דורות, של חילופי גברא בצוות הרקדנים והחלטות על דרכה.

באופן כמעט אבסורדי, דווקא הצלחתן הרבה של תוכניותיה לנוער, ביצירות כגון "פטר והזאב", "המדריך לתזמורת" ו"קרנבל החיות".

מופעים פופולאריים, המכניסים לקופת הלהקה הדלה הכנסה חיונית, אינן כל־כך אהובות על חלק מן הרקדנים, שהיו מעדיפים יצירות קאמריות יותר, אולי נסיוניות וחדשניות יותר.

מופע

מורשת

יוסי ונונו

אחרי שהפיק וכיכב בסרט וידאו על יהדות ספרד ומורשתה התרבותית־מוסיקאלית מתכוון יורם גאון לצאת במופע חדש שכולו שירים ורומנסות ספרדיות בעיבודים חדשים. במופע ישולבו גם אגדות וסיפורים מהווי העדה הספרדית. את המופע תלווה תזמורת מורחבת בניצוחו של דוד קריבושי וכן ישולבו בו אמנים נוספים הקשורים בהווי ובפולקלור הספרדי. המופע מתוכנן לצאת בתחילת ינואר ומדובר על כ־20 קונצרטים שיתקיימו באולמות גדולים כמו היכל התרבות ת"א, בנייני האומה בירושלים ואודיטוריום חיפה. המופע אגב, מופק על־ידי גאון עצמו במסגרת משרד ההפקות שלו "חמש חמש".

חוג בית

גדי יציב

הבחירות: סיכום ראשון

ראשית לכל, צריך לזכור ולדעת: בארצות אחרות, בזמנים שונים, יש ויש אנשים שהם דומים מאוד בתכונותיהם ובמאפיינים לבוחרי ש"ס ואגודת־ישראל ו"מולדת" ו"צומת" — והאנשים הללו מצביעים בהתלהבות עבור המפלגות הסוציאליסטיות בארצותיהם. אני כותב שנית כדי שיהיה ברור: יש ארצות שרבים מאזרחיהן, אשר הם בעלי השכלה והכנסה, המזכירים את בוחרי המפלגות הדתיות והלאומניות שלנו, והם שייכים לשכבה חברתית דומה — והאזרחים הללו הולכים בנפש חפצה לקלפי ובוחרים בשמאל. לא תמיד כמובן, לא בכל מקום, אבל במקרים רבים — יש ויש כאלה, אלמלא היו כאלה — לא היו מפלגות שמאל הכוניות בעולם. כלומר — זה אפשרי, זה בהחלט אפשרי. מן הסיבה הזאת אני אומר לכם — אל תבואו ותגידו לי: "זה העם, אין מה לעשות, כך נגזר עלינו". לא נכון. זה העם — ויש מה לעשות, ואילו אנחנו לא עשינו די, לא עשינו טוב, לא עשינו בפרק זמן ארוך ורצוף, "אנחנו" בהקשר זה פירושו — כל מחנה השלום, וכל תנועות השמאל בארץ.

פליטי המודרניזציה

מה קרה כאן, בבחירות הללו? מה פשר הכפלת מספרם של הבוחרים עבור המפלגות הדתיות והימני־מיתולוגיות? מנסים לאמר לנו: כל זה בסך הכל חזרה לממדים המסורתיים של המפלגות הדתיות — כמו בשנים עברו. לא נכון. לא נכון. טעות אופטית־אריתמטית. בשנים עברו היו אלה בוחרים מסורתיים של המפלגות הדתיות: אנשים שגדלו והתחנכו להצביע בעבור מפלגות דתיות, בעיקר דתיות־ציוניות. היום מדובר, כנראה, בציבור שעזב ונטש את המפלגות הגדולות — או שלא השתתף כלל בבחירות עד כה — והיום הוא הולך שבי אחרי ש"ס, אגודת־ישראל ו"מולדת". לפחות חלק מן הציבור הזה עלול היה להצביע בעבור כהנא אילו ניתנה לו הזדמנות לכך.

מיהם, אפוא, האנשים האלה שהוסיפו כוח למפלגות הדתיות והלאומניות?

האנשים האלה הם פליטי תהליך המודרניזציה, אשר ניתן למצוא כמותם גם בארצות אחרות — אנשים שעולמם חרב עליהם בסביבה החילונית, הדינאמית, רבת־התהפוכות, אשר בה הם חיים. אצלנו מדובר בחילונים בעלי זיקה חזקה לדפוסי־חיים מסורתיים, אשר חשו עצמם כמי שנזקקים לרחמי־שמים, או ברחמיים שהתעוררו להיכנס לזירה הפוליטית — משום שזירה זו נדמתה להם כמאיימת ומעוררת חרדה. מדובר, אפוא, באנשים שנואשו מכל הפתרונות המנוסחים בלשון רציונאלית ומכל החזונות המנוסחים בלשון חילונית, ומכל ההצעות של אנשים בשר־ודם — ואשר על כן הם נמלטים חזרה אל החיק החמים של חזוני החזיונות הדתיים, המדברים בשם התורה וברוח הקודש, ומציינים את שאיפותיהם הפוליטיות כאילו היו דברי אלוהים חיים.

האמון והאמינות

אומרים לנו שהללו מצביעים "אמוציונלית", וזה נכון, אבל גם לא רלוונטי להסבר: מה קובע את תוכן האמוציות וכיצד נקבעות דרכי הסיפוק של האמוציות, ולמה לא אמוציות שמאליות, כמו במקומות אחרים ובזמנים אחרים? כאן אנחנו נכנסים לתמונה, כלומר המחדלים שלנו כלומר — המנהיגים שלנו, כלומר, ביתר־פירוט, ראשיה של הגדולה במפלגות — מפלגת העבודה.

ראשי מפלגת העבודה לא הבינו עד כה, וכנראה כבר לא יבינו לעולם, כי כל אדם, בלי הבדלי השכלה ותיחכום — מבקש לאמץ לו תפיסת־עולם, תמונת מצב של העולם סביבו: מה טוב ומה רע, מה חשוב ומה בלתי־חשוב מה היה ומה יהיה — ומפלגות גדולות, בניגוד לקטנות, דווקא הן חייבות לשכנע את המוני הבוחרים כי תמונת העולם שלהם — או זו שהם רוצים בה — עולה בקנה אחד עם זו שמציגה המפלגה בעמדותיה, כל העמדות הפרטניות, הספציפיות, חייבות להסתכם אצל המוני הבוחרים — ודווקא אצל בוחרי השכבות העממיות — בתמונת מצב אחת הגיונית אמינה — מעוררת אמון.

פעם אחר פעם אנחנו טוענים כלפי מפלגת העבודה לחדול מהצגת העמדות המטושטשות שלהם, ולחזור אל הדרך החד־משמעית של קווים ברורים ותמונת־עולם שלימה. תמונת־עולם שלימה — גם אם היא מנוגדת לעמדתם של רבים היא בכל זאת מעוררת אמון וניתן, לפיכך, להאבק בהצלחה כדי לרכוש לה לבבות.

שוב ושוב הם רוצים לשטות בעם והם דבקים בשיטה של קריצת העין הממזרית: "אנחנו בעצם מאוד דומים לכם — ולכן עליכם לתמוך בנו". להחזיר שטחים, אבל רק קצת, כלומר חוץ מן השטחים דלי־האוכלוסין, וחוץ מגוש־עציון, וחוץ מכל ההתנחלויות, וחוץ מהמקומות בעלי החשיבות האסטרטגית, וחוץ מעוד רשימה ארוכה של מקומות בלתי־ניתנים להחזרה. באמת. ואת כל השטחים האלה הם מתעקשים להחזיר למלך שמסרב לקבל אותם, ולדבר עם הפלשתינים הם מסכימים — אבל רק עם נציגים שאינם מקובלים על הפלשתינים עצמם, ולהגן על ההסתדרות הם מבטיחים, אבל שוברים את המיגזר היצרני, ומחבקים את מזכיר ההסתדרות כדי שהעם לא יראה אותו, ולהגן על העובדים הם מתיימרים — אבל שוחקים את שכרם, ומקלים במיסוי העשירון העליון, ומתנגדים לתיקון החוק "מיהו יהודי" — אבל מתחנפים לחרדים ומתלקקים עם הבאבא־ברוך, ו"מגשימים" את המצע בענייני דת — ועוד הרשימה ארוכה ארוכה.

הגיון הטשטוש הזה וצידוקו: רק כך, כביכול, אפשר לשכנע — וזוהי טעות גדולה. לפני שאתה משכנע — אתה צריך להיות אמין, וכאשר עמדותיך מבולבלות — לא מאמינים לך, וכאשר לא מאמינים לך, אין לך רקע פסיכולוגי שעליו עשוי לצמוח השיכנוע. זה בדיוק מה שקרה כבר ארבע פעמים לפרס ולרבין.

היפוכו של דבר היה עליהם לעשות: להציג מסר בקווים עד כדי כך בהירים, ועד כדי כך חד־משמעיים — שניתן יהיה לקשר את המסר הזה ולחבר אותו להשקפת־עולם אמינה, משכנעת ומלהיבה. דווקא בוחריהן של מפלגות קטנות כמעט אינם נזקקים, או זקוקים פחות, למנהיגים פוליטיים כדי שיסייעו להם בעיצוב תמונת־מצב או השקפת־עולם (או "מפה קוגניטיבית" כפי שקוראים לכך פסיכולוגים־חברתיים). בוחריהן של המפלגות הקטנות הם בדרך־כלל משכילים יותר ומתוחכמים יותר, והם עשויים לעצב בעצמם, ובדרך־כלל בעזרת אנשי־רוח ומדע, את השקפת עולמם ואת תפיסת המציאות שלהם. לא־כן השכבות התומכות במפלגות הגדולות — אלה זקוקים למפלגותיהם לשם כך. במציאות של היום בישראל — אין יכולת לראשי שתי המפלגות הגדולות לסייע לאזרחי ישראל — השרויים במצוקה ובחרדה בגלל סיבות רבות ומוכרות — לצייר לעצמם את מפת המציאות, ולעצב לעצמם את תמונת עולמם.

"עבודה" בלי מנהיגים

כל האמור עד כה לגבי שתי המפלגות הגדולות, ובייחוד לגבי ראשי מפלגת העבודה — מתייחס למנהיגות. אין למפלגת העבודה מנהיגים, ובלי מנהיגים אי־אפשר להזיז אנשים מעמדותיהם, ואי־אפשר לשכנע אותם לעצב עמדות חדשות. במציאות־חיים קשה,

השוליים הללו הולכים ומתרחבים

כאשר העתיד לוט בערפל — מייחלים רבים מאוד להנהגה — ומפלגת העבודה של היום, כמו הליכוד של היום, איננה יכולה להיענות לצורך זה. במצבים כאלה, של היעדר הנהגה, רווחת מאוד תופעת הנסיגה אל הדת, אל המסורת, ואל כל מה שדומה לדת — כי שם מצויים כבר כל הפתרונות, ומצוייה שם תמונת־עולם בדוקה, ומצוייה שם האשליה הוורודה או אולי התקווה.

בקנה מידה גדול יותר, ענקי, כך פחות או יותר התרחשו הדברים באיראן. אצלנו מדובר עדיין בשוליים — אבל השוליים הללו הולכים ומתרחבים, ומאיימים לכבוש את המרכז. ההשוואה לחומייניזם היא לפיכך בהחלט במקומה. לא רק בגלל הגילויים החיצוניים הדומים — אלא בעיקר בגלל התהליכים החברתיים הדומים שהולידו את התופעה.

על גל ההצלחה

על הרקע הזה יש לבחון מה קרה לנו, למפ"ם. ההצלחה הגדולה, הגדולה מאוד, של מפ"ם, היא תוצאת מאמץ־אדירים של מאות אנשים. לגבינו זו היתה מערכת בחירות נהדרת: להגיע לכל מקום בארץ ולדבר את אשר עם לבך, בלי התפתלויות ובלי תירוצים, לראות את עשרות הפעילים שעשו לילות כימים במסירות ובהתלהבות, לחוש בפוטנציאל התנועתי האדיר שכאילו התעורר מתרדמת־חורף, ועכשיו הוא עולה אל פני־הקרקע, וקורא: אנחנו כאן. והנה עובדה: אנחנו כאן. מפ"ם הצליחה בקרב ההישרדות שלה.

אף על־פי־כן, אם אמנם היתה זו הצלחה להכניס לכנסת שלושה חברים בלבד — ואכן היתה זו הצלחה — אין זה אלא מפני שהגענו עד לתקופה קרובה מאוד לתחילת מערכת הבחירות כשאנחנו נושפים ונושמים על סף אחוז החסימה. אחרי למעלה משלוש שנים של פעילות עצמאית — להגיע רק עד סף אחוז החסימה, ולזנק אל מערכת הבחירות מעמדה נחותה כל־כך — זה כבר לא הצלחה, וזה פחות או יותר כישלון. בניגוד להצלחה — הכשלון הוא בדרך כלל יתום מאב ומאם, אבל לפחות ניתן לנסות לאבחן את גורמיו הבלתי־אישיים.

בראש הגורמים הללו ניצבת, על־פי הערכתי, שיגרת המחשבה, היעדר הדמיון בעמדת המפלגה, היעדר החידוש. מפלגה גדולה, כאמור, חייבת להעניק לבוחריה תמונת עולם אמינה ומשכנעת, שממנה נגזרים הפתרונות הפוליטיים. מפלגה קטנה, לעומת זה, חייבת להעניק לבוחריה נקודות אחיזה חדשות, מעוררות־דמיון, מלהיבות, אשר ניתן לשלב אותן בתמונת־העולם של הבוחרים. כל מי שעסק בהסברה בעל־פה בבחירות אלה, נוכח לדעת כי היה עליו — בהכרח ובאין דרך אחרת — להשיב לשאלות רבות תוך הפלגה אל מעבר לשפה המפלגתית הסדורה והשגרתית שלנו. רק כך ניתן היה לשכנע. כל התשובות הללו — חייבות היו להיות וזה כבר חלק חשוב מן העמדות החדשות החד־משמעיות שאנחנו משדרים לציבור בכל ימות השנה.

יהיו כאלה שיתפלאו מאוד כאשר יווכחו לדעת כמה כוח שכנוע אצור בעמדות חדשות — למשל לגבי דמות השלום כשיגיע או לגבי הרפורמות הדרושות בחברת העובדים — וכיצד הן מתקבלות בהבנה דווקא בקרב הציבור שמעולם לא שמע כהלכה את דברה של מפ"ם, והוא עדיין מחפש משהו אחר וחדש. עכשיו, יש לנו ארבע שנים כדי להגיע אל הציבור הזה — עם העמדות החדשות הללו.

רשות הקורא

למה נעלמו ההרוגים מן העיתון

ביום 13 באוקטובר בשעות הבוקר, שמעתי כמו רבים אחרים על מקרה הרצח המזעזע באוטובוס "אגד" ליד יריחו. בשעות אחה"צ נזדמן לידי עיתון "על המשמר" מאותו יום, בו נאמר בכותרת הראשית: "אוטובוס אגד בנסיעה לירושלים הותקף ליד יריחו בבקבוקי תבערה ונשרף". בכותרת המשנה נאמר: "11 נפגעים ו־3 פצועים מאושפזים בבתי־חולים בירושלים". הן בכותרת והן בגוף הידיעה לא נאמר דבר וחצי דבר על כך שבפיגוע זה נרצחו אשה ושלושת ילדיה.

לא יכולתי לבוא בטענות [illegible] הידיעה [illegible] לא הגיעו לידיעת העורך עד שעת הדפסת העיתון. ואולם, כשעיינתי היטב בידיעה התבררו לי העובדות הבאות:

א. הפרטים על פצועי הפיגוע, [illegible] ומצבם היו כתובים בידיעה. עובדה זו מעוררת תמיהה: אם ידועים פרטים אלו כיצד זה אין המערכת מוסרת את הפרט החשוב ביותר של הידיעה?

ב. בגוף הידיעה נאמר כי "היה זה מארב מתוכנן היטב שנועד [illegible]" [illegible] לעורך הדברים ברור היה שבפיגוע היו הרוגים.

ג. בהמשך נאמר גם, כי "פיגוע רצחני זה הוא החמור ביותר מאז ראשית האינתיפאדה". [illegible] המערכת יודעת שהיה זה לא [illegible] פיגוע "פשוט" אלא מעשה הכרוך ברצח.

ד. בהמשך לידיעה מופיעה ידיעה [illegible], בה נאמר [illegible] מבקרי התבערה "שלוחי של הרשע והכזבים". וכן "דמם של הנפשעים לא ישכח לעולם מידינו ומיד שולחיהם."

[illegible]

ה. בסיפה של הידיעה צוטט שר החוץ שמעון פרס שהביע זעזוע עמוק מן הפגיעה הנפשעת של "רצח אורחים תמים [illegible]". אנו עדיין לא יודעים מה קרה ומי נרצח.

כל הפרטים הללו מרגיזים, אך עדיין לא הייתי טורח לכתוב מכתב זה, לולא בדקתי את הנושא גם בעיתוני הבוקר האחרים. לאחר ההשוואה, עמדתי נדהם להלוטין: כולם פירסמו בכותרותיהם הראשיות את עובדת רצח האם ושלושת בניה, לא רק זאת, הידיעות היו מפורטות, אף כי עדיין ללא השמות.

שתי המסקנות האפשריות:

1. אולי [illegible] כל הפרטים שהבאתי למעלה, אכן הידיעה העיקרית לא הגיעה למערכת העיתון. בחירה זו הדבר מצביע על כך ש"על המשמר" והמערכת שלו מאוד לא יעילים ולא מהימנים, והכל שאנו צריכים לרכוש אותו.

2. המסקנה השניה האפשרית נראית לי יותר. נראה שעורך העיתון או אחד משלוחיו [illegible] "צינזר" לנו את הידיעה הקשה על הרצח הנורא, כנראה בגלל הבחירות שאמורות היו להתקיים למחרת, [illegible] מעשי רשע של ערבים.

ידוע לכולנו, ש"על המשמר" הוא עיתון מפלגתי ומגמתי וזו זכותו, אך גניבה של הצנעה והסתרה של ידיעות אינפורמטיביות בסיסיות, כדי לשרת מטרות כלשהן, נראית לי פסולה, וראויה לכל גינוי, מה עוד שהפעם מדובר בידיעה [illegible] בכל אמצעי התקשורת האחרים, כך שכל הצנעה או הסתרה אינם מועילים. עלי לציין שכבר מספר פעמים שמתי לב לתופעות מסוג זה בעיתונכם, אף כי לא במידה קיצונית כזו הפעם. אני, בכל מקום הסקתי את המסקנות המתבקשות, ביחס לאמינות העיתון ומהימנותו.

חנן איתאי, קיבוץ דן

תשובת המערכת:

הקורא צודק בתגובתו על הכותרת בידיעה זו.

אנו חייבים הסבר לו ולרבים מן הקוראים: אכן, היתה בידינו ידיעה מלאה על ההרוגים בפיגוע זה, אבל בשעות הלילה המאוחרות נתבקשנו על־ידי דובר צה"ל ודובר המשטרה להימנע מפירסום העובדה שבין הנפגעים שלושה הרוגים, משום שלטענת הפונים, לא ניתן היה עדיין להודיע את הניספים. נתבקשנו, אפוא, מטעמים הומניטאריים — כלשון הבקשה — להימנע מפירסום זה. פנייה זו נתמכה גם על־ידי יו"ר ועדת העורכים, מר עידו דיסנצ'יק, עורך "מעריב". טעותנו נבעה מן ההקפדה על פנייה זו, בלי להביא בחשבון שלאחר מכן זיהתה המשטרה את הקורבנות.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

בית"ר תל־אביב השתוותה למובילה הלאומית לאחר 0:0 בקרית־אליעזר נגד מכבי חיפה

נתניה כשלה ב"טסט" בחולון 2:0

★ שתיים התקרבו לפיסגה: באר־שבע – בית"ר י־ם 0:1; הפועל פ"ת – מכבי ת"א 1:2

★ שמשון – הפועל טבריה 0:2; כפר־סבא – הפועל ת"א 0:0; בני־יהודה – הפועל ירושלים 0:0

טבלה לאומית

1.	מכבי נתניה	8	4	3	1	7־10	15
2.	בית"ר ת"א	8	4	3	1	4־7	15
3.	הפועל באר־שבע	8	3	5	–	3־7	14
4.	הפועל פתח־תקוה	8	5	1	2	9־11	14
5.	מכבי חיפה	8	3	5	–	5־10	12
6.	בית"ר ירושלים	8	3	2	3	4־9	11
7.	שמשון ת"א	8	2	4	2	4־4	10
8.	הפועל חולון	8	2	4	2	7־10	8
9.	הפועל ת"א	8	3	3	2	6־7	8
10.	הפועל ירושלים	8	2	2	4	8־5	7
11.	מכבי ת"א	8	1	5	2	10־7	6
12.	הפועל טבריה	8	1	2	5	10־4	5
13.	הפועל כפר־סבא	8	–	4	4	10־3	4
14.	בני־יהודה ת"א	8	–	3	5	9־2	3

מכבי ת"א יצאה בזול

הפועל פ"ת – מכבי ת"א 1:2 (0:1)

● איצטדיון הפועל פתח־תקוה. 3000 צופים. שופט: צבי שריד. שערים להפועל פ"ת: ניר לוין (45) וגיל סאבו (64). למכבי ת"א: בני טבק (56).
● השחקן המצטיין: אלי מחפוד.
● הפועל פתח־תקוה: רפי כהן, גיא לוי, אלון, קוזושווילי, דוד לוי, סאבו, קיסי, איליה, מחפוד, לוין, ניראון (אלון בולקין).
● מכבי ת"א: מרכוס, מוספי, אבי כהן, מנשה שמעונוב, שאול כהן (סויסה, גולדברג), צרפתי, לולו, טבק, בראל, דריקס (מליקה).

עמי רוזנברג

מחזיקת גביע־המדינה, מכבי ת"א, הלכה מדחי אל דחי. אתמול, באיצטדיון הפועל פתח־תקוה, נוצחה ע"י הקבוצה המארחת — 2:1. תוצאת המשחק עשוייה להצביע על משחק שקול ומרתק, אולם לא כך היו פני הדברים במגרש.

לפי המשחק אתמול נותר ממכבי ת"א רק השם. הגנת הקבוצה חדירה ומפוררת. המגינים, ענבר מוספי ושאול כהן, בתוספת הבלמים מנשה שמעונוב ואבי כהן, רק המחישו את העובדה כי לקבוצות היריב אין כל בעייה להגיע למצבי־הבקעה מול השוער משה מרכוס.

אלמלא החמצותיו של ניר לוין, לפחות בשלושה מצבים קורצים, היתה מכבי ת"א יורדת מובסת מכר־הדשא.

חוליית הקישור של הקבוצה התל־אביבית כמעט שלא הורגשה. ייתכן כי היעדרם של מוטי איוניר, אלון נתן ויצחק זוהר, השפיע מעט אך משחקנים כחיים גולדברג, בני טבק וארז לולו ניתן לדרוש הרבה יותר. גם התקפת מכבי ת"א היתה מאופקת. כניסתו של מאיר מליקה, במקומו של אלי דריקס, הפיחה רוח־חיים קלה בחבריו.

הפועל פ"ת, שהופיעה ללא הבלם איתן בורניוק המורחק, גבע מרכוס הפצוע ומני בסון, היטיבה לשחק. שחקניה נעו ללא כדור, חילופי המקומות בין מגינים, קשרים וחלוצים גרמו מבוכה בשורות היריב. בלט במיוחד אלי מחפוד הפעלתן.

בדקה ה־45 הגביה מחפוד כדור לרחבת ה־16; הכדור קיפץ על הקרקע, וניר לוין, שהבחין ביציאתו של השוער מרכוס, בעט כדור קשתי מעליו שפגע בקורה וחדר לרשת — 0:1.

שלוש דקות לאחר פתיחת המחצית השנייה הגיע לוין מול מרכוס, אך בעיטתו חלפה מעל למשקוף. מעבר השני של המגרש ביצע המגן דוד לוי טעות בדקה ה־56, עובדה שאיפשרה לשחר בראל לפרוץ, לשגר כדור רוחב, ובני טבק, שהגיח במרוצה, בעט מקרוב לרשת — 1:1.

שער השוויון שקיפה ללא ספק את הפועל פ"ת, נמחק כעבור שבע דקות, בתום פעולה משותפת של מחפוד ולוין: לוין הגביה כדור למרכז רחבת מכבי ת"א: הכדור נהדף למרחק של 25 מטר וגיל סאבו בבעיטה אדירה אל בין החיבורים קבע — 1:2 להפועל פ"ת.

בשלהי המשחק חלה התחממות. המגן ענבר מוספי, שספג כרטיס צהוב קודם־לכן, הורחק לאחר שפגע בשחקן־יריב. מנשה שמעונוב ספג גם הוא צהוב.

שים לב

כדורגל בשחור

מאז החלו לשחק כדורגל בארץ־ישראל, ואחר־כך במדינת ישראל, עשו זאת בשבת. היה בנקודה זו סטאטוס־קוו. הקהל שלנו התרגל לכך, כמו למשל ללכת ביום־המנוחה לים או לצאת לפיקניק. עכשיו באו השותפים ל"קואליציה השחורה", העלולה לקום, וחלק מהם כבר משתחץ: כדורגל, בשבת — חס וחלילה. תנאי קואליציוני.

אגודת ישראל אמרה זאת בגלוי. המפלגות החרדיות האחרות נוהגות בחוכמה רבה יותר. הם יכניסו חוק־עזר בעקיפין. הופעתו של ה"גביר", אברהם שפירא, בטלוויזיה, מייד לאחר הבחירות, היתה מיקוממת. הוא הפך יועץ לענייני כדורגל. עדיין אנו זוכרים את הימים כאשר היה "הבוס של המדינה", לפני המפולת ב"שטיחי כרמל", וניסה לשכנע להפסיק לשחק כדורגל בשבת. אפילו הבטיח הקמת תאורה במגרשים כדי שישחקו במוצאי־שבת. אבל — ושכח. התוצאה: אפס.

הנסיון לכפות על הציבור החילוני "גזירה משמיים", ולמנוע בשבתות לא רק את הכדורגל אלא להשבית את כל הפעילות הספורטיבית גובל בעזות־מצח. מזכיר את משטרו של חומייני שהפך את הספורט באיראן לקנאי עד כדי שנאה. נשים בספורט — חלילה וחס.

האם זה עלול לקרות גם במדינת ישראל? הליכוד יבלע את כל הצפרדעים של החרדים ובלבד לשלוט. אפשר אולי יהיה להקים בעתיד קואליציה בין ישראל ואיראן, שתתבטא בהתאחדות הבינ־לאומית גם לשנות את הלבוש בכדורגל. הכל, בשחור.

עכשיו יורד לטמיון גם הסיכוי הקטן שהיה להקים איצטדיון בירושלים. הפטרון של בית"ר ירושלים, רובי ריבלין, יהיה אמנם חבר כנסת. אבל בסירה אחת עם החרדים שלא יאפשרו לבנות מתקן רציני, כיאה לכל בירה בעולם, המכבדת את עצמה. אפשר שריבלין יצטרך לשאול רשות מ"מועצת גדולי התורה" אם לנסוע בשבת לבלומפילד כדי לחזות ב"צאן מרעיתו" מבית"ר ירושלים... או, אולי, יצטרך לישון בתל־אביב וללכת ברגל לבלומפילד...

קבוצות רבות ניסו לשחק בעבר ביום שישי, תוך הבטחות חוגים דתיים מקומיים לפצותן כספית על־כך. בלון זה התנפץ מהר. רק מיעוטות עדיין מקיימות משחקיהן באותו יום, ולא מטעמים דתיים.

כדורגל חייב להיות בשבת. כל מי שיתן ידו לביטולו ביום המנוחה ישלם על־כך ביוקר. גם הליכוד.

מבשלים דייסות – ומתפטרים

לעסקני הכדורגל, המתעמדים לדין על חריגות מתקנון התשלומים, ישנו מקום־מפלט. אם הם חברים בהתאחדות לכדורגל, בהנהלה או בנשיאות, הם מתפטרים ויוצאים חלק מהדייסות שבישלו במו־ידיהם. כדורגלנים משלמים ביוקר; אגודות נענשות בחומרה אבל לעסקנים יש פרוטקציה.

לדעתי, יש בגישה זו חוסר־צדק מוחלט. אלה הנושאים באשמה העיקרית, שנתנו יד לחריגה מהתקנון שהם אמונים עליו — ולא חשוב אם הדבר נעשה בלחץ הכדורגלנים — היו חייבים להיות מועמדים ראשונים לדין, לפני הכדורגלנים והקבוצות. הדג מסריח מהראש ואת הריח אי־אפשר להפיג גם בכמויות של בושם.

יהיו שיגידו שזה עונש מספיק חמור לעזוב מוסד כמו ההתאחדות לכדורגל. אבל יש צד שאיש אולי לא נותן דעתו. מה יקרה אם אותו עסקן שהתפטר ישוב בעתיד למוסד ממנו התפטר. האם אז יתן את הדין?

בריחה מהמערכה אינה פתרון מכובד. יהיו הטענות אשר יהיו. צריך להעמיד לדין גם מתפטרים כדי למנוע מהם שיבה לזירה, ללא עונש, בעוד שנים.

להשלים את המלאכה

שבוע מוצלח היה לכדורגל הישראלי בגביעי־אירופה. שלוש קבוצות ההבריים שלנו זכו בנצחונות־חוץ. השבוע יתקיימו משחקי־הגומלין בארץ, אין סיבה שמה שהשגנו בחו"ל לא נשיג בבית. לכן יש להשלים את המלאכה כדי שיהיה לנו חורף־חם ורצוף בכדורגל טוב.

לנצח בכל שלושת המשחקים בחוץ — זה הישג יוצא־דופן. מכבי ת"א הלמה באלופת בלגיה, סאנאיר אוסטנד בגביע־האלופות; הפועל הגליל־העליון חזרה עם נצחון על בגיאש מהונגריה בגביע־אירופה למחזיקות־גביע והפועל ת"א הפתיעה בברטיסלבה, צ'כוסלובקיה, בגביע־קוראץ.

אסור שהישגים ונצחונות אלו יכניסו אווירת־שאננות לקראת הגומלין. בספורט הכל יכול לקרות. לכן טוב שנתייחס ברצינות מירבית ליריבות שלנו, גם בארץ, כדי להימנע מאי־נעימויות.

כל הכבוד להפועל חולון: אחרי שהביסה את מכבי ת"א (1:4) מוטטה ביום שישי גם את המובילה, מכבי נתניה (0:2). החולונים צוהלים בתום המשחק. תצלום: אריה קנפר

לאומית

המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורגל, במסגרתו נרשמו הפתעות, "יצופף" את הצמרת. לשתי קבוצות — מכבי נתניה ובית"ר ת"א — 15 נקודות. לשתיים נוספות — הפועל באר־שבע והפועל פ"ת — 14 נקודות. המחזור היה אמנם דל־שערים (שלושה משחקים הסתיימו בתיקו אפס), והובקעו בו 8 שערים בלבד, אך התנהל במתח רב.

כבר ביום שישי נרשמה הפתעה גדולה בחולון כאשר הפועל צפרירים חולון הנחילה הפסד ראשון למובילה, מכבי נתניה — 0:2. נתניה נותרה אמנם במקום הראשון תודות למספר שערים גדול יותר שהבקיעה לעומת בית"ר ת"א אך החולונים עלו מהמקום ה־11 ל־8.

בית"ר ת"א, שסיימה בתיקו אפס בקרית־אליעזר נגד מכבי חיפה הבלתי־מנוצחת השתוותה בנקודות לנתנייתים ומכבי חיפה נסוגה מהמקום ה־4 ל־5.

נצחון מלהיב קצרה קבוצת הפועל באר־שבע בבלומפילד, הגם שבשערה ניצב אסי רחמים, בן ה־17, על בית"ר ירושלים — 0:1. הנצחון הקפיץ את הפועל באר־שבע מהמקום ה־5 ל־3 ובית"ר ירושלים ירדה מהמקום ה־3 ל־6.

נצחון נאה רשמה גם הפועל פ"ת באיצטדיונה על מכבי ת"א — 1:2. 3 הנקודות העלו את הפתחתקואים מהמקום ה־6 ל־4 ומכבי ת"א שקועה עמוק בתחתית: ירדה מהמקום ה־9 ל־11. יש לציין שאילו לא הורידו מהפועל פ"ת שתי נקודות על חריגה מתקנון התשלומים היתה מובילה בטבלה!

שמשון ת"א טיפסה מהמקום ה־8 ל־7 בעיקבות נצחונה בבלומפילד על הפועל טבריה — 0:2. טבריה נותרה במקום ה־12.

קבוצת הפועל כפר־סבא, עדיין ללא נצחון גם בתום המחזור ה־8. אתמול לא ניצלה את איצטדיונה במשחקה עם הפועל ת"א, האלופה — 0:0. כפר־סבא במקום ה־13 והפועל ת"א החליקה מהמקום ה־7 ל־9.

גם סוגרת הטבלה, בני־יהודה ת"א, ללא נצחון, לאחר תיקו 0:0 בשכונת־התקוה עם הפועל ירושלים, שנותרה במקום ה־10.

אחרי שמונה מחזורים נותרו הפועל באר־שבע ומכבי חיפה בלתי־מנוצחות ואילו שהפועל כפר־סבא ובני־יהודה ת"א בלי נצחון.

הפועל ת"א ציננה את כפר־סבא

הפועל כפר־סבא – הפועל ת"א 0:0

● האיצטדיון בכפר־סבא. 3000 צופים. שופט: עובדיה בן יצחק.
● השחקן המצטיין: מייק יפה.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, בנ־דיין, סיימון, רבינוביץ, אופיר הלל, פולבר, יפה, מימוני, סמבל, מוחרר (סלקטר), גוזהר.
● הפועל ת"א: טליאס רוזן, הרשליקוביץ, קרביאן, סגל, ארמה, אקהויז (אבוקסיס), מוסה, אלי כהן, סיני, שמואל (לנראוז), ז'אנו.

חיים לוי

התלהבות רבה, מוטיבציה גבוהה ומעל לכל רצון עז לנצח — כל אלה לא עזרו אתמול להפועל כפר־סבא להכניע את האלופה, הפועל ת"א, ולזכות בנצחון בכורה העונה — 0:0.

כפר־סבא של אתמול, הגם שהפגינה בדקות רבות שליטה במרכז השדה ותקפה את שער האורחים, לא הצליחה להכניע את יוסי־טוב טליאס, שוער הפועל ת"א, ששב אל בין הקורות.

הפועל ת"א גילתה משחק נסוג וזהיר, הגנה מוצקה וחוליית קישור שכללה לא פחות מחמישה שחקנים. משה סיני וחבריו ידעו לצנן את התלהבות שחקני כפר־סבא ולצאת במהירות רבה מהגנה להתקפה, ובשתיים־שלוש מסירות להגיע לרחבה. לפחות פעמיים החמיצה הפועל ת"א שערים בטוחים.

החל משריקת הפתיחה שלטה הפועל כפר־סבא במשחק, ויצחק מימוני בעט בדקה ה־10 מעמדה טובה לחוץ. בדקה ה־23 השתלט סיני על כדור במרכז השדה, ולאחר מסירות כפולות עם יעקב אקהויז, בעט אקהויז מול אדיר שמיר, אך השוער היה במקום והדף.

לפני שהשופט עובדיה בן־יצחק שרק להפסקה החמיץ מוריס זאנו שער בטוח לאחר שהשתלט על כדור ברחבה, ומול שער חשוף בעט ברשלנות מעל למשקוף.

במחצית השנייה לא השתנתה התמונה. כפר־סבא הגבירה את הקצב כדי להבקיע. כל מאמציה לא נשאו פרי. בדקות ה־16 וה־71 החמיצה מראשו ומרגליו של מאיר גוזהר.

שיפוטו של עובדיה בן־יצחק היה טוב, והוא הניף ארבעה כרטיסים צהובים למימוני וסמבל מכפר־סבא, לסיני ואלי כהן מהפועל ת"א.

גולדר פיספס משני מטר

מכבי חיפה – בית"ר תל־אביב 0:0

● האיצטדיון בקרית־אליעזר. 8000 צופים. שופט: רחמים דינצ'י.
● השחקן המצטיין: ניר קלינגר.
● מכבי חיפה: אנטמן, אהרוני, דוד לוי, קרמר, בלבול, אבו־קרט (מרדכי), עטר, גבעול, קלינגר, ארמלי, צדוק מלכה (גולדר).
● בית"ר ת"א: חביב, אוסנהיים, שלומי עמר, פרסלני, טורס (איזמירלי), ניסן כהן, מאיה, נסים כהן, בריאמן, תגר (אודיז), ירון כהן.

יוסף גלזר

8000 הצופים שגדשו אתמול את יציעי האיצטדיון בקרית־אליעזר, נהנו במזג אויר קייצי מתצוגת־כדורגל נאה של שתיים מקבוצות הצמרת העונה, מכבי חיפה ובית"ר ת"א שלמרות התיקו 0:0, הצדיקו את מיקומן הרם.

שערים אמנם לא הובקעו, אך גם כך היה המשחק עשיר במצבים מסוכנים ליד שני השערים:

מכבי חיפה, עדיין בלתי־מנוצחת, יכולה לראות עצמה מאוכזבת מהתוצאה הסופית. שחקניה שלטו במרכז המגרש, ויצרו אין־ספור של הזדמנויות ליד שערו של אריה חביב. לפחות ארבע החטאות מסמרות־שיער נרשמו בפנקסי.

מהעבר השני לא התעלתה בית"ר ת"א. מנהיגה נסים כהן היה רחוק מכושרו הרגיל והגנתה, שהירבתה לפרוס את מלכודת הנבדל, ניצלה בנס מספיגה.

מכבי חיפה, ללא מרילי ועופר מזרחי המורחקים, ופביאן גרינברג הפצוע, פתחה בסערה וכבר בדקה ה־7 החמיצה שער בטוח. ארמלי פרץ לאורך מחצית המגרש, בנצלו קפאון בהגנת בית"ר שציפתה לנבדל, אך צדוק מלכה בעט לחוץ ממש מקו השער.

מהעבר השני נרשם המצב המסוכן לזכות בית"ר ת"א בדקה ה־17 כשניסים כהן בעט מחמישה מטר מעל לשער מכבי חיפה.

הלחץ החיפאי הניב עוד שלוש החטאות מדהימות. בדקה ה־21 בעט גבעול, בעומדו יחידי מחמישה מטר, אך השוער אריה חביב הדף לקרן בזינוק נפלא. את כדור־הקרן המשיך דוד לוי לשער בית"ר, ופרסלני הרחיק מהקו.

בדקה ה־76 פרץ עטר משמאל, הגביה היטב למרכז, וארמלי מול חביב המשיך ברשלנות החוצה.

הדקה ה־90: קלינגר הגביה כדור־קרן וגולדר החטיא משני מטר.

השופט רחמים דינצ'י (חלש) הצהיב את גבעול ממכבי חיפה; בר אמו, פרסלני ומאיה מבית"ר ת"א.

המשחק המרכזי

ליאון הדליק פנס אדום לכוכבי נתניה

יצחק ויסהוף

מכבי נתניה נחלה ביום שישי את המפסדה הראשון העונה שנכנעה 2:0 לקבוצה היומרנית של הפועל צפרירים חולון, שכבשה שני שערים מעוררי־התפעלות, חמש דקות לאחר שריקת־הפתיחה וחמש דקות לפני הסיום.

הפועל חולון הוכיחה ל־4000 הצופים, שהגיעו לחוות במשחקה ובמוליכת הטבלה, מכבי נתניה, במיפגש שהוקדם במחזור ה־8, כי ה־1:4 נגד מכבי ת"א לפני שבועיים לא היה מקרי.

חניכיו של המאמן זאב זלצר עלו במערך התקפתי שכלל שישה שחקנים בעלי מגמות התקפיות: ארז שקרוקה, רונן הלל, מרקו בן־ברוך, בני דמתי, דרור אהרונוב וליאון פנסו, הם הסתערו, החל משריקת הפתיחה, על שער נתניה, והלחיצו את הגנתה. לעזרתם של קשרי וחלוצי חולון באו גם שני המגינים, שמעון מכלוף וגיל זיתוני. עובדה זו הזמינה לחץ רצוף על שערו של יעקב בלדב.

הפועל צפרירים חולון – מכבי נתניה 0:2 (0:1)

● המגרש בחולון. 4000 צופים. שופט: יצחק בן־ייצחק. שערים להפועל חולון: ליאון פנסו (5) ורונן הלל (85).
● השחקן המצטיין: רונן הלל.
● הפועל צפרירים חולון: ביטרן, גיל זיתוני, יעקובי, אלי כהן, מכלוף, אהרונוב (פרחן), פנסו, בני דמתי, בן־ברוך, רונן הלל (טליאס), שקרוקה.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, דראפיץ', קורן (עזריה), גואטה, גבאי (פקר), רוני לוי, עציוני, יגאל מנחם, דייויס.

מכבי נתניה לא התכוננה כנראה לסגנון משחק כזה. גם היעדרו של בני לם הפצוע לא יכול להוות תירוץ ליכולת הבלתי־משכנעת של חבריו שגילו חולשה, בעיקר בהגנה ובמרכז השדה.

כבר בדקה ה־5 נכבש שער נתניה: שמעון מכלוף הגביה כדור לקצה רחבת נתניה: בן־ברוך נגח לעברו של שקרוקה; זה המשיך בנגיחה לליאון פנסו, שמ־15 מטר בעט כדור חזק, בחצי־גובה, לפינה — 0:1.

חולון נכנסה ל"טראנס". בדקה ה־11 מסר שקרוקה להלל, שחלף על פני שומרו האישי סלובודן דראפיץ', ומול בלדב בעט חזק, השוער הדף, הלל בעט שוב והכדור נהדף לקרן.

רונן הלל, האיש של צפרירים במשחק, הערים בדקה ה־31 על חיים בר ושלח כדור אריך לעמוד השער הנתנייתי.

נתניה הזכירה את קיומה רק בדקה ה־35: יגאל מנחם, מהיותר פעילים בקבוצתו, שיחרר כדור חזק מ־30 מטר שעשה דרכו לרשת אך ביטרן, הנמצא בכושר מצויין, התעופף והדף לקרן.

שלוש דקות למחצית החמיץ שקרוקה מול בלדב, וממש עם השריקה להפסקה יכול היה רוני לוי מנתניה להשוות: דני עציוני השאיר את לוי בודד מול ביטרן: הכדור הגיע ללוי בחצי־גובה וזה, במקום לעצור, בעט מהאויר בסיבוב גבוה מעל לשער.

במחצית השנייה החליף נתי עזריה את אלעד קורן ורני גואטה תופקד בעמדת המגן. עובדה זו לא הטרידה את חולון, שהמשיכה בהסתערויות. בדקה ה־60 קיבל שקרוקה כדור ממשה פרחן, שהחליף את אהרונוב; ומול בלדב בעט לגופו המזנק של השוער. בדקות אלה גילתה הגנת נתניה הפקרות מוחלטת. בלדב נותר חשוף להתקפות המתפרצות של חולון ולבדו לא יכול היה להושיע. בדקה ה־80 עצר בזינוק כפול בעיטות של פרחן, אך חמש דקות מאוחר יותר נאלץ להיכנע לשער נהדר: שקרוקה הוכשל 20 מטר משער נתניה. החלוצי לא המתין לסידור החומה: שלח כדור שטוח לרונן הלל, שניצב 16 מטר מהשער: הלל בעט, ללא היסוס, "עם כל הלב" כדור שטס למשקוף הפנימי ונחת ברשת — 0:2.

השופט יצחק בן־ייצחק, ששלט במשחק, שלף צהובים לדראפיץ' ממכבי נתניה ולמכלוף מחולון.

אדום בדקה ה־90 בשכונה

בני־יהודה ת"א – הפועל ירושלים 0:0

● המגרש בשכונת־התקוה. 1500 צופים. שופט: דאוד סוהיל.
● השחקן המצטיין: רוני סרי.
● בני־יהודה: יעקב אסייג, מלחי, אריה (הורחק), הפרי, עלו (רני איזמירלי), רמי לוי, אייל חיים (קוסטיקה), מנצור, תמיר, בן־חיים, ניר מנחם, חזי שירזי.
● הפועל ירושלים: רוני ג'רבי, תא־שמע, שפירא, לחלה, בסון, שלומי מלכה (אבי מורחי), ציון, אוחנה, יהודה, עמר, ששון (עופר לוזוקאלי), יאיר אסייג, בן־שלוית.

נפתלי כהן

רבע השעה האחרונה במשחק בשכונת־התקוה בין בני־יהודה ת"א והפועל ירושלים, היתה סוערת ורבת־אירועים. השופט דאוד סוהיל, שבקושי שלט במשחק, שלף ארבעה כרטיסים צהובים, ובדקה ה־90 הרחיק את בלם בני־יהודה, ירון אריה.

המשחק הסתיים — 0:0.

המשחק היה חלש, דל באירועים, ורוב השחקנים גילו רפיון.

בני־יהודה חסרה ארבעה משחקני ההרכב הראשון: דוד גורדנה, אלי וייצמן, דוד סלמן וגיא שרעבי המצועים. במהלך המשחק נפצע המגן משה עלו, ותמורה יותר היתה פציעתו של הקשר אייל חיים, ששבר את עצם הרגל, והובהל לבית־חולים.

גם עם הרכב הטלאים היו שחקני בני־יהודה פחות גרועים. הם ניסו לתקוף אבל לא הצליחו לנצל במחצית השנייה את ההזדמנויות שיצרו.

יש לציין את משחקו של הבלם רוני פרי, שהיה הטוב במגרש. פעמיים בדקות ה־55 וה־60, הצליח השוער הירושלמי רוני ג'רבי להדוף את כדוריו. מנגד הגיעה ירושלים ללא מישל דיין ומאיר נחמיאס המורחקים, במטרה להשיג תוצאת תיקו. השמירה האישית שהציב מאמנה דוד שוייצר ניטרלה את חלוצי בני־יהודה.

בדקה ה־69 שלח חזי שירזי את עזר קוסטיקה בתוך הרחבה: מגן ירושלים, יוסי תא־שמע, הפיל את החלוץ: שחקני בני־יהודה תבעו כדור־11, אך השופט הורה להמשיך. בדקה ה־88 היתה התמצית־משחק: חזי שירזי קיבל כדור ממלחי ובעט כדור אריה: השוער ג'רבי הדף למשקוף. הכדור ניתז לרחבה וקוסטיקה בעט לחוץ ממטר.

דאוד סוהיל שלף ארבעה כרטיסים צהובים למלחי ואריה מבני־יהודה: שלומי מלכה ויאיר אסייג מירושלים.

הדקה ה־90 היתה סוערת: חלוץ ירושלים, יאיר אסייג, נראה שרוע על הדשא: אנשי העזרה הראשונה נכנסו למגרש וטיפלו בו: לפתע נראה בלם בני־יהודה, ירון אריה, מושך את אסייג לעבר הקווים. השופט מיהר לשלוף כרטיס אדום לעברו.

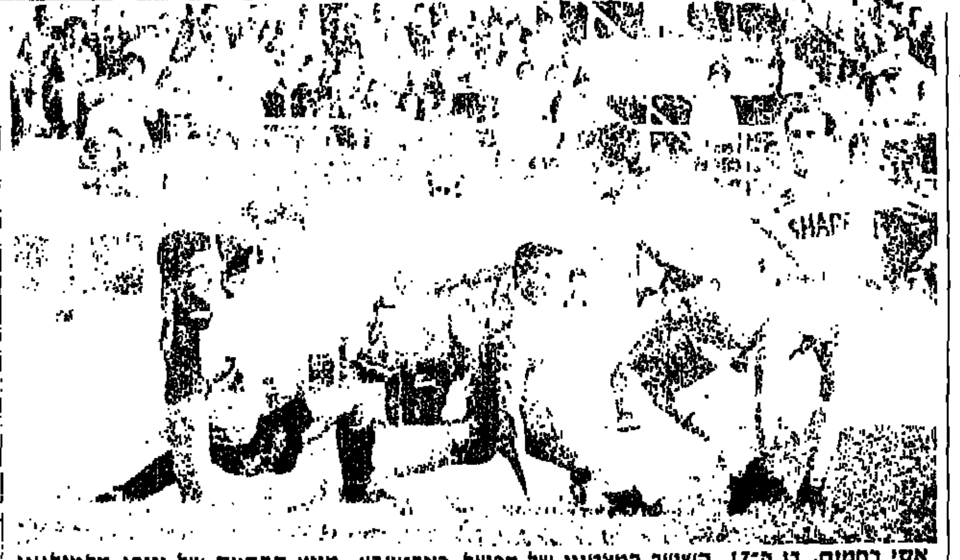

אסי רחמים, בן ה־17, השוער המצטיין של הפועל באר־שבע, מונע הבקעה של אורי מלמיליאן מבית"ר ירושלים (מימין). באר־שבע ניצחה בבלומפילד – 0:1. תצלום אריה קנפר

באר־שבע שלפה אסי

הפועל באר־שבע – בית"ר ירושלים 0:1 (0:1)

● איצטדיון בלומפילד. 5000 צופים. שופט: אריה פרוסט. השער להפועל באר־שבע: שמעון ביטון (47).
● השחקן המצטיין: אסי רחמים.
● הפועל באר־שבע: רחמים, בן־חמו, דוידי, אילוז, גונן, אלימלך, ועקנין, עזרן, צרפתי (שמואלי), ביטון, יובל אוחנה (אפריאט).
● בית"ר ירושלים: גינצבורג, אבי כהן, חנן אוולאי, אשש, קדוש (וונדרמולן), בר הרוש, ברטולד, מלמיליאן, סמי מלכה (שוורץ), יאני, רוקמן.

אורי שטינבך

הפועל באר־שבע שלפה אתמול באיצטדיון בלומפילד את האס שלה. זהו השוער אסי רחמים, בן ה־17 שהוזעק אל בין קורות שער הקבוצה, אחרי פציעתם הקשה באימון יום חמישי של אבי ליברמן ומחליפו יהודה אלוש, ונתן את הצגת־חייו, מול בית"ר ירושלים — 0:1.

עם היישמע שריקת הסיום של השופט אריה פרוסט מיהרו כל שחקני באר־שבע והמאמן נסים בכר אל גיבור־הנצחון, אסי רחמים, כדי לברכו על היכולת שהפגין בין הקורות.

באר־שבע חסרה אתמול עוד כמה מכוכביה, שושני ואוזן המורחקים, ואת יובל אוחנה, שנאלץ לעזוב את כר־הדשא כבר כחלוף 25 דקות.

בשורות קבוצת הנגב בלטו הבלמים הבין־לאומיים, אפרים דוידי ושלמה אילוז, וכן הקשר מאיר עזרן, שידע להחזיק בכדור במרכז המגרש ולדחוף את חבריו קדימה לעבר שער בית"ר.

בית"ר ירושלים לא ניצלה את העובדה כי בשער האורחים ניצב צעיר בן 17, חסר־נסיון, בהופעת־בכורה שלו בליגה הלאומית. הם לא בעטו מספיק לשער באר־שבע כדי לנסות לערער את בטחונו של רחמים. גם כאשר הכניעו את השוער הצעיר ידעה הגנת באר־שבע להציל מהקו.

השער היחיד נפל על הירושלמים כמקלחת־צוננין. זאת לאחר החמצה שלהם בדקה ה־5. באר־שבע יצאה להתקפת־נגד. שמעון ביטון פרץ באגף ימין, ביצע מסירה כפולה, ומזווית קשה בעט לפינה הימנית, והכניע את בוני גינצבורג המופתע — 0:1.

נדמה היה כי זו רק שאלה של זמן עד שיובקע שער השוויון, אבל בחלוף 90 הדקות התבררה העובדה כי רחמים לא ריחם על שחקני הבירה ושלח אותם הביתה מנוצחים.

בית"ר ירושלים חסרה את שלמה שירזי המורחק, אבל לשורותיה חזר משה בר־הרוש, בחוליית הקישור. הקישור הירושלמי, שנשמר אישית על־ידי שחקני באר־שבע ומלמיליאן על־ידי אלימלך, ומלכה על־ידי צרפתי, לא הצליח ליצור מספיק מצבים מסוכנים ליד שער האורחים.

מיד לאחר השער, בדקה ה־10, בעט ברטולד חזק לשער באר־שבע, וראשו של אילוז הרחיק לקרן. בדקה ה־26 ניסה חנן אוולאי להפתיע בבעיטה מרחוק ורחמים קלט את הכדור השטוח. דקותיים למחצית נגח אלי יאני כדור שנראה כבר חודר לשער באר־שבע, רחמים התעופף, ובקצות האצבעות הדף את הכדור לקרן.

בית"ר ירושלים עוד ניסתה כוחה פעמיים במחצית השנייה, אולם רחמים ואילוז שמרו על שער נקי. מנגד הפקירה בית"ר ירושלים את הגנתה ועובדה זו נוצלה לשני מצבים בדקות ה־75 וה־77 אך עזרן וצרפתי נכשלו במאבק של אחד־על־אחד מול בוני גינצבורג.

מלך השערים

1.	בךאמון (בית"ר ת"א)	4
–	לוין (הפועל פ"ת)	4
–	י. מנחם (מכבי נתניה)	4
4.	ארמלי (מכבי חיפה)	3
–	שוורץ (בית"ר י־ם)	3

צמרת הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־5)

1.	לזרוס חולון	5־11	9
2.	הפועל ראשל"צ	1־15	8
3.	מכבי הרצליה	4־8	8
4.	הפועל מרמורק	7־11	7
5.	הפ. באר־יעקב	3־5	6
6.	הפועל אשקלון	7־6	6
7.	הכח רמת־גן	6־6	5
8.	הפועל דימונה	6־6	5
9.	הפ. קרית־אתא	4־4	5

צמרת הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־5)

1.	מכבי נצרת	2־9	8
2.	הפועל בני־נצרת	3־6	7
3.	מכבי עכו	1־4	7
4.	מכבי עפולה	4־6	7
5.	הפועל עכו	1 3	7
6.	בית"ר חיפה	2 5	6
7.	הפ. טירת־הכרמל	2 3	6
8.	הפ. קרית־שמונה	2 2	5
9.	הפועל טייבה	4 6	5
10.	הפועל בית־שאן	4־3	5

שמשון ניצלה החטאות טבריה

שמשון ת"א – הפועל טבריה 0:2 (0:0)

● איצטדיון בלומפילד. 2500 צופים. שופט: יעקב שיינר. שערים לשמשון: אבינועם עובדיה (55) ושלמה אדרי (84).
● השחקן המצטיין: אבינועם עובדיה.
● שמשון ת"א: חרה, דהרי, ברדה, אורי כהן, שוקרון (מזרחי), אפרים שמעונוב, יגאל הלל, שלמה מזרחי, עובדיה, גדעון דמתי (אדרי), שבתאי לוי.
● הפועל טבריה: אלטר, שינה, אייל דן, יוסי אדרי, אבוטבול, אבו־חצירה (בלאיש), יעקב לוי, ממן, אסור, עמור, עודד מכנס.

אמיר עוז

שריקת־הסיום במשחק שבו ניצחה שמשון ת"א את הפועל טבריה — 0:2, גרמה להרגשת קיפוח של הטבריינים, שגילו משחק צירופים נאה, בשער המלאכה ניצח החלוץ הוותיק עודד מכנס, במשחקו הראשון העונה.

לכל המצבים שמכנס הכין, לא נמצאה רגל, או ראש, מסיימים, וכך ניצלה שמשון את ההזדמנויות שניתנו לה במחצית השנייה וניצחה.

כבר בדקה ה־2 הקפיץ עודד מכנס כדור מעל שני מגיני שמשון, ומול אבי חרה בעט לידיו של השוער המופתע. בדקה ה־14 הצליח הטברייני שבתאי שינו להכניס כדור־חוץ לרחבת שמשון: מכנס, בנגיחה, הותיר את ברוך ממן מול שער חשוף, אך בעיטתו חמקה לחוץ.

הפועל טבריה המשיכה בלחצה. בדקה ה־25 הגביה ממן כדור, ומכנס, שניצב חופשי קרוב לשער, נגח לחוץ. דקותיים לאחר־מכן הותיר מכנס את ממן בעימות אחד־על־אחד עם חרה, והטברייני בעט לחוץ.

שמשון ת"א איפשרה לשחקני הפועל טבריה לבזבז כוחותיהם, התגוננה ולא גילתה יכולת גבוהה. שחקניה לא הגיעו במחצית הראשונה למצבי־כיבוש, והתעוררה רק במחצית השנייה.

לאחר ההפסקה הגיעו השמשונים פעמיים לעמדות־כיבוש ובשני המקרים הצליחו.

בדקה ה־55 התנהלו חילופי מסירות בין עובדיה ודמתי: עובדיה, 16 מטר משער טבריה, הניף רגל ובבעיטה שטוחה וחזקה מצא את הרשת — 0:1.

בדקה ה־84 מהלך נאה שהוביל לכיבוש השער השני: יגאל הלל הגביה כדור משמאל הישר לעובדיה, שמסר לשלמה אדרי, שחלף על פני שני מגינים ומול אלטר בעט מתחת לבטנו של השוער — 0:2.

* דני פרדקין ניצח אתמול בתחרות־ביווס שהיתה במארקי השרון, ליד חדרה, כשעבר 6 ק"מ בזמן של 40.36 דקות. שני הגיע עמית זיכר — 42.04. בין הנשים ניצחה אנורה קוצר, שעברה 5 ק"מ — 42.46.

ליגה א'

דרום

● שכונת־התקוה: מכבי שכונת־התקוה — מכבי הרצליה 1:1 (1:1). השער לשכונת־התקוה: חיים יוגב (44). למכבי הרצליה: עופר גינני (27). שפט אברהם אג'בריה, לעיני 100 צופים.

● רחובות: הפועל מרמורק — הפועל ראשון־לציון 2:2 (0:1). למרמורק כבשו: אלון צדוק (45) וצבי אבידב (62). להפועל ראשל"צ: אברהם לוי (67) ואיתן שלום (82 בבעיטת־11). שפט גבי כהן, לעיני 1000 צופים.

● חולון: מכבי לזרוס חולון — הפועל רמלה 1:3 (0:2). שערים ללזרוס: דוד אלגרבלי (11), כליפי קרביס (82) ואשר ניסעור (47). לרמלה: שבתאי (71 בבעיטת־11). שפט יהודה גלעדי, לעיני 400 צופים.

● דימונה: הפועל דימונה — הכח רמת־גן 2:2 (0:1). לדימונה כבשו: שמעון מיכאלי (13) ואלי סמינה (87). להכח: אבי כהן (79) וחיים יתיאל (58). שפט איתן מועלם, לעיני 400 צופים.

● בית־שמש: הפועל בית־שמש — הפועל קרית־אונו 1:3 (0:1). לבית־שמש הבקיעו: [illegible] (44), גיל [illegible] (46) ושמואלי (72). לקרית־אונו: רונן ויינשטיין (90 בבעיטת־11). שפט קערו, לעיני 100 צופים.

● קרית־גת: הפועל קרית־מלאכי — מכבי קרית־גת 0:2 (0:2). שיכי אוולאי (14) וועקנין (17) כבשו לקרית־מלאכי. שפט ציון אילוז, לעיני 800 צופים.

● אשדוד: הפועל אשדוד — הפועל אור־יהודה 1:1 (1:0). לאור־יהודה כבש רפי נפתלי (18), ולאשדוד רב רמלר (66). שפט חביב, לעיני 1000 צופים.

● באר־יעקב: הפועל באר־יעקב — הפועל אשקלון 0:0. הרציל מאשקלון הורחק (83). שפט מרדכי ואנה, לעיני 100 צופים.

צפון

● חדרה: מכבי אחי נצרת — מכבי חדרה 0:1 (0:1). שער־הנצחון לזכות נצרת נכבש בדקה ה־14 מרגלי דוד זינה. בדקה ה־90 החטיא מוסה גבאי מנצרת כדור־11. שפט מרדכי לוי, לעיני 500 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — מכבי עוספיה 1:0 (0:2). כבשו לטייבה: [illegible] (12), רוני ריצמן (42), (70) וג'ביר יבי (62). שפט יוסף הררי, לעיני 800 צופים.

● חיפה: בית"ר חיפה — בית"ר נהריה 0:3 (0:3). שערים לבית"ר חיפה: עוזי כהן (15, 85) ויצחק אהרונוביץ (40). שפט משה דלל, לעיני 100 צופים.

● קרית־אתא: מכבי עפולה — הפועל קרית־אתא 1:2 (1:1). לעפולה כבשו: יאיר סילקו (1) ושמעון אלבז (46). לקרית־אתא: ירון עזרן (15). שפט עזרא קלוין, לעיני 100 צופים.

● טירת־הכרמל: הפועל טירת־הכרמל — הפועל טירה 2:2 (1:1). שערים לט. כרמל: זאבי (14) ועבור (48). לטירה: זויילי (1) וכאבס עיזקי (73). שפט דוד מלכה, לעיני 1000 צופים.

● נצרת: הפועל בני־נצרת — מכבי עכו 1:1 (1:1). לנצרת כבש: תנא (6). למכבי עכו: מאיר מילכוי (35). שפט נעים שאול, לעיני 500 צופים.

● [illegible]: הפועל בית־שאן — הפועל טירת־[illegible] 0:0. שפט מאיר בנגוזי, ללא קהל.

● עכו: הפועל עכו — הפועל קרית־שמונה 0:0 שפט ברק שיבלי, לעיני 500 צופים.

שלומי אדרי משמשון ת"א (משמאל על הקרקע) מכניע את שוער הפועל טבריה, אריה אלטר, אתמול בבלומפילד.

תצלום. אריה קנפר

לאחר נצחון־קצוות על הפועל חיפה 0:1

הפועל ר"ג הגדילה הפער

מכבי פ"ת נוצחה בטמרה 1:0 ויבנה ביפו 2:1

קבוצת הפועל רמת־גן, שניצחה אתמול בקרב־קצוות בגבעתיים את הפועל חיפה — 0:1, הגדילה את יתרונה לאחר המחזור ה־8 בליגה הארצית בכדורגל.

וזאת לאחר ששלוש קבוצות הרודפות בעקבותיה איבדו נקודות: מכבי פ"ת נוצחה בטמרה — 1:0, מכבי יבנה הפסידה ביפו למכבי יפו — 2:1 ומכבי שעריים סיימה בתיקו 0:0 במגרשה עם הפועל בת־ים.

נצחונות משכנעים קצרו קבוצות בית"ר נתניה (0:4 נגד מכבי רמת־עמידר) והפועל לוד (3:1 נגד הפועל יהוד). הפועל חדרה ובית"ר רמלה סיימו בתיקו 2:2.

17 שערים הובקעו במחזור ה־8.

מכבי יפו – מכבי יבנה (1:2) 1:2

יכולת טובה של קבוצת מכבי יפו, במחצית הראשונה, היקנתה לה נצחון נאה על מכבי יבנה — 1:2.

כתבנו יוסף חכם ריווח שהיפואים כבשו את שערם הראשון בדקה ה־4 לאחר שעופר דגמי מסר כדור מדוייק ליאיר סנדורי, שהכניע את שוער יבנה, אילן ברוך — 0:1.

שחקני יבנה לא נואשו, וכחלוף שבע דקות שלח ציון יעקב כדור לרחבה, ומאיר בלוסטיין העביר מסירת רוחב לדוד ועקנין, שנגח לקורה: את הכדור החוזר בעט ועקנין לרשת — 1:1.

את תוצאת המשחק קבע יאיר סנדורי בדקה ה־19, לאחר מסירה של יוסי יעל — 1:2.

במחצית השנייה תקפו שחקני מכבי יבנה ללא־הרף, אך שוער מכבי יפו, יוסף אליהו, מנע כיבושים.

שפט, חלש, יעקב בן־זמן, לעיני 600 צופים באיצטדיון גאון ביפו.

מכבי טמרה – מכבי פ"ת (0:0) 0:1

הפסד ראשון העונה לקבוצת־הצמרת של מכבי פ"ת ונצחון בכורה למכבי טמרה — 0:1.

שחקני טמרה היו ראויים לנצחון. הם גילו עדיפות, וניצלו עד תום חולשה של כל שחקני מכבי פ"ת. החלוצים הפתח־תקואים, רפי כהן ודורון רבינזון, כמעט שלא בעטו לשער היריב.

שער־הנצחון הובקע שמונה דקות לסיום בבעיטה של עדנן הבאס מ־20 מטר — 0:1.

שפט היטב חיים ליפקוביץ, לעיני 1000 צופים, בשפרעם.

הפועל רמת־גן – הפועל חיפה (0:0) 0:1

הפועל רמת־גן המשיכה לנצח, הפעם את הפועל חיפה, סוגרת הטבלה — 0:1, במשחק בינוני בו הצטיין שוער רמת־גן, שמואל גילרדי.

הרמת־גנים שיחקו הפעם בצורה איטית, וכמעט שלא סיכנו את השער החיפני.

שער־הנצחון הובקע בדקה ה־57 לאחר שרונן תרוי בעט כדור־רוחב, הגנת הפועל חיפה התקשתה להרחיק, ועוזי צדקה שיגר מקרוב לרשת — 0:1.

לחיפנים היו שתי הזדמנויות לשוויון עד לסיום, אולם החלוץ ערן כהן החטיא פעמיים ממצבים קורצים.

שפט אריה וולף, לעיני 1000 צופים, במכתש בגבעתיים.

הפועל לוד – הפועל יהוד (1:1) 1:3

קבוצת הפועל לוד זכתה בנצחון ביתי ראשון בשגברה ביום שישי על הפועל יהוד — 1:3.

לוד פתחה היטב את המשחק — מציין כתבנו שלמה חזן — וכבר בדקה ה־14 הצליח זורי גאנאשווילי להבקיע שער נאה — 0:1. לאחר כיבוש השער נסוגו הלודאים לשערם, דבר שנוצל ע"י יהוד להבקעת שער־שוויון בדקה ה־36 ע"י אילן חכים — 1:1.

המחצית השנייה החלה בלחץ של לוד, שהניב שער בדקה ה־54 מרגלי יוסף קטשווילי — 1:2.

את תוצאת המשחק חתם אבי תורג'מן, בדקה ה־86, כשנגח מקרוב וקבע — 1:3.

שפט היטב יהושע לוזיה, לעיני 300 צופים, בלוד.

בית"ר נתניה – מכבי רמת־עמידר 0:4 (0:0)

חיים מסיקה, קשר בית"ר נתניה, היה הגורם לנצחון הגבוה של קבוצתו — 0:4 על מכבי רמת־עמידר. מסיקה „בישל" שלושה שערים והבקיע שער.

מסכת־השערים נפתחה בדקה ה־53, בנגיחתו של יצחק טוביאנה — 0:1.

אותו שחקן נגח בדקה ה־73 את השער השני, הפעם בכדור־קרן של מסיקה — 0:2.

מסיקה ניצל בדקה ה־85 איבוד כדור בהגנת עמידר וקבע — 0:3.

את התוצאה חתם שימי ג'ואן, ברקת־הסיום, ושוב מקרן של מסיקה — 0:4.

שפט ארז זיטלמן, לעיני 200 צופים, בנתניה.

הפועל חדרה – בית"ר רמלה 2:2 (1:2)

יתרון בן שני שערים לא הספיק להפועל חדרה, שנסררה במגרשה בתיקו 2:2 עם בית"ר רמלה.

כבר לאחר 18 שניות משריקת־הפתיחה של השופט דני קורן, העביר רוזן כדור־עומק לרונן שפירא שהכניע מ־16 מטר את שוער רמלה, יצחק בלאיש — 0:1.

יתרון חדרה במגרש הניב שער נוסף בדקה ה־25, הפעם מרגלי יגאל אלחדד מקרוב — 0:2.

חינגת השערים נמשכה, ודקותיים להפסקה צימק הרמלאי משה סיני בכדור־עונשין מ־20 מטר — 1:2.

שבע דקות לאחר ההפסקה פסק השופט על כדור־11 לזכות רמלה לאחר נגיעת־יד של מגן חדרה ברחבה. יעקב בוזגלו, הטוב במגרש, השווה ל־2:2.

בדקה ה־59 הרחיק השופט קורן את אייל עמר מרמלה, שפגע ללא כדור ברונן שפירא.

500 צופים חזו במשחק בחדרה.

מכבי שעריים – הפועל בת־ים 0:0

במשחק חלש ברחובות נפרדו קבוצות מכבי שעריים והפועל בת־ים בתיקו ללא שערים.

שחקני בת־ים גילו עדיפות במחצית הראשונה, אולם לא סיכנו את שער היריב.

במחצית השנייה עבר היתרון לשעריים, שתקפה ללא הרף, אבל לא יכלה להכניע את השוער המצויין של בת־ים, משה מרקוביץ.

שפט שמואל הרשטיין, לעיני 500 צופים, ברחובות.

ארצית

1.	הפועל ר"ג	8	7־15	22
2.	מכבי פ"ת	8	4־9	15
3.	מכבי שעריים	8	8־11	14
4.	מכבי יבנה	8	4־12	13
5.	מכבי יפו	8	8־11	11
6.	הפועל לוד	8	6־8	11
7.	בית"ר נתניה	8	6־9	10
8.	בית"ר רמלה	8	8־8	9
9.	מכבי טמרה	8	4־4	9
10.	הפועל חדרה	8	12־10	8
11.	הפועל בת־ים	8	8־4	8
12.	מכבי עמידר	8	13־6	6
13.	הפועל יהוד	8	13־4	3
14.	הפועל חיפה	8	16־6	3

מלך השערים

1.	חרזי (הפועל ר"ג)	5
–	סנדורי (מכבי יפו)	5
3.	אלחדד (הפועל חדרה)	4
–	גוזלי (מכבי עמידר)	4
–	צ. יעקב (מכבי יבנה)	4
–	סויסה (מכבי שעריים)	4

לא צורפו שחקנים חדשים לסגל הלאומי

ראובן חנניה

לאחר מחזור המשחקים אתמול לא צורף שום שחקן נוסף לנבחרת ישראל בכדורגל, המתכוננת למשחקה הבין־ארצי הידידותי מול רומניה, ב־23 בנובמבר.

המאמן יעקב גרונדמן אמר אמש כי לא יצורפו שחקנים נוספים עד לאחר המשחק עם הרומנים.

סגל הנבחרת הלאומית יתכנס שוב מחרתיים למחנה־אימון בן יומיים במכון־וינגייט.

מחרתיים תשחק הנבחרת עם מכבי יפו מהליגה הארצית.

מכלן ניצחה – סטנדרד הפסידה

קבוצת מכלן, בה משחק הישראלי אלי אוחנה, העפילה אתמול לראשות טבלת הליגה הבלגית בכדורגל, לאחר שניצחה 1:2 את אנטוורפן.

סטנדרד ליאז', בה משחקים הישראלים רוני רוזנטל ושלום תקווה, נוצחה 1:3 ע"י סנט טרוידן.

בשבת הבאה

ליגה לאומית

הפועל באר־שבע — הפועל כפר־סבא; הפועל טבריה — בית"ר ירושלים; מכבי ת"א — שמשון ת"א; בית"ר ת"א — הפועל פ"ת; מכבי נתניה — מכבי חיפה; הפועל ירושלים — הפועל צפרירים חולון; הפועל ת"א — בני־יהודה ת"א.

ליגה ארצית

הפועל יהוד — הפועל חדרה; הפועל בת־ים — הפועל לוד; מכבי רמת־עמידר — מכבי שעריים; הפועל חיפה — בית"ר נתניה; מכבי פ"ת — הפועל רמת־גן; מכבי יבנה — מכבי טמרה; בית"ר רמלה — מכבי יפו.

טוטו

1.	הפ. כפר־סבא – הפועל ת"א	x
2.	בני יהודה – הפועל י־ם	x
3.	הפועל חולון – מכבי נתניה	1
4.	מכבי חיפה – בית"ר ת"א	x
5.	הפועל פ"ת – מכבי ת"א	1
6.	שמשון ת"א – הפועל טבריה	1
7.	בית"ר י־ם – הפ. באר־שבע	2
8.	הפועל חדרה – בית"ר רמלה	x
9.	מכבי יפו – מכבי יבנה	1
10.	מכבי טמרה – מכבי פ"ת	1
11.	הפועל ר"ג – הפועל חיפה	1
12.	בית"ר נתניה – מכבי עמידר	1
13.	מכבי שעריים – הפ. בת־ים	x
14.	הפועל לוד – הפועל יהוד	1

נוער

נוער: בני־יהודה — הפועל פ"ת 1:1

יוסי מנטילט

קבוצת הנוער של מכבי ת"א העפילה אתמול למקום הראשון בליגה הלאומית לנוער בכדורגל, לאחר שגברה על בית"ר ירושלים — 1:2.

בני־יהודה, שניצבה ערב משחקי המחזור בראש הטבלה, סיימה את משחקה עם הפועל פ"ת בתיקו — 1:1.

יתר התוצאות: הפועל ירושלים — מכבי פ"ת 0:1; מכבי חיפה — מכבי נתניה 0:3; גדנ"ע יהודה — הפועל כפר־סבא 2:1; הפועל באר־שבע — הפועל חיפה 0:2; הפועל ת"א — מכבי יפו 1:1; הפועל עכו — הפועל אשדוד 1:1.

● שני השחקנים הארגנטינים הנבחנים במכבי חיפה, פטריסיו סייג ופביאן לגמן, חזרו בסוף השבוע לישראל עם השחרורים הבין־לאומיים שלהם ויוכלו להצטרף לשורות הקבוצה החיפנית.

הפועל ראשל"צ נוצחה 25:19 באתונה והודחה מגביע־אירופה

כדוריד

שירות „על־המשמר"

אלופת ישראל בכדוריד, קבוצת הפועל ראשון־לציון, הודחה אמש ממעגל משחקי גביעי־אירופה לאלופות, לאחר שנוצחה במשחק־הגומלין באתונה ע"י הקבוצה היוונית, פילפוס ואריים — 25:19.

שחקני הפועל ראשון־לציון, שניצחו בארץ 23:28, פתחו את המשחק בחולשה מדהימה ופיגרו בדקה ה־11 — 1:8. שערים להפועל ראשל"צ: רון 7; קושניר 5; ורד 4; רפאלי 2 וספרי 1.

הבוקר ב־11 תארח קבוצת פומפדפוגל האוסטרית את קבוצת מכבי ראשון־לציון, במשחק־הגומלין בגביע־אירופה למחזיקות־גביע. במשחק הראשון ניצחו שחקני מכבי ראשל"צ — 27:29.

הצלחות לקבוצות הישראליות בגביעי־אירופה

מטה אשר ניצחה בלונדון; קרית־אתא הפתיעה השווייצים

כדורעף

יוסי חן

מיוחד ל„על המשמר"

לונדון.— הפועל מטה־אשר, אלופת ישראל בכדורעף השיגה אתמול נצחון חלק — 0:3 על אלופת אנגליה, קבוצת מאלורי, במשחק שנערך בקריסטל־פאלאס בלונדון בסיבוב הראשון בגביע־אירופה לאלופות.

הישראלים שיחקו בשאפתנות רבה ומחקו במערכה הראשונה פיגור של 3:10, הוליכו — 10:13, וניצחו — 11:15.

במערכה השנייה הוליכה מטה־אשר — 0:5. שחקני מאלורי הישוו, אך האלופה הישראלית ניצחה — 11:15.

המערכה השלישית היתה קלה יותר — 7:15.

תומר לוינסון, בכדורי־הגשה מצויינים לשמאי גלזר, שהנחית, היו הבולטים בשחקני מטה־אשר. גם לטלי כהן היו דקות מצויינות.

שפטו: רבליס דרק (בלגיה) וקיוקני (אנגליה) לעיני 150 צופים.

משחק מצוין של קרית־אתא

יוסף גלזר

קבוצת הפועל קרית־אתא, הצליחה אמש לנצח, בגביע אירופה למחזיקות־גביע, את הקבוצה השווייצית, ט.ס.וו יונה — 1:3 (10:15, 15:13, 10:15, 7:15) במשחק שנערך באולם גבעת־הרקפות בקרית־אתא.

קרית־אתא, במשחקה הטוב ביותר העונה, הבליטה את עופר שפאק וחזי כהן, שהלהיבו את 500 הצופים הרועשים בקרית־אתא.

יצויין כי אם תצליח קרית־אתא לחלוף על פני המשוכה השווייצית, היא תפגוש את מחזיקת הגביע הסובייטית, קבוצת דינאמו מוסקבה.

שפטו: פיקי מאיטליה ואהרון קול מישראל.

הפסד למעפיל בהולנד

הפועל המעפיל נוצחה אמש בהולנד ע"י הקבוצה ההולנדית סנאק — 3:0, בגביע ההתאחדות האירופית בכדורעף.

ההולנדים, בעידודם של 1500 לא הותירו סיכויי לישראלים הצעירים וניצחו ב־60 דקות — 6:15, 8:15, 6:15.

נצחון קל לכדורעפניות הפועל בת־ים

תומר ויסהוף

אלופת הנשים בכדורעף, הפועל בת־ים, מוטטה אמש באולמה את אלופת קפריסין, א.א.ל. לימסול — 0:3 (6:15, 7:15, 2:15), במשחק שארך 62 דקות.

שחקניות הפועל בת־ים „טיילו" בשתי המערכות הראשונות מול יריבתם מהאי השכן. רק במערכה השלישית נתקלו בבעיות. בנות לימסול הוליכו 0:8 ו־11:5, אך שרונה ינקו, ביכולת מעולה, סחפה את חברותיה לנצחון — 12:15 ו־3:0 בסיכום הכללי.

שפטו: דרפאקה ממערב־גרמניה ודרו רוזנטל מישראל.

משחק־הגומלין בין שתי הקבוצות ייערך מחר ב־7, באולם הפועל בת־ים.

הפסד לעמק־חפר

אבנר מילמן

קבוצת הנשים של הפועל עמק־חפר הובסה אמש בעין־החורש ע"י הקבוצה ההונגרית החזקה, ואסר טאס בודפשט — 3:0 (8:15, 1:15, 8:15), בגביע־אירופה למחזיקות־גביע.

במשחק שנמשך 60 דקות, גילו הישראליות משחק נאיבי, למרות שהשחקניות ההונגריות לא התאמצו.

שפטו, לעיני 250 צופים, קארור אלבון מתורכיה ונבי לוטן מישראל.

משחק לנשים, בגביע האיגוד האירופי, בין קבוצות אס"א באר־שבע ואמלאייקנק תורכיה, ייערך הערב ב־7.30 בבאר־שבע.

הפועל נתניה הפתיעה בראגבי

במתחרות משחקי הליגה הלאומית בראגבי הפתיעה אתמול הפועל נתניה בנצחון על הפועל ידועאל — 10:13.

בטורניר נוער זכתה הפועל יזרעאל־גלבוע, שניצחה בגמר את הפועל מגידו — 6:8.

מסתמנות יריבות מכבי ת"א בבית־הגמר

רק שתי קבוצות טרם הבטיחו עלייתן

כדורסל

רק שתי קבוצות יצטרכו להיאבק השבוע במשחקי־הגומלין כדי לעלות לבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל. מכבי ת"א כבר הבטיחה, אחרי נצחונה באוסטנד (91:104), את הכרטיס לשלב המרתק.

שני משחקים מרתקים יהיו השבוע: אריס סלוניקי תנסה לגמול באולמה לסודרטליה השבדית, שהפתיעה אותה במשחק הראשון — 85:93. משחק מלהיב יהיה בקלן בין סאטורן קלן ונשואה דן־בוס, לאחר שבמשחק הראשון, בהולנד, ניצחה דן־בוס — 87:90.

ייתר הקבוצות, כמו מכבי ת"א, ניצחו בחוץ ונראה כי כבר הבטיחו עלייתן לבית־הגמר: ברצלונה (78:87 נגד קוטבאן מפינלנד); סקבוליני פזארו (72:84 נגד פרטיזני טיראנה); צסקיא מוסקבה (80:103 נגד בוטבגראר בולגריה); לימוז' צרפת (87:111 נגד זבריובקה ברנו) ויוגופלסטיקה ספליט (87:94 נגד אורברסה ליסבון).

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: מכבי חיפה — הפועל הגליל העליון.

● שני: בליגה הלאומית: מכבי ראשון־לציון — מכבי ת"א; מכבי רמת־גן — אליצור נתניה; הפועל ת"א — הפועל ירושלים; הפועל איתן גבת — הפועל חולון; אליצור נוה דוד רמלה — הפועל חיפה.

● שלישי: בגביע־אירופה למחזיקות־גביע: הפועל הגליל העליון — באניאש הונגריה.

● רביעי: בגביע קוראץ': הפועל ת"א — סלובונאפט ברטיסלבה; גביע־רונקטי לנשים: מוניר פרניק, בולגריה — מכבי ת"א.

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות: מכבי ת"א — סאנאיד אוסטנד.

הגליל תשחק הערב ברוממה

הפועל הגליל־העליון, הנמצאת בעמדת זינוק, לקראת הופעתה בבית רבע־הגמר בגביע־אירופה למחזיקות גביע בכדורסל, תבחן הערב את כוחה במשחק־ליגה שהוקדם נגד מכבי חיפה.

במשחק שייערך ברוממה (8) במחזור ה־8, יפגשו שחקני הגליל קבוצה חיפנית, שנוצחה בשני משחקי הליגה האחרונים שלה.

● משחק בליגה הלאומית לנשים בכדורסל ייערך הערב ב־7 בגן־השלושה בין הפועל גלבוע ומכבי ת"א.

הפועל ת"א תשתתף בטורניר־הארלם

קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א תשתתף בין ה־27 בדצמבר ל־4 בינואר בטורניר הבין־לאומי הגדול בעיר ההולנדית הארלם.

יו"ר עמותת הכדורסל של הפועל ת"א, אברהם פלרה, הבטיח אתמול בשיחה טלפונית את ההשתתפות בטורניר, בו יטלו חלק: זאלגירים קובנה, זאלגידיס וילנה, שיבניקה מיוגוסלביה, שתי הקבוצות ההולנדיות, דן־בוס ומינואר, הפועל ת"א, אלופת אוסטרליה וקבוצת כוכבים מארה"ב.

אליצור רמלה מחפשת אולם

בקבוצת אליצור נוה־דוד רמלה, שספגה בסוף השבוע עונש ראדיוס של שבעה משחקי־ליגה במרחק 35 ק"מ מרמלה, ללא קהל, לא יודעים עדיין היכן יארחו מחר את הפועל חיפה.

ברמלה הועלתה אפשרות לשחק נגד הפועל חיפה באולם בחצור, אך תשובה סופית לכך אין.

הנערים גברו על מכבי ת"א 2:3

שחקני נבחרת הנערים איבדו אתמול במשחק־אימון אחרון לפני המיפגש נגד הולנד ביום רביעי בקדם אליפות אירופה.

בתום מחנה־אימון של שלושה ימים בשפיים גברו הנערים על מכבי ת"א — 2:3, לאחר פיגור 0:1 בהפסקה.

את השערים לנערים כבשו: יוכל מללי, שלמה אורן ואמיר תורג'מן.

שבדיה — אלבניה 1:2

נבחרת הכדורגל של שבדיה ניצחה בטיראנה את אלבניה — 1:2, לאחר שפיגרה בהפסקה — 1:0.

את שער הנצחון הבקיע ג'וני אקסטרום, המשחק באיטליה, בדקה ה־71, לאחר שהולקוויסט הישווה.

המשחק היה בבית 2 במוקדמות גביע־העולם. שבדיה עלתה לראש הטבלה עם 3 נקודות משני משחקים, והיא מקדימה בנקודה את פולין, אנגליה, עם נקודה אחת ממשחק אחד, ואלבניה — 0 נקודות.

צ'סנוקוב קטע בחצי־הגמר באנטוורפן את הצלחות מנסדורף

טניס

אלוף בריה"מ בטניס, אנדריי צ'סנוקוב, המדורג חמישי בטורניר באנטוורפן, קטע אתמול את שרשרת נצחונותיו של הישראלי עמוס מנסדורף, כאשר גבר עליו בחצי־הגמר — 7:6, 6:3.

קודם־לכן הצליח מנסדורף לנצח את המדורג 1, איוון לנדל, וברבע־הגמר גבר על המדורג שביעי, אנדרס גומז מאקוודור — 6:2, 6:4.

מנסדורף לא יצא מהטורניר בידיים ריקות. הוא גרף לכיסו יותר ממאה אלף דולאר, מאחר שהצליח להעפיל עד לשלב חצי־הגמר.

הסובייטי ישחק בגמר נגד המנצח ג'ון מקנרו ויעקב לאסק משוודיה.

מקנרו זכה בעבר בטורניר זה, מהעשירים ביותר בעולם. למנצח, הזוכה שלוש פעמים תוך חמש שנים בטורניר, מוענק מחבט משובץ יהלומים ששוויו יותר ממיליון דולאר. טניסאי אחד בלבד הצליח עד כה להשיגו, הצ'כי איוואן לנדל, לפני שנתיים.

מנסדורף יצא ללונדון לטורניר, בו מוענקות נקודות, שלא כמו באנטוורפן, שם נחשב לטורניר־הזמנה. המשחקים באולם וומבלי בלונדון יחלו ביום שני.

● ארה"ב ניצחה פעם נוספת את בריטניה במיפגש ה־60 ביניהן בגביע־וייטמן לנשים, שנערך באלברט־הול בלונדון — 0:6.

פרקיס זכה בחופה

יוסף גלזר

אלוף ישראל בטניס, שחר פרקיס, ניצח אתמול בגמר הטורניר הבין־לאומי ע"ש סילופס, במרכז הטניס בכפר־סמיר בחיפה את דייויד אנגל משבדיה — 6:4, 1:6, 6:4. פרקיס קיבל 800 דולאר על נצחונו, ואנגל — 500 דולאר.

בחצי־הגמר גבר פרקיס, ביום שישי, על בועז מרנשטיין — 6:4, 0:6, ואנגל ניצח את קוסלובסקי מארה"ב — 6:1, 6:2.

בתואר לנשים זכתה רבי ספנס מארה"ב, שגברה בגמר על הישראלית דליה קוריאט — 6:7, 6:0.

קוריאט ניצחה בחצי־הגמר את חגית אוחיון — 6:4, 6:4, וספנס גברה על ונברטורון מהולנד — 6:7, 6:7, 6:1.

בגמר הזוגות לגברים ניצחו שלמה גליקשטיין וג'ייקובמן מארה"ב את בועז מרנשטיין ורביב וידנפלד — 6:7, 6:3. בגמר לזוגות לנשים גברו הישראליות אילנה ברגר וחגית אוחיון על פילד מארה"ב ואוהרלן מאירלנד — 6:1, 6:1.

700 צופים חזו במשחקי־הגמר.

נוריץ' הגדילה יתרונה וטוטנהאם המשיכה להפסיד

ליגה אנגלית

קבוצת נוריץ' הגדילה בשבת את פער נקודותיה בראש טבלת הליגה האנגלית בכדורגל כשניצחה את וימבלדון בלונדון — 0:2, ולה 26 נקודות מ־11 משחקים. ליוינג והמחליף מארק אלן כבשו את השערים.

למקום השני עלתה מילוול הלונדונית, עם 19 נקודות, כשגברה על לוטון — 1:3.

טוטנהאם ממשיכה להפסיד ותופסת את המקום האחרון בטבלה. אתמול הצליחה דרבי לנצח בלונדון את הקבוצה הנודעת — 1:3, משני שערים של מקמין ושל סונדרס. טוטנהאם הוליכה משער של הסקוטי סטיוארט.

האלופה ליברפול מתחילה אט־אט להתאושש. היא עלתה למקום השלישי, לאחר שהכניעה את מידלסבורו — 0:3, משעריהם של הוולשי איאן ראש, האירי ג'ון אולדרידג' והאנגלי פיטר בירדסלי.

סאותהאמפטון עלתה למקום הרביעי, לאחר שניצחה את צ'ארלטון — 0:2.

כ־45 אלף צופים — הקהל הגדול ביותר באנגליה — חזו באולד־טרפורד במשחק התיקו 1:1 בין מנצ'סטר־יונייטד ואסטון־וילה. סטיב ברוס היקנה יתרון למארחים, ומקגלי השווה.

תוצאה דומה היתה בין קובנטרי לווסטהאם.

נצחון גבוה השיגה קווינס־פארק־ריינג'רס על ניוקאסל — 0:3. שפילד וונסדיי ואברטון סיימו בתיקו 1:1.

המשחק העשירי ייערך היום כשנוטינגהאם תארח את ארסנל.

ג'ו בארי קארול מניו־ג'רזי נטס ומוזס מאלון מאטלנטה־הוקס בפתיחת ליגת האן.בי.איי ביום שישי. תצלום: איי.פי

כל הגדולות ניצחו בפתיחת ליגת האן.בי.אי.

משחקי ליגת האן.בי.איי. בכדור־סל נפתחו בסוף השבוע בנצחון האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס, בחוץ על דאלאס־מבריקס — 113:116.

ג'יימס וורת'י (25 נקודות) ומג'יק ג'ונסון (21) הירבו לקלוע לזכות הלייקרס.

הפיגוליסטית, דטרויט פיסטונס, גברה על שיקאגו־בולס — 94:107. מייקל ג'ורדן קלע 28 נקודות למנוצחים.

בוסטון־סלטיקס ניצחה את ניו־יורק ניקס לאחר ההארכה — 115:122. לארי בירד קלע 29 נקודות לסלטיקס, ופט יואינג 28 לניקס.

תוצאות נוספות: פורטלנד — פניקס־סאנס 105:120; סיאטל־סופרסוניק — יוטה ג'ז 79:104; דנבר נאגטס — יוסטון רוקטס 117:120; אטלנטה האוקס — ניו־ג'רזי נטס 105:113 (דומיניק וילקינס, 35 נקודות למנצחים); מילווקי באקס — אינדיאנה 103:117; קליבלנד — אוהיו 93:133; פילדלפיה־76 — לוס אנג'לס קליפרס 110:129.

איטלקי ניצח בחצי־מרתון בגליל — אזולאי נפגע ממכונית

אתלטיקה

אייל דורון

אורח מאיטליה, סטפנו די־מרטינו, ניצח אתמול בחצי־המרתון בגליל־המערבי בשעבר את 21 הק"מ בשעה, 9 דקות ו־23 שניות. שלמה אזולאי מעמק־חפר שהיה מועמד לנצחון נפגע תוך כדי הריצה ע"י מכונית, והובהל לבית־החולים בנהריה ואמש שוחרר לביתו.

שני היה אמנון לבן מהפועל סלס־צור — 1:09.23 שעה, ושלישי — ציון נגר מהפועל אשקלון — 1:10.47 שעה.

שאר המנצחים: נשים — עמאל עבדלאל (סולם־צור) 1:28.24; נוער עד 19 — מוחמד באשיר (סולם־צור) 1:18.29; נערות עד 18 — ענבר כהן (טרומפלדור נהריה) 1:40.17; נערים עד 16 — זלמן זיזוב (טרומפלדור נהריה) 1:24.20; ותיקים 40 — ציון הצרוני (איילות) 1:13.35; ותיקים 50 — אלי רון (עין־גדי) 1:21.11.

בחצי־המרתון השתתפו 80 רצים בוגרים ו־50 ילדים שרצו 5 ק"מ.

פגע בילד ואחר־כך באזולאי

שלמה אזולאי, שנפגע אתמול במהלך מירוץ חצי־המרתון „הגליל המערבי", ע"י מכונית שנגעה בו סמוך לצומת כברי, עלול להחמיץ את מרתון־הכנרת בסוף החודש.

אזולאי, שהוביל בחבורת הרצים, נפגע מאחור ע"י מכונית סוברו, שנהגה פגע חצי שעה קודם־לכן בילד. הנהג הוביל את הילד, שהיה פצוע קשה לבית־החולים, נסע מאחורי חבורת הרצים, ביצע עקיפה במקום אסור, ופגע בשלמה אזולאי.

הנהג נעצר ונפתחו לו שני תיקים על דריסה.

גולדשטיין ניצח במירוץ סיני

לארי גולדשטיין מקיבוץ עין־דור ניצח אתמול במירוץ סיני המסורתי, לזכרו של דורון סגל שנפל במבצע־קדש. המנצח עבר 18 ק"מ ב־39.55 דקות, בהקדימו בדקה את אמיר לייז מהפועל מגידו. שלישי היה גדעון חזן מכברי־חבריה — 44.43 דקות.

בין הנשים ניצחה איילה כהן מהפועל קרית־טבעון — 68.57 דקות.

במירוץ לנוער הגיע ראשון יהודה בראון מקרית־טבעון, שעבר 5 ק"מ ב־17.12 דקות, בהקדימו ב־4 שניות את יעקב אבין מקיבוץ עין־דור.

בין הנערות ניצחה קרן אהרונסון מהפועל קרית־טבעון — 27.44 דקות.

בגילאי 50 ומעלה זכה אלי רון מהפועל עין־גדי — 54.54 דקות.

* במרכז הטניס ביפו יחלו היום התחרויות בבית־המכבייה של סבא־תרנים. ישתתפו 70 טניסאים.

ליגה גרמנית

שטוטגרט — המבורג 2:4 במאבק־צמרת

חיים שר

מיוחד ל„על־המשמר"

במאבק־צמרת בליגה המערב־גרמנית בכדורגל, שנערך אתמול במחזור ה־13, ניצחה שטוטגרט את המבורג — 2:4.

המובילה, באיירן מינכן, סיימה בהמבורג בתיקו 0:0 עם סנט־פאולי.

קארלסרוהה עלתה למקום השלישי, בעקבות נצחון משכנע על קייזרסלאוטרן — 1:4.

יתר התוצאות: מנשנגלדבך — בוכום 2:2; מנהיים — שטוטגרט קיקרס 2:2; קלן — האנובר 1:0; פרנקפורט — לברקוזן 1:1; ברמן — נירנברג 1:0; אורדינגן — דורטמונד 0:0.

בראש הטבלה מובילה באיירן מינכן, עם 18 נקודות (משחק חסר), לפני שטוטגרט — 17 (משחק חסר), קארלסרוהה — 16 והמבורג — 15.

סלטיק כבשה שמינייה

האלופה הסקוטית, סלטיק, השיגה אתמול את הנצחון הגבוה ביותר העונה, כשהביסה במשחק חוץ את אילטון־אקדמיקל — 0:8. פרנק מקוויני ומגי כבשו שלושער כל־אחד.

בדרבי ניצחה דנדי־יונייטד את דנדי — 0:2. ריינג'רס ניצחה את מאדרוול — 1:2, ומוסיפה לצעוד בראש הטבלה עם 22 נקודות, ומקדימה ב־4 נקודות את אברדין, שגברה על היברניאן — 1:2.

מאחורי הקלעים

שניאור: מלוד ל...בריכת גורדון

יורם אוברקוביץ החליף את גברי לוי כיו"ר מועדון הכדורגל בהפועל פ"ת ● שחקן שהיה רק חצי שעה בסגל הלאומי ● הטעויות של דוד אזולאי ● הנאום של עמית גל בהונגריה ● משפחת דורון ו...שמאי גלזר ● ליפין נאלץ לפרוש

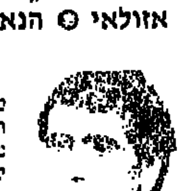

גדעון דמתי

• • • שמעתם על כדורגלן שהיה בסגל הלאומי רק חצי שעה? מתי חביב מגלה שאותו שחקן היכול להיכנס לספר השיאים של „גינס", בכלל אינו יודע על־כך. זה למעשה פירסום ראשון של המקרה. השחקן עליו מדובר הוא אפסיר שמואלי מבית"ר ירושלים, שהיה במעקב של המאמנים הלאומיים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן. לאחר שהשניים החליטו לזמנו בשיחה טלפונית הסתבר, תוך 10 דקות, כי שמואלי קרע את שריר רגלו, שנובסה והוא ייעדר מהמגרשים לפחות חודש • • • חלק משחקני שמשון ת"א, המאמנים יעקב גרונדמן, דרור קשטן, דוד שווייצר, מאיר נגוני וראובן כהן היו בתחילת השבוע בערב של...אגודת־ישראל — מציין מתי חביב. במהלך הערב שלפני הבחירות ביקשו כמה מאנשי ה„אגודה" מהנוכחים להצביע עבור רשימתם ג'. ואז קם כדורגלן שמשון ת"א, אבינועם עובדיה, וקרא: „הצביעו שג"... הוא התכוון לשני המאמנים הלאומיים, שניאור וגרונדמן, שלא זימנו אותו לסגל • • • כדורגלן שמשון ת"א, גדעון דמתי, הוא המבוגר בליגה הלאומית. בדיוק לפני שבוע חגג 37 אביבים • • • במכבי ת"א אומרים שדוד אזולאי, שהוצב ברשימת ההעברות ביצע שתי טעויות שימנעו ממנו לשוב ולשחק בעתיד בקבוצה. האחת, הביקורת הקטלנית שהטיח כלפי המאמן יוסף מירמוביץ. הטעות השנייה שלו היתה שביקר קשות את קפטן הקבוצה, אבי כהן. אזולאי טען שכל הצרות של מכבי ת"א נובעות מהעובדה שאין לקבוצה בלם אחורי • • • השוער הבין־לאומי אריה אלטר, שעבר מהפועל ת"א להפועל טבריה, התאקלם היטב בעיר הכנרת והוא נראה בה גם בשעות הבוקר. את רוב זמנו מבלה ליד שולחנות הביליארד, שם עושה חיל. אגב, לקבוצה הטבריינית צורף בשבוע שעבר הוותיק עודד מכנס, שהיה בעבר שותף עם אלטר בזכיית מכבי נתניה באליפות המדינה • • • הכדורגלן המצטיין של הפועל חיפה, אבנר חרר, זכה בתביעה משפטית נגד קבוצתו. הוא יקבל — מציין יוסף גלזר — 9700 שקל על הפרת חוזהו אשתקד. הפועל חיפה לא טרחה כלל להתגונן וכל מקורותיה הכספיים עוקלו בפעם המי־יודע־כמה. אבל כל ההתדיינות בבית־המשפט לא מונעת מחרר להמשיך לשחק ב...הפועל חיפה • • •

לבקוביץ נגד האתלטיקה...

אמציה לבקוביץ

• • • תקרית חריפה אירעה במכבי חיפה בין אנשי הכדורגל והאתלטיקה. יוסף גלזר מספר כי המאמן אמציה לבקוביץ טען שהאתלטים מפריעים לאימון הכדורגלנים. התפתח עימות מילולי עם מאמן האתלטים, ישאיל צפניהשווילי, שכמותם איים יו"ר מחלקת הכדורגל, יצחק אביעד, שהוא גם גזבר האגודה, כי לא יחתום בעתיד על המשכורת לצפניהשווילי. מאמן האתלטיקה המתוסכל צעק לעבר לבקוביץ: „אתה שונא אתלטיקה, שמעתי אותך שואל בטלוויזיה למה בנו את האיצטדיון בהדר־יוסף מכספי הכדורגל"... • • • עם הרוקתו של יצחק אביעד מהנהלת ההתאחדות לכדורגל תצטרך מכבי חיפה למנות נציג שלישי תוך פחות משנה. אביעד החליף במהלך הקדנציה את שלום ראנו שהתפטר • • • שוער־המשנה של הפועל פ"ת, גולן מלול, שהושאל בתחילת העונה ממכבי חיפה ושיחק אשתקד בנבחרת הנוער הוא גם כדורסלן באליצור עפולה (ליגה א'), עיר מגוריו. בגלל עיסוקו הכדורגלני החמיץ מלול את משחקי פתיחת העונה, אולם לאחר שקבוצתו נוצחה בהם הוזעק לפעילות וסייע לה לזכות בנצחונות על אורתודוכסים נצרת ובית"ר מגדל־העמק, כשהוא קלע יותר מ־30 נקודות • • • מאמן מכבי נתניה, יהושע (שייע) פייגנבוים, ראה בשבוע שעבר לראשונה העונה משחק בלי שערים. שייע ממשיך לעקוב, למרות מקומה הרם של קבוצתו, אחרי משחקי הליגה הארצית וכך הגיע למשחק בין מכבי רמת־עמידר והפועל רמת־גן. במשחק לא הובקעו שערים ושייע הצטער על־כך: „אני אוהב לראות שערים; בעבר גם הבקעתי הרבה שערים". • • • שני כדורגלנים ותיקים ירדו לאחרונה לליגה ב': עודד בלוש, ששוחרר בתחילת העונה מהפועל חיפה ושלמה מזרחי מבית"ר חיפה. שניהם ישחקו במכבי נווה־שאנן • • •

אוהדי הפועל ת"א נגד דלזל

ג'ונתן דלזל

• • • הכדורסלן המתאזרח, ג'ונתן דלזל, שעבר אחרי מהומה גדולה מהפועל ת"א להפועל חולון, שבע אולי רצון מהתנאים הכלכליים שלו בחולון אבל לבטח לא מההישגים הדלים, לעומת העונה שעברה, בהפועל ת"א, כשבוע שעבר אמר דלזל: „בהפועל ת"א לא קיבלנו כסף, שיחקנו בהופעות. בלי מתח וניצחנו. בחולון עושה ההנהלה הכל כדי שיהיה לנו טוב, מקבלים בזמן אבל אנחנו מאוכזבים" • • • דלזל סבל קיטות מאוהדי הפועל ת"א, שחגגו בתחילת השבוע לאחר נצחון קבוצתם בחולון (91:104). הם אפילו קראו לעברו באנגלית שיפנה לבוגס נכבים על הסלים שקיבלה חולון ועל הכדורים הרבים שהעביר דניס ויליאמס בין רגליו... • • • באימונים שערכו כדורסלני הפועל הגליל העליון לפני משחקם בבנגיאש, עם הקבוצה ההונגרית בגביע־אירופה, השתתף גם השחקן המבוגר עדב הנסלר, שהתלווה לקבוצה בר כיכב בעונות האחרונות. ההונגרים התרשמו מיכולתו, ותהו כיצד לשמור עליו אבל הופתעו שבכלל לא שיחק. הגליל ניצח גם בלי גדב (110:97) • • • בארוחה משותפת שהיתה לכדורסלני הגליל ובנגיאש ביקש את רשות הדיבור מנהל קבוצת הגליל, עמית גל, ובעזרת מתורגמן אמר: „כמו שהיחסים בין ארה"ב וסין התפתחו בזכות משחקי טניס־שולחן, אני בטוח שהיחסים בין ישראל והונגריה יתפתחו דרך הכדורסל". הכל נהנו מהאווירה ולא רק ההונגרים מחאו לו כף אלא גם השופט הסובייטי שבמקרה הצטרף אליהם. יצחק ויסהוף, המביא קטע זה, מציין ששחקני הגליל שכחו בכליפה את האירוח המצויין של ההונגרים שיבואו היום ארצה למשחק־הגומלין מחרתיים • • •

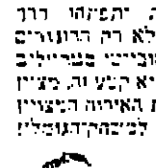

דאנקן וקפלן ריגלו אחרי...גבת

סטיב קפלן

• • • ימים טובים הגיעו להפועל חולון. המאמן אייבן דאנקן ועוזרו סטיב קפלן באו ביום שני לרוממה כדי ל„רגל" אחרי הפועל איחן גבת, יריבת קבוצתם במחזור מחר, בשחקה נגד הפועל חיפה. השניים השתדלו שלא יראו אותם. הם רכשו כרטיסים, נכנסו אחרי פתיחת המשחק ולפני הסיום הסתלקו. כנראה שהשתכנעו שאת הפועל גבת יצליחו לנצח • • • רוני שיפמן, מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל איחן גבת, ראה נחמה־פורתא על כשלונות קבוצתו במינויו כמאמן נבחרת הקדטים שהחלה בשבוע שעבר בעבודתה. עוזרו הוא ניצה גרינין, מאמן הפועל עמק־י בליגה הארצית • • • ליבפני של הכדורסלן האמריקני גיי ביניון, הכוכב כיום בליבורנו האיטלקית, נגד מכבי חיפה, כבר נמצא בדיון. הזר השני, ג'ון סלאטיס, פנה גם הוא לערכאות על חוב של 14.500 דולאר. מכבי חיפה טוענת כי סלאטיס הותיר הוצאות בביקורות רבים, כולל חשבון טלפון מנופח • • • הכדורסלן הצעיר של מכבי חיפה, קרין אטישה, שוחרר מהקבוצה הבוגרת לאחר שהתברר שהכוכב מעייפות־יתר בגלל הפעילות הרבה שלו בשנה האחרונה. הוא ישחק רק בנוער • • • ביום ה־ הועברה אליצור נוה־דוד רמלה לועדת המשמעת של איגוד הכדורסל לאחר התפרעות אוהדיה בשחקה נגד מכבי ראשל"צ. רכז הליגות באיגוד הכדורסל ומזכיר ביה"ד המשמעתי, נפתלי גרשה, ציין כי ב־13 שנות פעילותו כמזכיר ביה"ד טרם נתקל במקרים אלים כל־כך. לדיון הוזמנו אנשי חברת שמירה מחשש להתפרעות נוספת של אוהדי רמלה • • • אלברט פרץ, כי שהיה במשך שנים רבות אחראי על הסדרנים בהיכל־הספורט ביד־אליהו וכיום בחולון, הגיע ביום רביעי לאולם אוסישקין ת"א למשחק גביע־רונקטי בין כדורסלניות מינור פרניק ומכבי ת"א. פרץ, יליד בולגריה, הפתיע את השחקניות בשפתו הרהוטה וכהוויות שהחליף עמן • • • הכדורעפן שמאי גלזר עבר מהפועל המעפיל להפועל מטה־אשר. לצדו של בן קיבוץ מצר, משחקים האחים שי וגלעד דהן, אחיהם של האחים דורון גיאה לשנאי ואילו האב, דמי דיין, הוא יו"ר מועדון הכדורעף של הפועל מטה־אשר. כמעט עסק משפחתי • • •

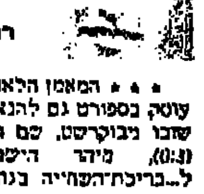

רויטל לא נכנעה ללחצים

רויטל שרון

• • • המאמן הלאומי בכדורגל, יצחק שניאור, עוסק בספורט גם להנאתו. ביום הכיפורים, מייד אחרי שחזר מבוקרסט, שם חזה בנצחון רומניה על יוון (3:0), מיהר הישר מנמל־התעופה בלוד ל...בריכת־השחייה בגורדון, כדי לא להפסיד את שחיית־הבוקר היומית שלו • • • גבריאל לוי, מנהל להקת הריקוד שלום־פא, הוא גם יו"ר מועדון הכדורגל של הפועל פ"ת ובהתנדבות. כאשר יצא לאחרונה לסיור עם הלהקה מילא את מקומו יורם אוברקוביץ, יו"ר איגוד הכדורסל • • • חן ליפין, כדורסלן מכבי ת"א, התקבל כתלמיד במדרשה לחינוך גופני במכון־וינגייט, אך הסתבר כי כשחקן מקצועני אינו יכול לעמוד בעומס הלימודים. לעומת זאת לומדים שני האחים־הכדורסלנים מחיפה, אדי ויורדן הוזברג, משחקים באוניברסיטת ת"א • • • המתעמלת האולימפית רויטל שרון נחושה בהחלטתה לפרוש מפעילות. גם הלחצים שהופעלו עליה ע"י יו"ר איגוד ההתעמלות, מלאי דיין, להביא זיבני ויועץ ויחייה לספורט המערכ־צבאי תוצאות לספרט לא ריעי • • •

מבוכת המתונים

(המשך מעמוד 7)

למרות שגישה זו היתה לפני כינוס המועצה הפלשתינית, שם מתנגדים רבים אף במחנהו להליכה מדינית משותפת עם חוסיין. היה גם "קול קורא" של אש"ף לבוחר הישראלי, קריאה שמבחינת אש"ף לא נענתה. ארגונו של חבש, בנתחו את תוצאות הבחירות, מגיב לפעילות של זרם 'פתח'-ערפאת באומרו שדין הבוחר הוא כישלון למדיניות מצרים וירדן (ובמובלע גם מדיניות ערפאת). בהודעה נאמר שהתוצאות מוכיחות את כשלונם של מצדדי הכניעה במחנה הערבי. בהודעה דורש ארגונו של חבש שתוצאות הבחירות יביאו לרפורמה דמוקרטית במועצה הלאומית והכנה "לקרב שייערך בקרוב עם האויב הישראלי".

ערפאת ועוזריו מבינים היטב שהם עשויים להיות מותקפים במועצה הקרובה על תוצאות הבחירות בישראל. יש אף שמכים עצמם בקרב תומכי 'פתח' בשטחים וטוענים שהיה צריך לכנס את המועצה לפני הבחירות ולומר דברים ברורים לבוחר הישראלי (התוויית גבולות והכרה בישראל), דבר שלפיהם היה משפיע על תוצאות הבחירות. כן טוענים אלה שמדינות ערב המתונות לא נקטו יוזמת שלום חד־משמעית שגם היא היתה מסייעת.

חוגים פוליטיים בלבנון, בעיקר חוגים הנמנים עם השמאל, הביעו חשש שתוצאות הבחירות יביאו להגברת הפעילות הצבאית הישראלית בלבנון ובמיוחד בדרום המדינה. ארגון חיזבאללה כבר הודיע והכריז על הערכה זו שהארגון לא יעמוד מנגד ויפעל בכל הדרכים שעומדות לרשותו נגד ישראל.

תוצאות הבחירות בישראל חיזקו את קולות הקיצוניים בעולם הערבי בכלל ובאש"ף בפרט. עכשיו הם אומרים "אמרנו לכם" וטוענים שגם חיזוריהם של ירדן, מצרים וערפאת אחרי הבוחר הישראלי לא הועילו.

עלייה של קול מתפורר

(המשך מעמוד 7)

להצביע למפלגות ציוניות, שהן בעיקר על טהרת היהודים. שכן בבחירות לכנסת ה־11 הצביעו עבור מפלגות השלטון הציוניות 48.7 אחוזים מן הערבים שנטלו חלק בהצבעה ו־51.3 אחוזים עבור המפלגות היהודיות־ערביות, ואילו בבחירות לכנסת ה־12 הצביעו למפלגות הציוניות 40.7 אחוזים לעומת 59.3 אחוזים, שהצביעו למפלגות היהודיות־ערביות ולמפלגה הערבית.

המהפך המעניין התרחש דווקא בקרב הבדווים הידועים כמצביעים שמרניים ומסורתיים. אצלם הצביעו למפלגות השלטון הציוניות 45.5 אחוזים לעומת 90 אחוזים שהצביעו עבורן בבחירות לכנסת ה־11. המערך שילם מחיר יקר בקרב הבדווים בעבור הזנחת בעיותיהם. אי־לזאת ירדה מפלגה זו מ־25 אחוזים בבחירות הקודמות ל־16.2 אחוזים כעת. הליכוד, שראה בבדווים וברדווים את קהל היעד שלו, התאכזב גם כן.

שיקולים פרגמטיים

לאור התוצאות יכול מישהו לטעון, שחלה הקצנה בדפוסי ההצבעה בקרב ערביי ישראל. אולם ניתוח מעמיק יותר מוביל למסקנה, שהציבור הערבי המהווה כיום רוב באוכלוסיה הערבית, בוחר מתוך שיקולים עניינים והזדהות עם מצעי המפלגות.

מפלגות ציוניות, שאינן בנויות כמפלגות יהודיות־ערביות, אינן יכולות בשום אופן לענות על מאווייו של הציבור הערבי, ואינן מדברות על ליבו. לעומת זאת, הדור המסורתי המשיך להצביע למפלגות השלטון מתוך שיקולים פרגמטיים ולא מתוך שיקולים רעיוניים. ציבור זה הוסיף להאמין, שרק דרך מפלגות השלטון אפשר להשיג הישגים והטבות.

כך יוצא, שהצבעה עבור מפלגות הדורשות להקים מדינה פלשתינית לצד מדינת ישראל אינה בשום אופן ביטוי להקצנה והיא אינה מסמלת את הדרישה לחיסולה של מדינת ישראל. אילו הרוב המכריע של ערביי ישראל היה מחרים את הבחירות, אז אפשר היה לחשוב שאכן קיימת מגמה להקצנה ולאי־הכרה במדינה ובמפלגותיה. מה גם ששיעור ההצבעה עלה.

אומנם, יש להתייחס בדאגה להחרמת הבחירות על־ידי "בני הכפר" וחלק ניכר מהצעירים המוסלמים. אם כי צער זה לא פגע בסיכוייהן של מפלגות השמאל הערבי. כמו כן אין לשכוח, שגם בבחירות לכנסת ה־11 "בני־הכפר" החרימו את הבחירות, מה שמוכיח שכוחם הוא מזערי מאוד.

ישול קורבן

על אף העלייה בשיעור המצביעים הערביים, ועל אף העובדה שמפלגות השמאל הלא ציוניות וגם הציוניות התחזקו בבחירות האחרונות, מפלגות השמאל הלא ציוניות שלמו מחיר על הפיצול ועל היעדר הסכם עודפי קולות ביניהן. כך למשל, אילו היה הסכם עודפים בין חד"ש והרשימה המתקדמת לשלום, היו השתיים מקבלות יחד 8 מנדטים במקום 7.

בסך־הכל, כוחו של הקול הערבי התפורר במידת מה: מצד אחד לא התחזקו מפלגות השמאל הערביות אם כי שמרו על כוחן; מצד אחר הוא לא הכריע באופן משמעותי לטובת אחד הגושים הגדולים ואף לא היווה גוף חוסם. מטבע הדברים, לנוכח תוצאות הבחירות, נשארה ההצבעה הערבית בעלת אספקט מחאה.

השאלה החשובה המתבקשת כעת היא: האם המפלגות היהודיות־ערביות: חד"ש, המתקדמת, מפם ורצ יסיקו את המסקנות המתחייבות ויפעלו להקמת גוש או לפחות לתיאום עמדות ושיתוף פעולה. דומה שמחובתן של חד"ש והמתקדמת, שהן יריבות בנפש, להפסיק את מלחמת החורמה ביניהן ולהבין שמלחמת החיסול המתנהלת ביניהן עלולה ביום מן הימים לפגוע בשתיהן. הציבור הערבי, שפניו לחיזוק מחנה השמאל, לא יסלח למפלגות השמאל, קל וחומר שהוא יודע שעניינו ישול קורבן להתנצחות בין חד"ש והמתקדמת נוכח עלייתו המסחררת של הימין הקיצוני ובעיקר הגוש הדתי.

השאלה השניה המתבקשת: האם מפלגות השמאל היהודיות־ערביות מוכנות להקים גוף משותף עם המפלגות בעלות הגוון הערבי, כולל מפלגתו של ח"כ דראושה? דומה שהמשותף בין המפלגות בעלות הגוון הערבי, הדורשות הקמת מדינה פלשתינית לצד מדינת ישראל, לבין מפלגות השמאל הציוני, מפם ורץ, עולה בהרבה על המשותף בין האחרונות לבין מפלגות מחנה הימין. כך שאין לדעתי כל מניעה או כל פסול בהקמת חזית משותפת של השמאל, מה גם שבמצעיהן ובדרך פעולתן של חד"ש והמתקדמת חלה תפנית חיובית.

כל מי שעיניו בראשו יודע, ששתי הדרישות העיקריות: הכרה באש"ף כנציג הלגיטימי של העם הפלשתיני והדרישה להענקת שוויון זכויות לערביי ישראל, הן דרישות יסוד המשותפות לכל מפלגות השמאל. מכאן, שהרתיעה משיתוף ותיאום עמדות בין מפלגות השמאל היא בעיה פסיכולוגית בעיקרה שיש להשתחרר ממנה.

הגיע הזמן לבחון סוגיה זו בהעמקה ובהגיון קר, ואם לאו הדבר יפגע במפלגות השמאל משני הצדדים. מעמדן באופוזיציה מפוררת עלול לפגוע בתיפקודן בכנסת ובעתיד גם בהון עצמן.

המעיין זורם אל הבוחרים

(המשך מעמוד 6)

משרות במוסדות חינוך, חוגי הדרכה, ותשתית שלא היתה קיימת קודם, בחצור, צפת וקרית־שמונה.

ש"ס לא הסתמכה על זרמים משיחיים, כמו למשל המפלגות המסונפות לאגודת ישראל, אלא תיפשה ביטוי ממשי, ופנתה לשכבה מסוימת של ספרדים בעיירות הפיתוח. אפיקי ההתקדמות והמשכורות שקיבלו מהאגודה, השתלבו בביסוס מעמדה של ש"ס. פעיליה יכלו לבוא ולהוכיח לבוחריה הפוטנציאליים שיש כיסוי להבטחות. מצד אחד מערכת חינוך מפוארת שקמה לפי שיטתם (שכל כולה ש"ס) בעיירות הפיתוח. ולצידה, שכבה אשר התגבשה כגוף הפעיל והתוסס של ש"ס בצפון, ואשר הוכיח הלכה למעשה ביום הפרעון, יום הבחירות, שיש כתובת לשכבה גדולה של מנהיגים בפוטנציה בתוך ש"ס.

עובדה היא, שבחצור, צפת וקרית־שמונה ש"ס הצליחה להתמודד בהצלחה גדולה עם הזרם החרדי של אגודת ישראל למרות תמיכת חב"ד ומול העובדה שמח"ל היתה באופן מסורתי כתובת לשכבות שונות של עדות המזרח. תוך תקופה קצרה יחסית הצליחו ש"ס, בעזרת "אל המעיין" והמשאבים הרבים שעמדו לרשותו, להתבסס כגוף שיש להתחשב בו ויש לו מה להציע בעיירות הפיתוח.

חוקה חדשה לברזיל

יהודה צור

מרגיל בברזיל, החוקה החדשה שאישר הפרלמנט החודש היא הארוכה ביותר ביבשת, וישנם הטוענים שבעולם המערבי כולו. ביבשת מתבדחים על חשבונה של ברזיל, שתושביה מרבים להפגין עליונות על תושבי המדינות השכנות וטוענים: "אצלנו הכל גדול יותר". כך הם מדברים על ארצם הענקית, ששטחה 9 מיליון קמ"ר, ועל בנייניה, עריה וכמובן מתקני הכדורגל, שאין דוגמתם באמריקה הלטינית.

החוקה של ברזיל, המחזיקה 245 סעיפים, היא אכן ארוכה בהשוואה למודלים הקלאסיים של העולם המערבי. מבקריה, בעיקר משקיפים מחו"ל, טוענים כי החוקה הברזילית "יותר מדי ארוכה, מטפלת ביותר מדי עניינים, נובעת בעיקר מלחצים של קבוצות רבות והיא תערוכת של עמדות שמאלניות, ימניות ולאומניות". כך טוענים שבטעונים מצרפת ומארה"ב, שכתביהם סבורים כנראה שהם מכירים את המציאות באמריקה הלטינית בכלל ובברזיל בפרט. אולם ברזיל הצטיינה מאז ומתמיד בפרגמטיזם וביכולת בלתי רגילה, בהתחשב במציאות במדינות השכנות, להתעלם מהעמדות הקיצוניות ולשאוף לפשרה בין הצדדים. כך הדיקטטורות שעברו על הארץ הזאת, גם אם לא היו סטריליות, הצטיינו ביכולת מנהיגיה למשול במינימום של שפיכת דמים.

קרנבל ברזילי – הכל בגדול

לחוקה החדשה הגיעו מחבריה לאחר דיונים רבים בפרלמנט, שהחלו בחודש מארס השנה. כבר ביולי היא אושרה עקרונית, אך לפני אישור החוקה השמינית של ברזיל מאז קיבלה את עצמאותה, לפני 166 שנה, היה צורך בסיכום שני של דיונים. נשיא ברזיל, חוסה סרנאי, קרא לחברי הפרלמנט לדון מחדש בסעיפי החוקה, משום שלדבריו הוא "חושש שהחוקה החדשה תגרום לכך שיהיה בלתי אפשרי למשול בברזיל, כי היא תיצור זרם בלתי פוסק של הוצאות ציבוריות ולא תהיה ברירה אלא לעצור את הצמיחה ולשקוע שוב בהיפר־אינפלציה".

סרנאי, המסיים את כהונתו בשנה הבאה, ורוב חברי ממשלתו בעלת הצביון השמרני, התנגדו לאישורם של סעיפים בעלי אופי חברתי, כגון הרפורמה האגררית והפיצוי לבעלי עסקים קטנים, הן בעיר והן לבעלי חלקות אדמה שאינם יכולים לפרוע את חובותיהם בגין התוכניות הכלכליות שגרמו לעלייה מסחררת בריבית ופגעו ביכולתם לתפקד ולעמוד בהתחייבויותיהם.

במציאות העכשווית של ישראל, אפשר לקנא בחוקה החדשה של ברזיל, הקובעת חד־משמעית שאסור לגבות ריבית, מיחידים ומעסיקים, מעבר לתיקרה של 12 אחוז ריבית ריאלית שנתית. אין ספק שנסים וכרונו היו מותחים ביקורת חריפה על סעיף כזה, וכך אמנם היה בברזיל, מצד בעלי הבנקים. אולם עובדה היא שהחוקה אושרה והצילה בעלי עסקים רבים.

גם בתחומים אחרים אושרו סעיפים המאשרים זכויות שהיו שנויות במחלוקת זה זמן רב בברזיל, כגון חינוך חובה, גירושין, זכויותיהם של האינדיאנים על אדמותיהם, זכות העובדים להתארגן באיגודים מקצועיים ולהכריז על שביתות. החוקה החדשה גם קובעת, כי החברות הזרות העוסקות בניצול מכרות ומחצבים ייאלצו לעזוב את ברזיל בארבע השנים הקרובות או להעביר את השליטה על המכרות לאזרחי ברזיל. לעומת זאת ניתנות זכויות יוצאות־דופן לחברות לאומיות.

ויכוח נוקב התנהל בפרלמנט הברזילי לפני שאושרו הסעיפים הדנים ברפורמה האגררית. החרמת קרקעות למען חלוקתם למיליוני איכרים הזקוקים להן אומנם אושרה עקרונית, אולם הסעיף כולל סייג הגורם שהחלוקה אינן חלות על "קרקעות פרודוקטיביות". משמעות הדבר היא, שבעלי האחוזות הגדולות לא ייאלצו לוותר על חלק מהאדמות, וזה התואם את הנתונים המציאותיים. בבעלות 9 מיליון הק"מ המרובעים אין למעשה צורך בחלוקת האחוזות הקיימות, אלא בפיתוחם של מיליוני דונמים שניתן לנצלם. אך אין אפשרות לכך בגלל הערך תקציבי. בנושא זה שוב היתה פשרה בין מגמות השמאל בפרלמנט לבין תביעות הימין, ופשרה מאפשרת לשמור על העוגה וגם לחלק. כמובן, אם יימצאו התקציבים המתאימים.

ביטול הצנזורה

החוקה החדשה מגנה בתוקף כל צורה של צנזורה ולמעשה מבטלת אותה כליל. היא אוסרת גם כל צורה של עינויים על־ידי כוחות הביטחון וסעיפים רבים דנים בהגנה על זכויות האדם. יכולתו של הנשיא למשול על־פי צווים, כפי שהיה בחוקה הקודמת, בוטלה לגמרי. כן אושר סופית כי כהונתו של נשיא תימשך חמש שנים. שוב, פשרה בין שש השנים של תקופת הנשיאים הצבאיים לבין ארבע השנים שדרשו נציגי השמאל. המימשל ימשיך להיות נשיאותי.

בנובמבר התקיימו הבחירות המוניציפליות ובשנה הבאה, לראשונה ב־30 השנים האחרונות, ייערכו הבחירות לנשיאות, הפעם באורח ישיר. הברזילים יוכלו, לראשונה מאז ההפיכה הצבאית ב־1964, לבחור ישירות בנשיאם מבין המועמדים השונים. אוליס גימאריס, הפוליטיקאי הוותיק, שבעת כהונתו כנשיא המועצה המחוקקת ניהל את הדיונים על החוקה החדשה, אמר עם אישורה: "זה הכלי לחיזוק ולגיבוש דמוקרטיה ייצוגית, בה בפעם הראשונה לאדם יש זכויות־יתר מול המדינה, לעומת מה שהיה עד כה". גימאריס, בעל עבר פוליטי ארוך, יודע היטב כי לסעיפים הכתובים בחוקה יש מעט מאד השפעה וכוח ביצוע במציאות של ברזיל. בהתייחסו לכוונות המזויינים אמר: "זה הכוח שיכול לעשות מהחוקה החדשה נייר ללא תוכן. לכן אנו, המתכוונים לברזיל חדשה, קיבלנו את התמיכה המלאה של המוסדות הצבאיים וכך נובעת אמונתנו שנגיע ליציבות דמוקרטית בברזיל".

במציאות המסובכת של ברזיל, בה לצד פיתוח טכנולוגי וכלכלי אדיר נאבקים עשרות מיליוני בני־אדם מדי יום על פת לחם, המבחן האמיתי יהיה ביכולת של המדינה העצמה הזאת לשלב פיתוח עם קידמה חברתית.

"טוני היפה" גידל פרחים באיטליה

אהרון ניר, רומא

פושע נאצי מבוקש, קנאי שגילה אכזריות מירבית במחנה ההשמדה טרזיינשטאדט ובמחנה הכפייה בליטומרציה שבצ'כיה, חי לו בשקט ובשלווה בבית מוקף פרחים, ברחוב סטראריקה שבמרכז עיירת הנופש האיטלקית מראנו שבמורדות הרי הדולומיטים. אנטון מאלוט, בן 76, נע באופן חופשי לגמרי בין איטליה, אוסטריה וגרמניה המערבית, כאשר בכיסו תעודות־זהות של שלוש המדינות גם יחד.

אנטון, איש הס.ס, רוצח שמעולם לא התחרט על פשעיו, לא שילם מעולם על מעשיו המתועבים וכנראה שלא ישלם עליהם לעולם.

אולצו לעבור על פני הגופה

במשפט שנערך נגדו בפראג בשנת 1948, שלא בפניו, הוא נידון למוות כפושע מלחמה. באותו משפט, בו הועמדו לדין האחראים למחנה טרזיינשטאדט, רובם ככולם שלא בנוכחותם, העיד אחד מאסירי המחנה, קארל נובאק: "היה זה בחג המולד של שנת 1944. קצין קרואטי בשם וילאגוס ניסה לברוח. הוא נתפס והובא אל משרד המחנה. האחראי באותו יום היה סרן הס.ס. אנטון מאלוט, שכונה "טוני היפה" ואשר נודע באכזריותו. אני הייתי אז בחדר השני. שמעתי זעקות נוראות וקול של שבירת עצמות. זמן רב עינו אותו, את המסכן, אחר־כך הפשיטוהו מבגדיו והוציאוהו החוצה. הוא נשאר בחוץ במשך כל הלילה. בבוקר, כאשר ניגשתי אליו כדי להביא לו סיר־לילה, מצאתיו מת. קפוא. וכזכורני שכל האסירים אולצו לעבור על פני הגופה למען יראו וייראו".

אנטון מאלוט ודאי לא היה אידיאולוג נאצי, לא קולונל בס.ס. ולא מרען של רצח־עמים. אולם הוא גם לא היה סתם רג רקק, שנמצא בקהיליית הרוצחים הנאציים במקרה. ניצולי מקרב אסירי טרזיינשטאדט כולם בדעה אחת — הוא היה העריץ והאכזרי ביותר בין נוגשי המחנה, אחד מאלה שרצחו אסירים לשם שעשוע.

אחד הניצולים, קארל שטרכה, העיד בפני בית־המשפט הצ'כוסלובקי שדן את מאלוט למוות: "זו היתה שלישייה שתמיד ראינוה יחד: ואכהוק, מנדה ומאלוט. יום אחד ראיתי כיצד העניש, אסיר, שגנב פרוסת לחם וממה... סיגריות. עינו אותו עד שיצאה נשמתו".

רק עכשיו, בחלוף כיובל שנים מאז תום מלחמת העולם השנייה, נזכרו בו הקארבינירים האיטלקים והלכו אל ביתו, כדי לברר את מעמדו. ב"קווסטורה" (מפקדת המשטרה) היה מונח, בתוך תיק מאובק, מסמך של האינטרפול, מעין צו מעצר בינלאומי נגד מי שנידון למיתה ומבוקש על־ידי שלטונות צ'כוסלובקיה. אולם משטרת איטליה לא התייחסה ברצינות כל השנים לצו הסגרה זה. בין איטליה לצ'כוסלובקיה לא קיים הסכם הסגרה, טוענים האיטלקים. גם אילו היה הסכם כזה, איטליה לא היתה מסגירה את מאלוט, שכן על־פי החוק האיטלקי אסור לה להסגיר אדם שנידון למוות במדינה הדורשת את הסגרתו.

על תמיהת דעת הקהל האיטלקית, מדוע מתייחסים שלטונות ארצם, במשך למעלה מארבעים שנה באדישות כזאת לנוכחותו של פושע נאצי בתחומי המדינה, עונה משטרת מראנו: "כאן באיטליה אין לנו דבר נגדו. לא יכולנו להכניסו למאסר ואף לא לעצרו. הדבר היחיד שנותר לנו לעשות הוא להאשימו בכניסה בלתי־חוקית לאיטליה, ולגרש אותו ישר לגרמניה, כיוון שיש בידו דרכון גרמני". לגרמניה, משום שאוסטריה ואף שווייץ הודיעו, משהגיעו אליהן הדים מפרשת מאלוט, כי לא יתנו לו היתר מעבר דרכן.

קן צרעות נאצי

בעקבות חשיפת הפרשה בתקשורת האיטלקית נשמעו התגובות הראשונות מצד יהודי איטליה. ראש הקהילה היהודית במראנו, פדריקו שטיינהאוז, הביע את מחאתו על שמראנו נהפכה לקן צרעות של הנאציזם. לא יתכן שפושע מלחמה שנידון בעוון רצח־עם, ייהנה מאווירה אוהדת לנאציזם השוררת בעיירה, אמר. ואז החלו כלי התקשורת להעלות נשכחות מן העבר. מסתבר, שדווקא במראנו, השוכנת לא הרחק מן הגבול האוסטרי (וגם מן הגבול הגרמני) קם בשנים שלאחר תום המלחמה הארגון החשאי "אודסה", ששם לו למטרה לסייע כספית ואירגונית, ואף להעניק מחסה זמני למנהיגים נאציים במנוסתם למקומות מקלט באמריקה הלאטינית ובמדינות ערב. הן דרך מראנו עבר אייכמן, שעשה במקום ימים אחדים, וכאן התעכב גם מנגלה בבית אשה, תושבת מכובדת של העיירה, ובמראנו ישבה דרך קבע אשתו של גרינג...

נוכח המחאה היהודית בפרשת מאלוט החלו גם המוסדות העליונים של מערכת השיפוט האיטלקית להתעניין בה. אולם היועץ המשפטי של בולצאנו, בירת המחוז של חבל טירול אליו שייכת מראנו, רחץ בנקיון כפיו: "אינני יכול לעשות דבר", טען. "באיטליה האדון אינו מואשם בשום עבירה. כיוון שהוא אינו יכול להישאר כאן, והוא אזרח גרמני, הדבר היחיד שנותר לנו לעשות הוא להחזירו לגרמניה בטיסה הראשונה". היועץ המשפטי הוסיף, כי הן מגרמניה והן מאוסטריה נמסר לו שבמסמכים המצויים בשתי המדינות בנוגע למאלוט — אין דבר שיאפשר לבתי המשפט שלהן להוציא צו הסגרה נגדו.

כאן נכנס לתמונה צייד הנאצים שמעון ויזנטאל, אשר סתר את ההודעות הגרמניות והאוסטריות גם יחד. ויזנטאל הודיע, כי בארכיון שלו בווינה מונח העתק של צו הסגרה שהוצא בשנת 1956, על־ידי בית המשפט המחוזי באינסברוק שבאוסטריה. הצו, בו מואשם מאלוט ברצח מספר בני־אדם, נושא את המספר 516/48 Vr10. המסמך אף מציין את שמות הנרצחים. ויזנטאל מסר, כי התקשר עם מנהל הלשכה שליד משרד הביטחון האוסטרי, שאמר לו כי ההאשמות נגד מאלוט לא בוטלו ושעליו לעמוד איפוא לדין. ויזנטאל פנה בעניין מאלוט גם אל היועץ המשפטי בעיר הגרמנית לודוויגסבורג, השופט שטרייף, ולדבריו הוא אמר לו פחות או יותר אותו דבר כעמיתו האוסטרי.

בינתיים, בכוונה "לערוף את ראש הפרה" כפי שמתבטאים כאן, מצאו שלטונות איטליה ברחיפות כרטיס טיסה בקו בולצאנו־מינכן. עידכנו במהירות, באמצעות הקונסוליה הגרמנית במילאנו, את דרכונו של מאלוט והפקידוהו בידי איש ליווי עד לכבש המטוס ממש. בכך פתרו השלטונות את פרשת מאלוט לפי דרכם. משרד החוץ הצ'כוסלובקי מחה, ודרש את הסגרתו של פושע המלחמה מטרזיינשטאדט, אולם ללא תוצאות. בעת כתיבת שורות אלה נמצא מאלוט כבר במינכן או בעיר אחרת במערב־גרמניה. איטליה איננה רוצה צרות, לא עם גרמניה ובוודאי לא עם אוסטריה, בה דורשות קבוצות נאציות־גזעניות כל הזמן את ניתוקה של דרום־טירול מאיטליה והחזרתה לאוסטרים. מטעני נפץ מתפוצצים ביותר השכם והערב בבולצאנו ביוזמת ה"אינדיפנדנטיסטים", הטירולים־אוסטריים האנטי־איטלקיים. איטליה אינה רוצה להתגרות בהם ופושע נאצי, שרצח אסירים בטרזיינשטאדט במלחה"ע השנייה אינו מעניין אותה במיוחד.

רצח או הריגה

עבדול חכים, אשתו ואביו מתגוררים בכפר טייבה, בשכנות צמודה לאיברהים. בין איברהים לאשתו של עבדול חכים נתגלע סכסוך, ועד מהרה נמצא עבדול חכים מעורב בו אישית. בשלב מסויים הצטייד עבדול חכים בסכין מטבח, ועם בני משפחה יצא לרחובות הכפר לשמע צעקות. התביעה טוענת, כי הוא ובני משפחתו תכננו מראש לתקוף את איברהים ולנקום את עלבון משפחתם. הסניגוריה גורסת כי איברהים, בצעקותיו ובקריאות תיגר ונקם, עורר את החשד כי הוא יוצא כדי לפגוע בבן־משפחה, וכדי למנוע פגיעה זו יצאו עבדול חכים וקרוביו מהבית, והלה נטל עימו סכין ללא כוונה לעשות בה שימוש אלא אם ייאלץ להתגונן. במקום פרצה קטטה רבתי. עבדול חכים שלף את הסכין ודקר בה את איברהים בצווארו דקירה אחת, שבסופו של דבר גרמה למותו.

לא היתה כוונה להרוג

בית המשפט המחוזי בתל־אביב קבע כי לא היה תכנון מראש לפגוע באיברהים. היה זה מפגש מקרי, ולכן נטילת הסכין לא היתה בבחינת "הכנה" הדרושה להרשעה ברצח. כן קבע בית־המשפט, כי בין איברהים, אשר היה מתאגרף ונודע כבעל כוח פיסי רב, לבין עבדול חכים, התפתחה תיגרה אלימה, כשאיברהים הולם בעבדול חכים וזה מתגונן והודף את איברהים כתגובה למהלומות אגרוף שהלה הצליח להנחית בפניו. מאידך קבע בית המשפט המחוזי, כי היתה כאן "הכנה", על־ידי עצם נטילת הסכין ושליפתו, לא היה "קינטור" מצד איברהים והיתה "החלטה להרוג" — עבדול חכים נטל עימו סכין מטבח קטלנית וידע היטב מה משמעותה של דקירה בסכין כזאת בצווארו של אדם. הוא כיוון את הסכין לצוואר ובכך נוכחת כוונת הקטילה הדרושה להרשעה ברצח. ואכן, עבדול חכים הורשע ברצח ונידון למאסר עולם.

בערעורו בבית המשפט העליון טען, כי על־פי הנסיבות והממצאים יש להרשיעו אך רק בעבירת הריגה, וכי אז ממילא יבוטל העונש המחייב של מאסר עולם שהוטל עליו. השופט בייסקי סבר כי לא היתה כאן כוונת הקטילה הנדרשת. שליפת הסכין ועשיית השימוש בה, תוך כדי קטטה, אינן מצביעות בהכרח על כוונת קטילה, מה עוד שהדבר נעשה לאחר מכת אגרוף מידי גברתן מתאגרף ובעל כוח רב. יתכן שהפגיעה בגופו של איברהים נועדה לפציעה בלבד. בחירת מיקום הדקירה בצוואר היתה מקרית, כי רק ראשו של איברהים היה חשוף מעל לסבך גופות המתקוטטים.

יש שהתנהגותו של נאשם לאחר המעשה מלמדת ומשליכה גם על המעשה עצמו. אם אמנם היתה לעבדול חכים כוונת קטילה, תמוה הוא שהסתפק בדקירה אחת, שלאחריה אמנם זב המנוח דם רב, אך לא התמוטט ועדיין עבר זמן רב למדי, כשהמנוח עומד על רגליו ומכתיו, עד שהושגה מונית שהסיעה אותו לבית־החולים. עבדול חכים הסתלק אחרי הדקירה לביתו כשהוא מניח שאיברהים נותר בחיים. התנהגות כזאת, ספק אם היא מתיישבת עם כוונת קטילה.

לפיכך התקבל ערעורו של עבדול חכים, וההרשעה ברצח בוטלה. נפסקה לו הרשעה בהריגה והעניין הוחזר לבית המשפט המחוזי, לקביעת העונש.

בולים ובולאים — יהושע מרקוס

בול הגדוד העברי

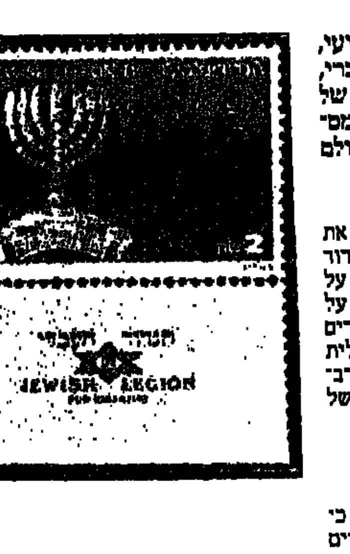

בין הבולים שיוצאו ביום רביעי, 9.11.88, בול המוקדש לגדוד העברי, שהיו למעשה התארגנות ראשונה של יחידות צבאיות יהודיות שלחמו במסגרת הצבא הבריטי במלחמת העולם הראשונה, נגד התורכים.

הבול עוצב בידי צבי נרקיס ומראה את המנורה, סמל ששימש כתג־כובע של הגדוד הארץ־ישראלי, "הגדוד הראשון ליהודה", על רקע קבוצת פרשי הגדודים העבריים. על הכובל מופיע אחד מתגי השרוול של הגדודים העבריים, עם הכתובת בעברית ובאנגלית "גדוד העברי". הבול הודפס בצבעים רב־גוניים בדפוס לוין אפשטיין, בערך נקוב של 2 ש"ח.

פרשת־מפתח בתולדות הציונות

נוכרי הרקע לקראת הופעת הבול אמר, כי הפרשה המופלאה של הגדודים העבריים במלחמת העולם הראשונה, במסגרת הצבא הבריטי, הנה פרשת־מפתח בתולדות הציונות. לראשונה הוקמה יחידה צבאית שחייליה יהודים, נוער יהודי מתנדב מתפוצות הגולה, (בעיקר מאנגליה, ארה"ב וקנדה) ומארץ־ישראל. בלב המתנדבים פעמה רוח אחת — התחמות היהודים בשחרור הארץ מעול התורכים והבטחתה לעם היהודי.

ז'בוטינסקי ובן־גוריון

ראשיתה של התנועה ה"גדוד נהגי הפרדות של ציון", שהוקם באלכסנדריה שבמצרים, ביוזמת זאב ז'בוטינסקי ויוסף טרומפלדור. שירתו בו מתנדבים שגורשו מהארץ על־ידי התורכים. הגדוד השתתף במלחמה בחזית גליפולי ב־1915, ופורק לאחר הפינוי הבריטי משם.

בשנת 1917 נעתרה ממשלת בריטניה להקים יחידות יהודיות שיילחמו בחזית ארץ־ישראל, והוקם גדוד הקלעים המלכותיים 38 ובו מתנדבים מאנגליה. במקביל הוקם הגדוד ה־39 שהורכב ממתנדבים מארה"ב ומקנדה ואשר בין יוזמי הקמתו היו דוד בן־גוריון ויצחק בן־צבי, שאף שירתו בו. להחלטה זו קדמה פעולה נרחבת ועיקשת, שבראשה עמד ז'בוטינסקי. הגדודים אומנו באנגליה ובמצרים והספיקו ליטול חלק במיתקפה הסופית של הצבא הבריטי נגד התורכים.

גולומב, הוז וסמילנסקי

גדוד 40 הוקם מקרב מתנדבים מהיישוב היהודי הקטן בארץ, ביוזמת קבוצת צעירים ובהם אליהו גולומב, דב הוז ומשה סמילנסקי.

בשנת 1919 אורגנו חיילי הגדודים שנותרו לאחר השחרור בגדוד אחד, שזכה לשם "ראשון ליהודה". בשנת 1921 השתתפו אנשי הגדוד בהגנת תל־אביב נגד הפורעים הערביים, ללא אישור השלטונות הבריטיים, והגדוד פוזר.

הגדודאים, במדים ובלי מדים, נטלו חלק פעיל בהגנת הישוב היהודי, התערו בו והיוו גורם חשוב בחיים הציבוריים והכלכליים. הם שימשו בתפקידי־מפתח בתוך הכוח היהודי שבמחתרת, הוא ה"הגנה", שממנה צמח ברבות הימים צה"ל.

יצחק בן־צבי (עם רעייתו רחל ינאית) במדי הגדוד העברי

קו זינוק חדש

בבוקר הגיעה עידית וינקלר מרמת־אביב לבית מרכז מפ"ם. "באתי לעזור", אמרה: "צריך אולי להסיע מישהו לקלפי?" אביה, כך מתברר, נמצא כבר בדרכים זה מספר שעות וגם אחותה מתכוננת להצטרף מאוחר יותר אל כ־6000 המתנדבים מהעיר, מהכפרים הערביים ומהקיבוץ, הפרושים ברחבי הארץ בקלפיות השונות.

יום הבחירות עבר בשקט יחסי. "שקט דרוך", אומר אחד הפעילים, שעיתונאי מביע באוזניו פליאה על המתרחש בבניין המפלגה. "אתמול עוד היה קשה לעבור במסדרונות. אנשים מכל הארץ היו כאן, לקחו חומר הסברה, יצאו, חזרו ושוב יצאו. עשו עבודה טובה ומסורה. לכולם היתה חשובה הצלחת מפ"ם בבחירות".

18 אלף קולות בקיבוצים

במרכז, עד לשעות הערב, בהגיע הח"כים והמועמדים לכנסת מהסיורים בשטח, המשיך לעבוד גרעין מצומצם של פעילים, מרכזים נתונים ומידע ב"חמ"ל" — 20 טלפונים, רגלים, מפות, שרטוטים, לוחות ערכון ומצבות כוח אדם. המקום נראה ומתפקד כמיפקדה צבאית. דואגים למניעת תקלות בקלפיות ופותרים בעיות בטלפון ודרך הסניפים השונים. בעיות מיוחדות לא היו. מידע על חריגות של הליכוד מחוק הבחירות מועברות לטיפול מידי לוועדת הבחירות המרכזית ובמקביל לידיעת התקשורת.

בינתיים מתחילות לזרום שמועות, ומאוחר יותר מידע על המתרחש בקיבוצי הקבה"א ובקיבוצי התק"ם. המידע בהחלט מעודד. בסה"כ השיגה מפ"ם כ־10 אחוז מקולות הבוחרים בקיבוצים וכ־76 אחוז בקיבוץ הארצי — יותר מ־18 אלף קולות.

לקראת 10.00 בערב כבר היו כולם מול המירקעים. המטה הפוליטי ואנשי התקשורת הכתובה והאלקטרונית בקומה למעלה ועשרות הפעילים והמתנדבים שעבדו במרכז מפ"ם במשך היום, באולם הישיבות הגדול שבמרתף.

מחסום הסקרים נשבר

חיים יכין מכריז בחגיגיות על סיום יום הבחירות ועל תחילתו של שידור מדגם הטלוויזיה. בחדר למעלה מכוונים הצלמים את המצלמות. הטייפים מתחילים לעבוד. מחכים לאיתות. כשמגיעה התוצאה המפ"מית על המירקע — 3 מנדטים — מתמלא החדר בהבזקי מצלמות. מלמטה אפשר לשמוע מחיאות כפיים וקריאות שמחה. למעלה נבלעת שמחת ההישג בתוך ראיית התמונה הכוללת. הסיפוק נבהל באכזבה מן התיקו, ומהצלחת הימין הקיצוני.

"הצלחנו לשבור את מחסום הסקרים שניבאו לנו זמן רב מנדט אחד בלבד", אומר המזכ"ל אלעזר גרנות לעיתונאים. "הגענו לקו זינוק חדש ונכון". הח"כ יאיר צבן, הח"כ החדש חיים אורון ומזכיר מרכז מפ"ם חנן ארז, תמימי־דעים לגבי התוצאות. נוצר בסיס להמשך, הם אומרים, במספר האנשים שיראו במפ"ם כתובת, יגדל ויילך, הן בעיר והן בקיבוצים, וההיכל ישמש כמקפצה להמשך העבודה בבניה מרץ.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

רגע אחרי 10, התייעצות סביב שולחן המטה הפוליטי, מימין לשמאל: אפרים ז'ילוני, יו"ר הסיעה בהסתדרות, רעיה רטין, המזכ"ל גרנות ויו"ר הבחירות, מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז.

החמ"ל בהיכון.

מפ"ם על המרקע, רגע האמת.

צופים במידגם: השיפוט מהול באכזבה.

ספר הג'ונגל וחוק הג'ונגל

חבורת הזבל — לשמחת כל הנגעלים ממנה — מתקפלת ומפנה את מקומה לספר הג'ונגל. מבחנה אסתטית זאת חגיגה לעיניים, תמונות מקוריות של וולט דיסני, צבעוניות ומלאות הומור. מבחינה צרכנית זאת שערוריה, כמו כל המבצעים מסוג זה, הסוחטים מההורים עשרות אם לא מאות שקלים.

האלבום בלי המדבקות עולה רק 2.5 ש"ח והוא גם מחולק חינם ללקוחות הבורגר ראנץ', הקונים ארוחה ב־20 ש"ח או יותר באחד מסניפי הרשת. עד סוף רצמבר הבורגר ראנץ' בתמונה ובמעטפות המכילות את המדבקות והתמונות שיש להדביק באלבום) נמצאים גם תלושי־פרס להמבורגרים, נקניקיות, צ'יפס ושתייה. בכל מעטפה גם תלוש־של־מלה, המאפשר הרכבת סיסמה בת 6 מלים, שכל המשלים אותה מקבל — בלי הגרלה — פרס כלשהו, כגון כרטיס כניסה ללונפרק, או מכונית סופר־ג'ט. סיפור הפרסים מפורט בעמוד הלפני אחרון של האלבום, אודה שלא כל כך הבינותי איך העניינים יתנהלו אבל אני מניחה שהילדים, המנוסים בכגון אלה מבינים יותר.

נחוור לאלבום. 32 עמודים, פלוס הכריכה. על רקע ציורי רקע נחמרים מסומן מקום ממוספר לתמונות, מתחת לכל תמונה משפט או שניים המרכיבים את העלילה. קומיקס בלי הכלונים של הדיאלוגים. הסיפור מורכב מ־189 תמונות מקוריות מתוך הסרט (כך כתוב על הכריכה), אך תמונות אחרות גדולות, כוללות 2 או 4 מרבקות. בסך הכל כדי למלא את האלבום בתמונות יש להשיג 225 מרבקות שונות. הכרטיסים נמכרים במעטפות סגורות, 3 בכל מעטפה (פלוס כרטיס פרס), תמורת חצי שקל. במקרה הטוב, האידיאלי, הבלתי מציאותיים, שבו משיג הילד (בקנייה או על־ידי החלפה) את כל התמונות הנחוצות ואינו מוציא פרוטה על מרבקה מיותרת — צריך לקנות 75 מעטפות, שעלותן 37.5 ש"ח. (נניח שאת האלבום קבלה המשפחה חינם בזכות הארוחה בבורגר ראנץ'). במחיר זה, בערך, אפשר לקנות את המהדורה המצוירת והמקוצרת של ספר הג'ונגל (הוצאת יבנה, כמדומני), עם ציורי וולט דיסני (אמנם פחות ציורים אבל האותיות גדולות יותר ומנוקדות) וגם את הספר המלא של קיפלינג, לילדים גדולים יותר שבמשפחה.

לא הייתי מתרעמת אילו נדרשנו לשלם 40 ש"ח בעד האלבום המלא, אבל כל הורה שהתנסה באלבומים ומרבקות יודע שאין שום סיכוי לגמור את העיסקה ב"מחיר מינימום". זה מתחיל בקטן, כל יום 2־4 מעטפות בשקל או שניים ובהחלט אפשר להחליף את המרבקות המיותרות: אך ככל שהאלבום מתמלא, קשה יותר להשיג את התמונות החסרות והילדים נכנסים לפאניקה. החשבון הסופי עלול להגיע למאות שקלים.

לפני כעשרים שנה, כאשר האלבומים והמרבקות הגיעו ארצה (לפני כן צורפו מרבקות של סדרות למסטיקים או ממתקים אחרים ותיאורטית ניתנו חינם) חוייב המפיץ להכריז שמי שעד תאריך מסוים לא ימלא את האלבום יוכל להחליף את המרבקות המיותרות בחסרות. גם כך נשארו כמעט כל הילדים עם יותר מרבקות מיותרות מחסרות, אבל העיסקה היתה הוגנת, או לפחות חוקית. באלבום ספר הג'ונגל (ובאלו שקדמו לו) לא מצאתי כל התחייבות מסוג זה ואינני בטוחה אם אין כאן עבירה על חוק הגבל ההימורים. תמורת חצי שקל שלהם קונים הילדים כרטיס הגרלה ומרבקות חסויות, סחורה שאין באפשרותם לבדוק לפני הקניה. אם זה לא הימור, אני פנתר בגירה.

מעניין שעד כה לא נמצאו משפטנים, הורים לילדים בגיל איסוף המדבקות, שהעמידו את כשרות האלבומים במבחן חוק ההימורים, או חוק הגנת הצרכן. הנושא, כנראה, גם לא מעניין את הרשות להגנת הצרכן ואת המועצה הישראלית לצרכנות. אני תורמת את הרעיון ללבוטק.

צב"ש

בלי סיכונים

אצל רשת חנויות פולגת לא מתחדש ולא משתנה שום רבר באופן קיצוני. חידושים נכנסים כאילו מן הדלת האחורית. הכל לאט ובזהירות, שחס וחלילה לא יגלוש לאופנת רחוב עכשווית המשנה את מראה לפי שגעונותיו של מעצב זה או אחר. אצל פולגת שומרים מאז ומתמיד על איכות גימור, חייטות מושלמת, עיצוב קונבנציונאלי עם קריצת־עין זהירה לאופנה עילית חדישה.

אפילו יגאל ברסלר יליד חיפה, בן 39, בוגר המחזור הראשון של מכללת שנקר במגמת עיצוב־אופנה ובעל תואר אקדמי A.A.S מטעם אוניברסיטת ניו־יורק, אשר הצטרף באפריל 1988 לפולגת ומונה לתפקיד מתאם האופנה של הרשת, אפילו הוא לא שינה את הקו האופייני של בגדי פולגת: חליפות לגברים וגברות, מתויירות. אורך החצאיות לעולם אינו עובר את המקובל בפולגת. אין מיני, והארוך נשאר בטעם הטוב: שאנל כל הזמן, והחצאית צרה וארוכה כשהחצאית של השמלה רחבה. רוב הפריטים ניתנים ל"ערבוב". יש חצאית אחידת־צבע ומקטורן משובץ או חצאית משובצת ומקטורן בצבע אחיד. "אשת הקריירה" — זו הסיסמה של לבוש ספורטיבי־אלגנטי. שינוי קטן בבלייזרים נראה פה ושם — לגזרה של הטוקסידו קצר וצמוד. גם הצבעים שמרניים: כחול כהה, שחור, לבן, פפיטה, משובץ, ירוק יער, סגול אדום עריץ. מעט מכנסיים, מתויירים ורפויים.

אופנת הגברים כוללת חליפות ומערכות מכרי צמר, צמר מעורב בצבעים שקטים. יפות הן המשבצות הקטנות במראה איש היער הסקוטי, ונהדרות — החליפות של "ג'אן רייק" מצמר קשמיר. הכתף מורגש, רכיסה כפולה, מכנסיים קלאסיים. בסיכום: קלאסי. המחירים? די הרבה כסף אבל מוכרחים לאמר את האמת: כדאי.

חיה יוסף

הוא: והיא במערכות מכנסיים של בגיר ולידי בגיר

זה | מה | שיש

תצוגה של אומות העולם

אגודת "יד ביד" (קרן להצלת חיי אדם) מארגנת תצוגת אופנה ייחודית של "אומות העולם". האירוע ייערך במלון רמדה קונטיננטל (שתרם את האולם) התל־אביבי, ב־18 בנובמבר (ב־10 בבוקר) ויכלול גם ארוחת "בוצרים" חלבית והופעת צמד הקברנים בשירי ארץ ישראל. כרטיסים במחיר 45 ש"ח ניתן להשיג במשרדי האגודה. כל ההכנסות קודש להצלת חיי ילדים הזקוקים — באישור משרד הבריאות — לטיפולים והשתלות בחו"ל.

שם בהוקרה

במרכז רפואי ע"ש שיבא (תל־השומר) נחנך חדר ניתוח חדיש לניתוחי לב והוא נקרא על שם רוטרי ישראל וקרן עזר אזורית) כהוקרה על תרומתו ארוכת השנים של ארגון רוטרי לרכישת ציוד ומיכשור חיוני לבית־החולים.

נבחרות כוכבים

הארגון לקידום העיוור בישראל (אלע"מ) יום משחק כדורסל בין נבחרת כוכבים אמריקנית לבין נבחרת ישראל. המשחק יתקיים בהיכל הספורט ביד אליהו ב־17.11 וכל הכנסותיו קודש לשיפור תעסוקתם, השכלתם ותרמיתם של העיוורים. אלע"מ שהוקם ב־1982 הציב לו כמטרה שינוי מעמדו של העיוור בישראל. הוא פועל לשיפור הזרמנויות התעסוקה, החקיקה ושינויים חברתיים אחרים, כדי לאפשר לעיוור לחיות חיים חברתיים מלאים. זאת הפעם הראשונה שהארגון יוזם אירוע המוני שמטרתו איסוף כספים למימון מטרותיו.

בירה לבריאות

בבולגריה מייצרים בירה על בסיס צמחי מרפא, המכילה בין היתר תמציות של עשב פרא, לילך בר וקליפת עץ דובדבן. למשקה המכונה "לדניקה" טעם של בירה וסגולות רפואיות.

מסלול אקדמי למנהל

כל מי שחלם על מינהל עסקים ולא התקבל לפקולטה מבוקשת זו יכול לפנות לנתיב חילופי. המכללה למינהל בתל־אביב שהוסמכה על־ידי המועצה להשכלה גבוהה למתן תואר אקדמי במינהל עסקים, קלטה השנה 1,200 סטודנטים, מהם 600 לשנה הראשונה, אשר ילמדו במשך 4 שנים לקראת תואר "בוגר בעסקים" בהתמחויות שונות. המסלול האקדמי של המכללה עבר השנה למשכנו החדש בבניין בלומפילד בקמפוס, הוא מצויד בספריה, חדרי עבודה ומעבדות מחשבים ומעסיק 60 מרצים.

קד"צ למנהלות לשכה

מינהל הגיוס של צה"ל הכיר במכון אידיאה, העוסק בהכשרת מנהלות לשכות, לצרכי לימודים קדם צבאיים. לפי ההסדר יאפשר צה"ל לקבוצת בנות שכישוריהן הולמים את דרישות המכון לדחות את גיוסן עד לסיום הלימודים. הן יגויסו בתום תוכנית הלימודים וישתלבו בתפקידים הולמים של מנהלות לשכות מקצועיות. לפי צורכי הצבא, כמובן.

לא רק קלאסיקה

האוניברסיטה הפתוחה מרחיבה את הירייעה. השנה החלה הרשמה לסדרת קורסים באמנות, מוסיקה ותיאטרון. הסדרה — ששמה "לא רק קלאסיקה" — כוללת 6 קורסים בנושא תיאטרון ("במה ומה בה" — בשיתוף עם תיאטרון הקאמרי), מוסיקה ("בין קתדרה לפרטיטורה", בשיתוף התזמורת הקאמרית הישראלית), אמנות פלסטית ("מכחול ואבן" — מסע מודרך באמנות ובארכיטקטורה), ספרות (סדנת סופרים לכתיבת פרוזה — בהנחית חיים באר, אהוד בן־עזר ודן בניה־סרי) אופרה (צעדים ראשונים באופרה למתחילים ו"אופרה מהי" — למתקדמים). המשתתפים יקבלו קלטות וחומר לימודי כתוב. מחיר כל קורס (12 מפגשים שבועיים) 250 ש"ח, אפשר בשלושה תשלומים.

ממותק כמו תכשיט

קונבונייירה מרשימה מאוד, מבית "קרט 24" נועדה להוות קונטרה ל"מוצרט קוגל" האוסטרים המפורסמים. לכן גם קראו להם אמדאוס, לממתקים אלה של מרציפן בשוקולד לבן. יש אמדיאוס עטוף בנייר זהב וכו המרציפן ממולא אגוזים ויש בנייר כסף, עם רובדבן. אריזה בת 15 יחידות, נוצצות כמו תכשיטים, עולה 8.97 ש"ח. יקר, אבל מרשים. אגב, שוקולד לבן נעשה אופנתי. עליית, למשל, מוסיפה לסדרת הנשיקולדה (שוקולד באריזה קטנה) גם חטיף משוקולד לבן. כדי שאוהבי הלבן לא יתבלבלו העטיפה היא בצבע סגול. ויהוק.

אמהות ואחיות

בטקס חגיגי הוענקו תעודות סיום ל־14 בוגרות ובוגר של מחזור ו' בביה"ס לסיעוד של קופת חולים בבית־חולים "כרמל" בחיפה. ייחודו של ביה"ס לסיעוד ב"כרמל" בכך שהוא מיועד לאפשר לנשים בעלות משפחה לרכוש את מקצוע הסיעוד. תכנית הלימודים מותאמת לצרכיהן, אורכת 4 שנים כאשר שעות הלימוד והחופשות חופפות לנהוג בבתי־הספר ובגני הילדים. אכן במהלך הלימודים ילדו 5 מן התלמידות ילד נוסף ועם זאת עמדו בהתחייבויותיהן. התכנית הלימודית משולבת עם אוניברסיטת חיפה ובתום הלימודים הבוגרות הן אחיות מוסמכות ובעלות נקודות לקראת תואר אקדמי. רבות מבוגרות בית הספר לסיעוד עברו הסבה מקצועית לסיעוד לאחר שהיו כבר בעלות תפקידים והשכלה גבוהה (תואר אקדמי ראשון ושני).

בתצלום: סופי פלג מקבלת את התעודה, בחברת "השותפים": בנה אילן, בן ה־5 וגיא בן חודש וחצי.

פופקורן במיקרוגל

רעיון לכל הדבוקים לטלוויזיה. חברת אקסטרא פלסטיק החלה לשווק פופקורן להכנה במיקרוגל. באריזה חסכונית של 3 שקיות ענקיות (153 גרם השקית) תמורת 7.90 ש"ח. הפופקורן הוא מתוצרת TV TIME האמריקאית ומשווק בשני טעמים: טבעי וחמאה. בלי חומרים מלאכותיים. בזמן תשדירי שירות מכניסים שקית כזאת למיקרוגל (ומומלץ על מגבת נייר מקופלת) ל־4־6 דקות עד שכל הגרגרים תופחים ביחד עם השקית. אם לא מוסיפים חמאה מכילה שקית אחת בסך הכל 120 קלוריות ומשביעה לכל הערב.

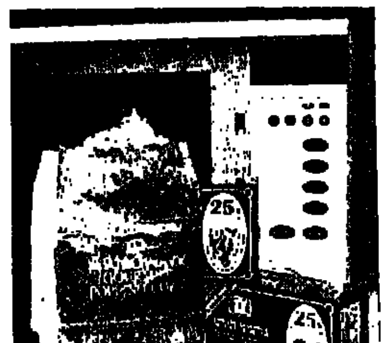

מלחמת שין בשין

הברנש ההוא, מתשדירי אגודת לב אל לב, הזולל בתיאבון שניצל כלי כולסטרול, לא רק מעורר קינאה אצל בן זוגו לסעודת המנהלים ועולה על העצבים למרבית הצופים. בגללו כמעט פרצה לנו מלחמת שניצל בשניצל. הגדרת השניצל כמוצר "רק מהצומח" דומה מאוד לפרסומת של טבעול והקונקורנציה, חברת טיבונייל המייצרת את "צמחון" פנתה לרשות השידור ודרשה להפסיק את שידור התשדיר. לא שהם נגד שניצלים נטולי כולסטרול, אבל שלא יפרסמו את המתחרה, מה גם שב"צמחון" אין אפילו אלבומין (חלבון ביצה) והוא מורכב רק מרגנים מלאים. אין לי מושג אם הדיאלוג בתשדיר שונה, כי כל פעם ששני המלוקקים האלה פותחים את הפה אני משתיקה אותם. שלט־רחוק הזאת המצאה גאונית.

צ'טני ענבים ותפוחים

1 ק"ג ענבים: 1 ק"ג תפוחים: 400 גרם סוכר: מיץ מלימון אחד: 2 ניצני צפורן: 2־3 גרגרי פלפל אנגלי: קמצוץ זנגביל.

רוחצים את הענבים ומכסים במים. מרתיחים ומוסיפים מיץ לימון. מרסקים בבלנדר (מעבד מזון) ומעבירים דרך מסננת רשת, שתעצור את הזג והחרצנים. מבשלים על אש קטנה את הרסק עם הסוכר. בינתיים קולפים את התפוחים, חותכים לפלחים צרים ומסלקים את הלבה. את הפלחים מכניסים ישר לרסק המתבשל. מבשלים עד שחלק מהנוזלים יתאדה, הרסק יתעבה ופלחי התפוחים ייעשו שקופים. לקראת סוף הבישול מוסיפים את הציפורן, הפלפל והזנגביל. מעבירים לצנצנות קטנות, מעוקרות והרמטיות ומפסטרים 15 דקות. מתאים כתוספת לבשר.

צביה בן־שלום

סירוס ועיקור בחצי מחיר

חובבי חיות הבית חלוקים בדעתם באשר לצורך או הנוסריות בפיקוח על הילודה של אוכלוסיית החתולים והכלבים על־ידי סירוס הזכרים ועיקור הנקבות. מבלי להביע דעה בוויכוח חובתי לבשר לתושבי... המחייבים פיקוח כזה, כי במשך חודש נובמבר נערך מבצע סירוס ועיקור בחצי מחיר. בעיקבות פנייה של חברת חובבי חתולים בישראל ואגודת צער בעלי חיים — ... ואגודה בלתי תלויה, בלי כל קשר לזו התל־אביבית) הסכימו הווטרינרים באזור הקריות וטבעון לתת הנחה של 50 אחוז ממחירון הסתדרות הווטרינרים על... עיקור וסירוס של חתולים וכלבים. רק... ורק עד סוף נובמבר. יש לתאם עם הווטרינר את מועד הביקור. פרטים נוספים בט' 04.244724 ו־04.220777 ובנושא חתולים... 04.383401 (כלבים) בימים א־ה בין 10 ל... בחברת חובבי חתולים ת.ד. 3823, חיפה... גם לקבל מידע לגבי מניעת הריונות... חתולות באמצעות גלולות.

וילברפורס מדאונינג־סטריט 10

בלונדון הלך הקיץ לעולמו חתול... וילברפורס, שבמשך 15 שנה התגורר... בדאונינג סטריט 10. הוא נכנס ל... ראשי הממשלה כגור קטן, בימי ... הית' ונשאר בזכות מיומנותו ב... עכברים. וילברפורס שירת 4 ... ממשלה והתגורר בדאונינג סטריט ... מכל ראש ממשלה בריטי פרט ל... ליוורפול שכיהן בשנים 1812־1827.

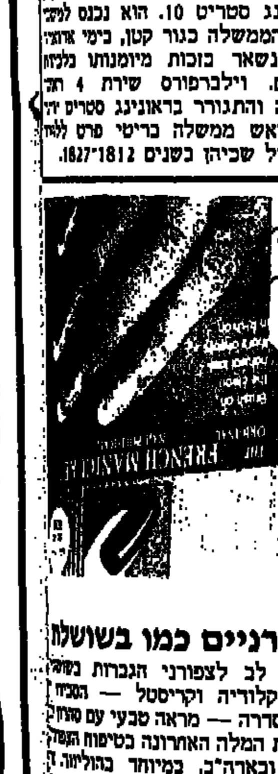

ציפורניים כמו בשושלת

שמתם לב לצפורני הגברות בשו... לצפורני קלודיה וקריסטל — ... הצופים בסדרה — מראה טבעי עם ... בקצה. זאת המלה האחרונה בטיפוח ... באירופה ובארה"ב, במיוחד בהוליווד. ... משיגים צפורן כזאת? אפשר להעזר ב... מיוחדת של תכשירי "פרנץ מניקיור" ... אורלי (ארה"ב) המכילה 3 בקבוקים ו... מטפלים בצפורניים כרגיל, משייפים ... החלק של הציפורן הבולט החוצה ... האצבע. מושחים את כל שטח הציפורן ... הלכות שבאריזה (יש הסבר מדוייק של ... הפעולות), מרביקים מתחת לציפורן ... לבנה דמוי חצי סהר, מושחים לכה ... למדבקה, מסירים את המדבקה, מכסים ... מגינה. תמיד צריך להמתין שהחומר ... אבל מקבלים צפורניים כמו קריסטל. עכשיו גם בישראל. חברת נורית ... ומפיצה את הפרנץ' מניקיור. המחיר ... המערכת 23 ש"ח. אצל הבלייקים ...

המורים הם עם יפה

בהמלצתו של מזכ"ל הסתדרות ה... יצחק וולבר הצטרפו לתנועת עם יפה ... כל המורים החברים בהסתדרות, כ־85 ... איש. וולבר, מצידו, נענה לפניית ... יו"ר התנועה, המקווה שהמורים ... וישלבו את תלמידיהם במבצעי התנועה. ... נמשכים בארץ מבצעים בנושאים הבאים: ... לגיל הזהב, המלחמה בקטל בכבישים, ... לציונות ואריב ישראל 88 (לשיפור ... הגומלין בין נותני השירות ומקבלין ... ציבור, בתי עסק וכו'). עד שבוע ... גם התנועה לבחירות ללא אלימות.

מסטיק לניקוי שיניים

בשורה לילדים שאינם ... מצחצחות שיניים. חוקרי ... מקלן (גרמניה) הצליחו לייצר ... המנקה את השיניים. טוב יותר ... מברשת וטעמה ערב לחיך ... לטבלית מרקם של גומי לעיסה ... — יש ללעוס אותה, כמו מסטיק ... עשויה מסיבי סלק סוכר, נטולים ... ומים. לעיסת הטבלית ... החניכיים, מצחצחת את השיניים ... להיווצרות כמות גדולה של רוק ... את חלל הפה. לדעת רופאי השיניים ... הטבלית יעילה יותר מהמברשת ... המסורתיים, אפשר להשתמש בה אחרי ... ארוחה, לאו דווקא בחדר האמבטיה ... גם מכילה תאית המסייעת ... טבלית הפלא נמצאת עדיין בשלבי ... ויעברו חודשים אחדים עד שתגיע ...

נפגשים במרחץ

העיר טבריה עברה גלגולים רבים משנת 19 לספירה, השנה בה נוסדה ● רבנים היללו את בתי־המרחץ שבעיר, שהיו מקום מפגש וסירבו להיפרד מהם למרות המחאות

ערים בודדות בעולם יכולות לתגוג במרויק את יום הולדתן. עם אותה משפחה מצומצמת נמנית העיר טבריה. עם הקמת טבריה, בשנת 19 לספירה, טבע הורדוס אנטיפס בונה העיר, סדרת מטבעות ובכולם מצויין שם העיר בצד אחד וצמח הקנה בצד השני. הכתובת — השנה 24 לשלטונו היא שנת 19 לספירה. קנה על שום מה? על גדות הכנרת היה שיח הקנה נפוץ ביותר ואומץ על־ידי מייסדי העיר כסמלה. אגדה תלמודית מספרת כי בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד המלאך גבריאל ונעץ קנה בים והעלה שירטון ועליו נבנה כרך גדול שברומי.

עד מהרה המירו כפות התמרים את צמח הקנה. במקום אנטיפס המליך הקיסר גיוס קליגולה את אגריפס הראשון והעניק לו את העיר טבריה. אגריפס סבר כי התמרים מסמלים טוב יותר את היישוב שלחוף הכנרת. מסתבר, כי מטבעות עתיקות של טבריה משמשות לנו מפתח להבנת קורותיה. יעקב משורר, ממחלקת המטבעות במוזיאון ישראל, מספר על מטבעות טבריה בחוברת החדשה של "עידן" המוקדשת כולה לתולדות העיר מיסודה עד הכיבוש המוסלמי.

החוברת היא ה־12 במספר בסדרת עיון זו של הוצאת יד בן־צבי. יעקב משורר כותב על הבולט במטבע טבריה וכן נראית בתו של אל הרפואה במיתולוגיה היוונית יושבת על סלע שמבסיסו מפכה מעיין והיא מאכילה נחש. זהו ללא ספק תיאור סמלי של חמי טבריה שבעת הנפקת המטבעות. בשנת 100 לספירה כבר נודעו ברבים בשל סגולות הרפוא שלהם.

על זיקת המטבעות להיסטוריה אפשר ללמוד ממטבע משנת 222 לספירה המציינת כי העיר קיבלה מעמד של קולוניה. עובדה זו משתמעת מסיפור מעניין בתלמוד. "אמר לו אנטונינוס (הקיסר קרקלה) לרבי (יהודה הנשיא): אני מבקש שימלוך אסוירוס בני תחתי ושתעשה טבריה קולוניה".

לא רק מטבעות משמשות מקור נאמן להבנת אופייה של העיר ותולדותיה. טבריה נוסדה לכבודו של הקיסר טיבריוס (37־14 לספירה). עיר אחרת הנושאת את שמו של קיסר רומי היא קיסריה, שנבנתה לכבודו של אוקטביאנוס קיסר. העילה להקמת טבריה — יום הולדתו ה־60 של הקיסר.

עדותו של יוסף בן־מתתיהו, כותב אריה כשר מאוניברסיטת תל־אביב, מלמדת על העיר ומעבדה. יסודה של טבריה נתקל בהתנגדות חוגים רחבים בציבור היהודי משום שהיא מוקמה על גבי קברים יהודיים. הורדוס אנטיפס לא נרתע, ואף ציווה לסלק את הקברים מאתר הבנייה. לימים טוהרה העיר מטומאתה.

התלמוד מתרץ את ישיבת היהודים בעיר בסיפור אגדתי על שמעון בר־יוחאי. לדברי המסורת הסתתר בר־יוחאי במערה בסביבה כשהוא מכוסה בחול עד צוואר. כשיצא — היה גופו מכוסה פצעים. הוא ירד לחמי טבריה רחץ בהם והתרפא. כאות תודה הסיר מהעיר את טומאתה. סיפור דומה אירע, אגב, בימינו אנו כשהורחב כזכור, מלון גדול במבואות העיר. עד אשר לא הושקע סכום נאה כדרישת הרבנים ולא הותקנו "צינורות אוויר" כדי שהטומאה תצא — לא ניתן להמשיך בבנייה. מרכזיותה הלכה וגדלה והיא היתה לבירת הגליל.

בתקופת המרד הגדול נגד הרומאים נסחפה טבריה למחנה המורדים בהנהגת יוסטוס. לא כל תושבי העיר הסכימו עם המורדים. כשהסתבר למתונים כי גורל טבריה עומד להיחרץ — פתחו את שעריה ונכנעו בפני צבאותיו של אספסיאנוס.

בתקופת המשנה והתלמוד היתה טבריה יישוב פורח שנקבע בו מקומם של הסנהדרין והנשיאות. חכמים חשובים ומפורסמים הקימו בה בתי־מדרש ואלה משכו אליהם תלמידים רבים. אנשי טבריה עסקו בדייג בכנרת ובעבודה בשדה ורבים היו אנשי מסחר שער לאיטליה ורומי הגיעו לצורך עסקיהם. המסחר התקיים בעיקר בשווקים שבעיר.

יהושע שוורץ מאוניברסיטת בר־אילן מספר על שני חכמים, רב חנינא ורב אושיעא, שישבו בשוק ועשו נעלים לנשים. מה לא עושים למען הפרנסה? אנשי טבריה אהבו להתרחץ במעיינות המים החמים ובמרחצאות של העיר הן בימי חול והן בשבת. החכמים הליברלים לא יכלו לעמוד בלחץ והתירו לתושבים לטבול גם בימי שבת ובימי חג. עניי טבריה היו פוקדים את בתי המרחץ כדי לבקש נדבות ותושבים רבים התפרנסו מהמרחצאות ואפילו בישלו במים החמים שם.

כשנדרשו חכמי ארץ ישראל פירשו את הכתוב בקהלת: "תענוגות בני האדם" (קהלת ב' 8) אמרו במשטרה: אלה מרחצאות טבריה.

הלל הזקן ראה במרחצאות לא רק תענוג אלא מצווה של ממש ורבן גמליאל הגן על זכותו לטבול בבית מרחץ רומאי המקושט בפסל של אילת היופי אפרודיטי. "אני לא באתי בגבולה היא באה בגבולי. אין אומרים נעשה מרחץ לאפרודיטי נוי אלא אומרים נעשה את אפרודיטי נוי למרחץ". (משנה, עבודה זרה ג' 4). עלילות רבות קשורות בבתי המרחץ של טבריה שהיו מקום מפגש, ברצון ושלא ברצון, של בני עדות ודתות שונות.

מנחם הירשמן מאוניברסיטת חיפה מביא כמה פולמוסים הקשורים באולמות המרחצאות. סימוכים אלה מעלים פרקי הווי של המתרחץ במוסד זה. שעמד במוקד החיים הרוחשים בעיר מדי יום ביומו. ולמי שאין פנאי לצלול בים המקורות "אנד בלשון המשנה: "ואידך זיל למיכחי — והשאר לך להתרחץ".

שרידי בית־כנסת בטבריה

מסגד עתיק

מגדל שנבנה במאה ה־16

בצלאל עמיקם

נלסון גליק ● עבד לסי.אי.אי

מרגל מושלם

נלסון גליק, ארכיאולוג ומרגל, הכיר את ארץ ישראל מעל פני האדמה ומתחתיה ● במלחמת העולם השנייה שימש כמרגל לטובת הסי.אי.אי

לנלסון גליק שמור מקום נכבד בפנתיאון של חוקרי ארץ ישראל. פרופ' נלסון העשיר את עולם המדע בעבודות התיעוד והסקרים שערך במדבריות ארץ ישראל ועבר הירדן, חפירותיו בתל אל־חאליפה במפרץ אילת חשפו את שרידי עיר הנמל המקראית עציון גבר. גליק בחן היטב את התילים בערבות מואב ובבקעת הירדן משני עברי הנהר וגילה את עקבות היישוב היהודי של שבי ציון מימי הבית השני באזורים אלה. בחיבורו "הירדן" אותו פרסם ב־1946 אצור מידע רב על היישוב היהודי בתקופות אלה.

בצעירותו התחנך נלסון, גליק יליד סינסנטי אוהיו, בבית המדרש לרבנים רפורמים שבעיר זו. הוא הוסמך לרבנות רפורמית, לימד תיאולוגיה ועמד בראשות המוסד החשוב "היברו יוניון קולג'". נלסון גליק פעל רבות להקמת שלוחה בירושלים לסמינר התיאולוגי־רפורמי־אמריקני. בשנות שהותו בארץ ישראל נהג לתור את מרחבי המדבר כשהוא לבוש עביה ערבית. נלסון גליק ניהל את בתי הספר האמריקאים לחקר המזרח בבגדד ובירושלים. לאחר מלחמת השחרור היה עם חלוצי המחקר הארכיאולוגי בנגב.

מסתבר, שהארכיאולוג הנודע לא הסתפק בהתבודדות עם שרידי העבר. בשנים 1945־1942, בתקופה בה כיהן כמנהל הפירות מטעם המשרד האמריקני בבגדד, עסק בריגול עבור רשת הריגול האמריקנית, הסי.אי.אי. דניאל רונג בספר על פן בלתי ידוע זה בביוגרפיה של נלסון גליק בירחון לטבע ולידיעת הארץ של החברה להגנת הטבע "טבע וארץ". את הפרטים הוא דלה ממאמרים שהותרו לפרסום על־ידי ויליאם קייסי, ראש סוכנות הביון האמריקנית.

ב־1942, עם הצטרפות ארצות הברית למעגל המלחמה, פנה נלסון גליק לממשל בבקשה לשתפו במאבק המלחמתי. מיקומו במזרח התיכון, בקיאותו באורחות ערב והיכרותו עם אישים פוליטיים במזרח התיכון הביאו למינויו לפסיכות ריגול כאוור. הכיסוי היה מושלם: סקירת אתרים ארכיאולוגיים. על נלסון גליק הוטל לאתר קו נסיגה במקרה וההכרעה בקרבות צפון אפריקה תיפול לצידו של הגנרל הגרמני רומל. נאמר לו להמציא תוכנית תורנית לנסיגה מאורגנת ומבוקרת של הצבא הבריטי במקרה סוה יגנה, לארץ ישראל ולעבר הירדן. הארכיאולוג האמריקני, סקר ומצא תוואי נסיגה אפשרי, וקבע אותו באפיק נחל הערבה. הוא ציין את מקורות המים, מקומות המחסור והתיכ־רכות. גליק הסתמך על מאגרי מים תת־קרקעיים עתיקים וקבע כי אם יתוקנו, הם עשויים לאגור מים בכמות שתרווה צמאונם של אלפי איש.

בין היתר הוא מדווח על גילוי מעיין מופלא — עין־עוברה, הוא מעיין עובדה של היום. הארכיאולוג לא הסתפק בסימון תוואי ואף יעץ בשאלת ארגון לחמת גרילה בתיאום עם לוחמים ערבים, במקרה שהגרמנים יפרצו לאיזור.

קרב אל־עלמיין ותבוסת הגרמנים בשלהי 1942 הפכו את תוכניותיו לפיסות נייר. נלסון גליק שמשימתו לא תמה, המשיך לספק מידע לרשות הביון האמריקנית עד לסיום מלחמת העולם השנייה.

נלסון גליק העריך כי הקמת מדינת ישראל תפחוז את המזרח התיכון כולו למלחמה ומהפכנותיו וכו לאנון הסבית במשרד ההון האמריקני שהעריך את אמינותו.

גליק בצעירותו. מצא תוואי נסיגה

חדשות

פרס ישראל לחיים הררי ויקיר אהרונוב

פרופ' חיים הררי ממכון וייצמן למדע ברחובות ופרופ' יקיר אהרונוב מאוניברסיטת תל־אביב נבחרו לחתני פרס ישראל במדעים מדוייקים לשנת תשמ"ט. טכס חלוקת הפרסים יתקיים ביום העצמאות בירושלים.

פרופ' חיים הררי יקבל את הפרס על תרומתו בתחום הפיסיקה של האנרגיות הגבוהות, בהבנת המבנה של חלקיקי היסוד של החומר והכוחות הפועלים ביניהם, על תרומתו למעמדה של הפיסיקה בישראל ובחזית המדע הבינלאומי ועל תרומתו הסגולית לחינוך המדעי במדינת ישראל.

פרופ' יקיר אהרונוב יקבל את פרס ישראל על גילוי "אפקט אהרונוב" המהווה יסוד בתורת המדידה בפיסיקה המודרנית ואחת התגליות המקוריות המרשימות והמרכזיות בתחום זה. עבודתו תרמה הרבה לרמתה של הפיסיקה בישראל ולתדמיתו של המדע הישראלי בקהילת המדע הבינלאומית.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
אונו
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה/שימוש חורג לועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו.
המבקש: ברגר יוסף וחנה.
המקום: קרית אונו, רח' לנדאו 16, גוש 6491 חלקה 2/6.
מהות הבקשה: בנית תוספת גגון לבית מגורים תוך הגדלת שטח הבניה עד 2% מעל המותר.
כל הרואה עצמו נפגע ע"י בקשה זו רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו, למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.
יואל מרנקל, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6158 חלקה 118 רח' מוצא מס' 20. הדיינו: תוספת בניה בשעור 6% משטח החלקה.
כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח־תקוה
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה למתן הקלת בנייה בגוש 6404 חלקה 83159 ברח' אברבנאל מס' 10.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בניין דיור בן 4 קומות על עמודים, וחדרים על הגג 110% בנייה 7.15 דירות.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים (קומה ד' רה' חלקיות) 121% בנייה 8 דירות.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בניין ערים מקומית בקשה להתרת הקלה בנכס.
בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מס' 1/138/03/2/.
מהות ההקלה: בניית בית בחריגה של 1.57% בשטח קומת קרקע גוש 40076 חלקה 98 בשכ' גנים.
שם המבקש: בן זקן אשר.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
רפי הוכמן, יו"ר הועדה

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון
הודעה
לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 119/7 בגוש 6286 רחוב דורי. לפי תכנית מיתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: בית מגורים דו־קומתי.
בקשת בעלי החלקה: העברת זכויות בניה מקומה לקומה ללא תוספת באחוזי הבניה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.
מ. ניצלן
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 מרחב תכנון מקומי
פתח־תקווה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1151/10".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: אזור התעשיה גוש 6368 ח' 59, 22, 223, 225, 226.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: 1) המרת שטח ציבורי פתוח לתעשיה 2) הרחבת דרכים 3) קוי בנין 4) שטח להשלמה.
והודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2209 מיום 1.4.76 ובעתון בוקר על המשמר מתאריך 22.3.76 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 21.3.76 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף דבר מתאריך 23.3.76 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
תאריך: 3.7.88 דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, תכנית מפורטת רג/735 א' שינוי תכנית מפורטת רג/735. הגושים והחלקות הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 6126, חלקות: 61, 69, 71. רח' ז'בוטינסקי פינת ביאליק.
עיקרי מטרת התכנית: א. לקבוע שטח מסחרי במפלסי הרחובות ביאליק וז'בוטינסקי ומעליהם מגדל בן 9 קומות טיפוסיות למלון דירות הכולל את השירותים הנלווים למלון דירות. ב. שינויים ארכיטקטוניים בבינוי שנקבע בתכנית רג/735. הכל עפ"י נספח הבינוי המצורף לתכנית זו.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי מאג, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב

מה ○ מתי ○ היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן רצף רפי הטלקטסט. 08.05 לעת בוקר. 08.15 תלמוד בניים אותיו: הכי רמי 2 וכו. 08.40 מסך לספרות ויסודי משפט הירושה וכו. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו יריד מרחוב ארנון וכו. 10.30 אנגלית ז'. 11.00 חשבון ה' הסבר מהו? 11.15 צרפתית. 11.35 גיאוגרפיה וה' ו') סוקודורה כפר בהודו. 12.00 אנגלית י'. 12.25 ספרות וו' ט') העץ והגדי גלגולו של מוטיב וכו. 13.00 אנגלית ס'. 13.23 הסטוריה כללית — ירושלים לדורותיה: מסע בירושלים הצלבנית. 14.00 עד כאן רצף רפי הטלקטסט. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. ניהול משאבי אנוש דרך מואלדנויל. 2. עולם החידקים. תוליה בחוחר התקוה. 15.00 הי בינגה מילי פילון. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.50 עכ"מ בא פרק 1: יום ספורט. 16.00 הקוסם מארץ עוץ. 16.25 כך היו חיינו. 17.00 ערב חדש מנחה: דן מרגלית. 17.30 קח סיכון שעשועון לילדים. 18.00 כוח המחץ "סקרנה עוצר את העולם". 18.20 פרס הנסקה. 18.30 קיצור החדשות וערבית. 18.32 עם המכבים. בתכנית תחארו הזמרת האמריקנית דונה סאמר. 18.45 חידושים והמצאות 1. מכנים על הירח. 2. אלמונים בפעילות. 3. שעון ביולוגי לטיפול בסרטן. וערבית. 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 אלף — שם הפרק: "אנחנו משפחה". אלף חש כי משעמם לו בבית וחושב על עבודה מחוץ לבית שתוסיף עניין לחייו. 20.30 בין הכיסאות — מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה, בשידור ישיר מנחה: עמוס אדרכל. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקראת שידור. 21.50 שושלת. 22.35 מצב הרוח — מגזין לענייני תרבות ואמנות. מנחה. עודד קוטלר. 23.20 מים שקטים — הפרק הסליטי: "הגוזלה השחורה". האם נוכחותה של רוח רפאים בדמות נוירה במעגל המגזר היא אמת או אגדה? 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט ספר ראשון.

ערוץ 2

18.35 פרס הנפשה — "פונדק המזורים". 18.46 שירים מתוך "מרי פופינס". "חברי הדרקון אליוט" ו"אבא מתאפר". 19.00 "התיבה מפליגה" פרק תשיעי: "מעגרה חיה". 19.26 "רגע לפני..." על כרטיס מגנטי לסמכות רפואיות. 19.30 "הטיפה" פרק שמיני: "פרסטונגראנג". 19.55 פינת המתכונים: תבלינים. 20.10 "כקבץ מוזהי": סטאלום. 20.30 "נקודת דנוקה": התעמלות. 21.25 "רגע לפני..." גילויים אורות עישן, כולסטרול וסרטן השד. 21.30 "קלוזאפ": "בגלל המלחמה ההיא". 21.40 "קליפ מי יורעי". 21.50 "ר"ס עם קליפ", התוכנית בבקשתכם.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 תלקיגור. 06.01 שעון מוסיקלי. 07.09 כהאונה נינוחה. 08.00 שעה עם אמן, עם זמרת האלט מירה זכאי. 10.00 קונצרט בוקר: מנדלסון: סימפוניה מס' 4 האיטלקית ותז. פילה/ג'. סינפוניה: צ'ייקובסקי: שלישיה בלה מינור, לכנור, צ'לו ופסנתר, אופ. 50 (שלישיית בורודין) ותז. חצ'טוריאן: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ולתז. ד. אויסטראך/עם התז. הסימפונית של רדיו בריה"מ/א. חצ'טוריאן ותז. גוסטב הולסט: סימפוניה קוראלית לסופרנו, מקהלה ותז. ופ. פלבר/הסקה. הפילה. הלונדונית/התז. הפילה. הלונדונית/סר. א. בולט ותז. 12.57 פינת השיר, חצור לוין: שירים קורא: יוסי פולה. 13.00 קלאסיקל. 14.05 אמנים באולפן, אודית אורבך קלרנית, חומר לב: פסנתר: מוצרט/אליגנר: 2 סונטות כנסייתיות: מארסינו: סונטה: ברהמס: סונטה בסי במול מז'ור, אופ. 102/2: טוריגה: 8 זוטות. 15.00 אנתולוגיה בצליל, מוסיקה מן הברוק באיטליה ורגנציה, אלסאנדרו סקארלאטי, טלמן. 16.00 מוסיקה ליום ראשון: בריטן: שימחו באל. קנטטה חגיגית לנער סופרן, אלט, טנור, בס, מקהלה ועוגב. 20.05 פריזמה. 20.27 פינת השיר. 20.30 משלמי הקונצרטים שלנו. 23.00 הדירון המוסיקלי וס"מ.

רשת א'

07.30 יום בעיניין, שירים ישנים. 08.05 חונה, עם בני הנדל. 09.05 סלורדין, שירות מידע לבאונים. 10.05 פני טוקר, בניש: גדעון הוד. 11.05 זרוק זרוק, שירים עבריים. 12.05 מעורב ימיתבונה. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעה, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה, אפריקה בתקופה הקולוניאלית: הקולוניאליזם הבצפתי באפריקה. פרופ' מישל אביטבול. 16.05 רדיו־עקורה, מגזין נוער. 17.05 צבעי הקשת: ממזרח, ממערב ומם כשלנו. 18.05 מינחת ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 תפוח ועץ. תכנית על הקשר בין הורים לילדים, עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05

כל צבעי ירוכה, עם רם תרביני. 12.05 אלף־אלף בכית, עם ארוד כנור. 13.05 בחצי היום, הויכית ופזמונים. 14.06 בת נהיה, דיוי ודיבור. 15.05 שירים ושעורים. 16.05 תוצרת הארץ, שירים עבריים. 17.05 רגעי קכם. 17.55 קוראי ספר, קוראים בבליצים. 18.06 ראשון ראשון, סיכום הכנת בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל, מוסף לענינים יהודיים בעולם 20.05 אובר בשבתין, פיוטים ופרקי חזנות כבריים 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אובר בשבתין והמקרא. 22.05 להאחז בחלום, בחירות שירים. 23.05 בינינו לבין עצמנו, שיחות עם מאזינים בשידור חי. מנחה: אלכס טלפיר.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מגמות יסוד בשירה המודרנית, הז העולם, נוסח האקספרסיוניזם הגרמני. מרצה: פרופ' שמעון זנדבנק. 06.30 פוקחים עין, החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 רווחה יומי. 14.05 פניקה יומית, עם יצחק נוינר. 15.05 שירים לחג, עם ארז כל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה משוטטות, עם דורו טופז. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 רדיו ספורט עם אלי ישראלי. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שירי להקות צבאיות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת מגמות יסוד בשירה המודרנית, קץ העולם, נוסח האקספרסיוניזם הגרמני. מרצה: פרופ' שמעון זנדבנק. ושח. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 יומיום מוסיקה. 20.05 צ"פ 8 עם תמיר קמחי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאשר, וותיקים וטובים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים. 11.05 מלאכי חוקיה, על הש. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.06 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 סוס 89. 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארום עתים. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

(9.30, 7.15, 4.30)
אסתר: השוטר בג'ינס 9.45, 7.30
אלנבי: סוסים וכוכבים 9.30, 7.30
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45, 7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45, 7.30

בית ציוני אמריקה:
הפרטיזנים בוילנא 19.00
יופיו של הדבא 9.00
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.40, 7.10
גורדון: ההגיגה של באבט 9.45, 7.10
דקל: ביג 9.45, 7.10
דרייב אין: ניקו 9.40, 7.10
סקה 12.00
הוד: אקסן ג'יקסון 9.45, 7.30
ליטל חדש: צבעים 9.45, 7.45
טיילת 1: שם המשחק 9.45, 7.10
טיילת 2: לעריצה צבורה 9.45, 7.30
טיילת 3: בולה את אפריקה 9.15, 7.30
פאר: צל הכווס 9.45, 7.45
פאריס: אנה 9.30, 7.15, 4, 1, 11
מונטי פייטון, משהו אחר לגמרי 21.30
רב־חן:
חן 1: בת לחיות 9.55, 7.15
חן 2: פרנטיק 9.40, 6.40
חן 3: ללא מעצורים 9.45, 7.45
חן 4: לסגור באהבה 9.45, 7.15
חן 5: בעל בהבאלה 9.55, 7.45
שחף: מרדף חצות 9.15, 5.45
תל־אביב: טרור בחצות 9.45, 7.10, 5
תכלת: הקומיסריה 9.45, 7.10
לב:
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00, 8.00
לב 2: יום שני הסוער 10, 8, 5, 2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 10, 8, 5, 2
לב 4: הנסיכה הקסומה 10, 8, 5, 2
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9, 7

רמת־גן

אואזיס: בת לחיות 9.50, 7.30, 5
לילי: החגיגה של באבט 9.30, 7.30, 5
רב־גן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50, 7.25
גן 2: פרנטיק 9.50, 7.30, 5
גן 3: הנסיכה הקסומה 9.50, 7.30
גן 4: שוטר בג'ינס 9.50, 7.30

גבעתיים

הדר: טרור ברחובות 9.30, 7.30, 5

באר־שבע

חן: פולטרגייסט 9.30, 7.15

ירושלים

אדיסון: בת לחיות 9.00, 6.45, 4.30
אורנע: ניקו 9.15, 7.15
רון: ביג 9.30
כפיר: מרדף חצות 9.30, 7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7
מיטשל: אלף האורות של ניו־יורק 9, 4
סמדר: אהבנו כל כך 9.15, 7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: השוטר בג'ינס 9.15, 7.15, 4.30
תיאטרון ירושלים:
סאקר — האיש והחלום 21.30, 19.00
קפה בגדד 21.30, 19.00
אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.30, 11.30
אימפריה 2: במעיין המתגבר 21.30, 19.15, 17.00
בית אגרון:
החנות מעבר לפינה 18.00
יום מיוחד 19.45

חיפה

אורה: חתיך בבייקה 9.15, 7, 4.30
חן: ביג 9.15, 6.45, 4.15
רביבת 1: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45
רביבת 2: ביג 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: השוטר בג'ינס 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: טרור ברחובות 8.30, 5.30
עצמון 3: כאשר האיש והחלום 9.15, 7
רון: מרדף חצות 9.15, 7, 4.30
ריבאיר:
ריבאיר 1: שם המשחק 9.15, 6.45
ריבאיר 2: פרנטיק 9.15, 6.45
ריבאיר 3: כפר שלי קטן
איילי: קפה בגדד 9.15, 7.00, 4.30
קרן אור המחודש: 9.15, 7
סרט ניתוק
פאר: בת לחיות 9.15, 7.15, 5

נתניה

שרון: השוטר בג'ינס 9.15, 7, 5
אסתר: טרור ברחובות 9.40, 7.15

חולון

מגדל: בת לחיות 9.40, 7.30
ארמון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.10, 7.30, 5

בת־ים

עצמאות: טרור ברחובות 9.10, 7.15, 5

פתח־תקוה

היכל 1: מרדף חצות 9.45, 7.45
היכל 2: טרור ברחובות 9.45, 6.45
היכל 3: פרסידיו 9.45, 7.45

עפולה

מופת־רון: חתיך מבוקש 9.00

ראשון־לציון

רון 1: מרדף חצות 9.15, 7.15
רון 2: ביג 9.10, 7.15, 11.00
רון 3: שם המשחק 9.15, 7.15

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 6.11
חנפש הטובה מסצ'ואן: 20.30
סאלח שבתי
באודיטוריום חיפה: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום א' 6.11 בשעה 20.30
הריון

שירותים ○ עזרה ○ תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אהרון — הופיין 12, קופ"ח—עין יהב 2
ירושלים
אליסון — ישעיהו 10
נתניה
קופ"ח כללית — ברורצקי 11
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
רמת־גן — ביאליק 51
תל־אביב
בבלי — עוזיאל 1, פינת טולדנו
נצח ישראל — נצח ישראל 11
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רעננה—כ"ס
טועלי — א. יפה רעננה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - פנימית: בקור חולים - כירורג. הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ - נשים, אורטופדיה

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' כי 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433300.
יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243558
ת"א - (24 שעות) 226027
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה - בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—24.00; בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00; בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 511466.
פתוחה מדי יום ביומו. כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה ג' טל: 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון. טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-5461111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04-988410
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. חולון — 101. רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. באר־שבע — טל' 5511111. ים — 057-74767. שח"ל בגוש דן. טל' 03-330646.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.10, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.10, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 6.30, 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

חדשות

עובדת בכירה בבנק איגוד חשודה בהעלמת מיליון דולר

נעצרה ביום ו' על־ידי משטרת ירושלים ● היום תובא לביה"מ להארכת מעצרה

טוביה בסקינד

מחלק ההונאה במשטרת ירושלים בראשות פקד סלומון אמיר עצר ביום ו' בשעה 4 אחרי הצהרים פקידת בנק בכירה בת 38, בחשד של מעילה בסניף בנק איגוד ברחוב יפו. העצורה חשודה במעילה בסכום הקרוב למיליון דולר. החקירה החלה בעקבות תלונת הבנק למשטרה, ולאחר שמחלקת הביקורת של הבנק ערכה בדיקה יסודית בחשד להונאה מצד הפקידה, ולאחר שהחשדות היו מבוססים, החליטו בבנק איגוד להעביר את החקירה לידי משטרת ירושלים.

המשטרה כאמור, עצרה את הפקידה ויחד עם אנשי מחלקת הביקורת ממשיכים בחקירה זו, אשר בשלב זה מצויה בראשיתה. דובר משטרת ירושלים פקד רמי לוי לא יכול היה למסור אתמול פרטים נוספים בפרשה. החשודה תובא היום לבית המשפט כדי להאריך את מעצרה.

ילדה מכפר ג'ת נפצעה מכדור תועה

יהודה צור

ילדה בת שמונה מהכפר ג'ת שבגליל המערבי נפגעה אתמול בלחייה מכדור תועה. היא אושפזה בבית החולים בנהריה.

בחקירת המשטרה התברר, שילד בן 10 ירה ברובה אוויר שנמצא ברשותו, ואחד הכדורים פגע בילדה ופצע אותה. המשטרה פתחה בחקירה.

רן כהן במכתב לשר הביטחון:
העוול שנעשה במשפט דני שושן מחייב שינויים בשיפוט הצה"לי

שירות "על המשמר"

חה"כ רן כהן תובע במכתב משר הביטחון לשנות את נוהלי עריכת משפטים בצה"ל, בעקבות משפטו החוזר של דני שושן, שזוכה לאחר שנתיים של ישיבה בכלא. במכתבו אומר כהן, כי ישיבתו של שושן על לא עוול בכפו, והייסורים שעבר במהלך חקירתו ומשפטו מחייבים בדיקת השיפוט הצה"לי.

לדבריו, מהמידע על הפרשה עולה מעין "פרשת נפסו" מוקטנת אמנם, אך חמורה ביותר: בידוי ראיות, זיוף יומן חקירות, זיוף תאריכי מזכרים והעלמת חומר חקירה שהובילה להטעיית בית המשפט והטעיית הדין. פרשה זו מחייבת, לדברי חה"כ כהן להורות לשלטונות צה"ל לבדוק יסודית את הנוהלים שאפשרו את הפגע ולשנותם. במיוחד יש לבדוק אפשרות להכפיף את מצ"ח לא רק למפקד המשטרה הצבאית אלא לפרקליט הצבאי הראשי, שהוא משפטן מקצועי, שיהיה מוסמך להנחות את מצ"ח בפעולותיו ולמנוע פרשות חמורות כאלה בעתיד.

עוד מוסיף רן כהן כי נסיונותיו בעבר לבדוק את הטענות בדבר חפותו של שושן במהלך ישיבתו בכלא לא נענו, והתשובות שקיבל היו שנעשה כאן משפט צדק, וכי רק המשפט החוזר חשף את האמת.

אלוף איגרוף לשעבר — למשפט על גרימת חבלה

עתיים

אהרון סוגאוקר (23) מלוד, אלוף הארץ לשעבר באיגרוף, נעצר ביום ו' עד לתום ההליכים בבית המשפט המחוזי בתל אביב לאחר שהואשם בגרימת חבלה חמורה.

נציגת הפרקליטות עו"ד זמירה גולדנר טענה בכתב האישום, כי ב־20.10.88 בשכונת רמת בלוד, נפגש הנאשם עם דוד פרידון ופרדי לוי על מנת ליישב סכסוך כספי. לפתע החל הנאשם לקלל את השניים ולתקוף את דוד פרידון. בשלב זה ניסה פרדי לוי להפריד בין הניצים כשהוא מחזיק בנאשם.

סוגאוקר שניסה להשתחרר מאחיזתו של לוי, דקר אותו בכף ידו השמאלית בעזרת סכין חיתוך יפני. לוי נמלט מהמקום על מנת להזעיק עזרה, ואז תקף הנאשם את דוד פרידון בעזרת הסכין שבידו, וגרם לו חתכים עמוקים בצוואר, בבית החזה ובעכוז.

בבקשה לעוצרו עד לתום ההליכים טענה עו"ד גולדנר, כי הנאשם בחר בדרך של אלימות מסוכנת ליישוב סכסוך כספי והוכיח כי הוא מסוכן לציבור.

השופט אריה סגלסון דחה הצעת הסניגור, כי ישוחרר בערבות ויימנע ממנו להתגורר בלוד. הדבר לא ימנע בעדו מלבוא לעיר זו ולפגוע במתלוננים נגדו, הבהיר השופט.

במוסד החינוכי "אשרת" דוחים טענת התעללות בטקס חניכים

יהודה צור

תלמידים במוסד החינוכי אשרת דחו בסוף השבוע את הדיווחים ששודרו, כאילו התעללו בוגרי בית הספר האזורי בחניכים של כיתה ח', בעת "טקס ההטבלה המסורתי", המתקיים מדי שנה. הידיעות ששודרו התייחסו למאמר שכתב זוג הורים מקיבוץ עברון, בעילום שם.

תלמידים ומורים במוסד דחו בתוקף טענות אלה וציינו, כי מדובר באירוע המתקיים מדי שנה, כמעט מאז ייסודו של המוסד, והמקביל לטקסים דומים המתקיימים ברוב המוסדות של הקיבוץ הארצי ובכל הפנימיות בארץ.

תלמידים ציינו, שלמעשה כל חניכי כיתות ח' שנטלו חלק בטקס, נהנו, והביעו את שביעות רצונם מכל מה שאירע בעת קיומו. הם ציינו, שרק ילד אחר, קבל על תוכן הטקס.

זה כמה שנים, קובלים חלק מהורי התלמידים בבית הספר החינוכי על עצם קיום טקס ההטבלה.

השבוע, ביוזמת בית הספר, תקויים ישיבה מיוחדת של מזכירי חמשת הקיבוצים השותפים בבית הספר, יחד עם אנשי חינוך, על מנת להחליט על עתידו של הטקס המסורתי.

ישראל ליפן: מה פשר הכבוד לקדומי?

מוטי בסוק

שגריר ישראל ביפן נחום אשכול, הביע תמיהה בפני משרד החוץ בטוקיו, על היחס שיפן עומדת להעניק לפארוק קדומי. קדומי, מראשי אש"ף, יגיע ליפן מחר לביקור פרטי. למרות זאת, מארגן לו משרד החוץ היפני פגישות עם ראשי המדינה, כולל שר החוץ אונו.

● אחד משלושת משרדי האדריכלים הגדולים בעולם בתחום אדריכלות נוף ופיתוח סביבתי יתכנן את פיתוחו של מלון הנופש הגדול והמפואר ביותר במזרח התיכון "אילת קלאב הוטל".

פלטו שרון תובע את גיסו על ניסיון סחיטה

עתיים

איש העסקים שמואל פלטו שרון טוען בתביעה שהגיש ביום ו' לבית המשפט המחוזי בתל אביב, כי גיסו ג'ק אסולין תקף אותו, גרם לו לחבלה פיזית, העליבו וניסה לסחוט ממנו כספים.

בכתב התביעה נגד אסולין טוען פלטו, כי מאז נישואיו עם אנט, אחות הנתבע, נשא בכל ההוצאות של ג'ק אסולין ואשתו ואנין. הוא שכר עבור גיסו וילה בסביון ושילם את שכר הדירה עד מאי 85, איפשר לאסולין זכות חתימה בחשבון על שם מזכירתו. לטענתו משך אסולין מחשבון זה כ־30.000 דולר.

פלטו שרון מציין בכתב התביעה כי עשה כן רק משום שהנתבע הוא חובה כלשהי לכך. לטענתו, התחייבו בני הזוג אסולין להחזיר לו את אותם כספים בהזדמנות הראשונה, אולם כאשר ראה כי גיסו אינו מגלה נטייה לצאת לעבודה ולקיים את עצמו מעמלו, החל לדבר על ליבו לעשות כן.

פלטו טוען כי הדברים התגלגלו עד כדי סכסוך משפחתי שהסתיים בגירוש גלוייה באחד מלילות שבת בחוגה משפחתית בביתו. באותו ערב, טוען פלטו, תקף אותו אסולין, גרם לו לחבלה פיזית, העליבו, איים עליו, וגרם לו עוגמת נפש בפני בני משפחתו וידידיו. בתגובה הודיע לו פלטו כי הוא מפסיק את התמיכה בו.

פלטו מבקש מבית המשפט לחייב את אסולין לשלם לו 157.000 ש"ח בגין ההוצאות בהן נשא עבור גיסו, בשל עוגמת הנפש שנגרמה לו כתוצאה מתקיפתו בידי אסולין וכלילה. גם השמעת איומים והתלונות.

טרם הוגש כתב הגנה.

צפוי קיצוץ של שני אחוזים בסיוע מארה"ב לישראל

דליה שחורי (ארה"ב)

גורמים פרו־ישראליים בוושינגטון סבורים, כי זמן קצר אחרי הבחירות לנשיאות ארה"ב, שיתקיימו ביום ג' השבוע, ייזום הממשל האמריקני קיצוץ של שני אחוז בסיוע החוץ. הקיצוץ יחול על כל מדינה המקבלת היום סיוע חוץ מארה"ב ומבחינת ישראל מדובר בהחזר סיוע בסכום של 60 מיליון דולר אם הקיצוץ יחול על כל סכום סיוע החוץ (3 מיליארד דולר), או בסכום קטן יותר של 36 מיליון דולר אם הקיצוץ יחול על סכום הסיוע הצבאי בלבד (1.8 מיליארד דולר).

יוזמי הקיצוץ הם סגן מזכיר המדינה ג'ון וייטהד ועוזר מזכיר ההגנה ריצ'ארד ארמיטייג'. בכוונתם להעביר את התקנה בתקופה שבה הנשיא הוא "ברווז צולע" — כשהקונגרס עוד בפגרה, הנשיא הבא כבר נבחר אך הנשיא היוצא הוא בעל סמכויות עד להשבעת הנשיא הנבחר. הקושי היחיד הניצב עדיין בפני יוזמי הקיצוץ הוא מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, שטרם הביע עמדתו בעד הקיצוץ או נגדו. נראה, כי בימים הקרובים יופעל לחץ רב על שולץ לאשר את הקיצוץ.

ידידי ישראל בוושינגטון מצביעים על כך, שמדובר בקיצוץ שווה לכל המדינות המקבלות סיוע, אך למעשה יפעל הקיצוץ במיוחד נגד ישראל, מפני שהיא נהנית מסכום הסיוע הגבוה ביותר.

בינתיים נודע עוד, כי על אף הכחשתו של מזכיר ההגנה פראנק קארלוצ'י קיימים מגעים עם סעודיה לסיכום עיסקת נשק גדולה, מוסיפים מגעים כאלה להתקיים תחת מעטה סודי, מתוך כוונה לסכם את העיסקה עוד בתקופת הממשל היוצא, כדי לחייב בה את הקונגרס והממשל הבא. המדובר במכירת מאות טנקים וכ־75 מטוסי אפ.16 ואפ.18.

הגורמים שמסרו זאת אמרו, שהאשמות שבהן יצא קארלוצ'י נגד הלובי הפרו־ישראלי בוושינגטון ונגד חברי קונגרס שהתנגדו לאישור עיסקת הנשק הגדולה בין ארה"ב וסעודיה, באו ליצור רגשי אשמה בקרב חוגים אלה בישראל, כדי להפחית מן ההתנגדות האפשרית לעיסקת הנשק הקרובה עם סעודיה.

כותנה בשווי של חצי מיליון דולר הוצתה בעמק יזרעאל

כתבנו בעמק

כששים בלות כותנה השייכות לקיבוצים באיזור העמק עלו אתמול באש. ושומר המועסק במקום בשם צבי וולמן נפגע באורח קל משאיפת עשן.

אתמול, סמוך לשעה 1 בצהריים, פרצה דליקה מול מפעל פרי העמק במגדל העמק, באיזור בו מאוחסנות בלות הכותנה לפני שהן מועברות למנפטת העמק. למקום הוזעקו ארבע מכוניות כיבוי אש שעסקו במשך שעות בפעולות הכיבוי, ועם רדת החשכה עדיין שהו במקום כבאים שעסקו בכיבוי מוקדים קטנים שנשארו בשטח.

משטרת תחנת מגדל העמק פתחה בחקירה. נבדקים כיווני חקירה שונים ובין היתר האפשרות שהיתה זו הצתה על רקע חבלני.

כתבנו מציין, כי השומר טען במשטרה כי ראה דמות הנעלמת מהמקום. כן גילו חוקרי שריפות שני מוקדי הצתה. יצויין כי מכירה של בלה אחת מגיעה לכ־7000 דולר. במועצה האזורית יזרעאל קושרים את ההצתה הזו עם ההצתה שהיתה בקיבוץ יזרעאל ועקירת עצי האבוקדו שהיתה בקיבוץ הרדוף השבוע.

הורים חשודים בפגיעה חמורה בבתם הסובלת מפגיעה מוחית

עתיים

בית המשפט דחה ביום ו' את בקשת המשטרה לעצור לעשרה ימים זוג הורים החשודים בגרימת חבלה חמורה לתינוקתם בת השלושה חודשים הסובלת מפגיעה מוחית.

בא כוח המשטרה טען בבית משפט השלום בתל־אביב, כי לפני כשלושה שבועות אושפזה התינוקת בבית החולים "שיבא" בתל השומר לאחר שהוריה התלוננו כי היא מתנהגת בצורה מוזרה ובחוסר שקט. בבדיקה ראשונית לא נמצאו על גופה כל סימני אלימות. כעבור 10 ימים אושפזה שנית, והפעם התגלה שבר גם ברגלה. ביום ד' נבדקה שוב והתגלו סימני שריטות בצוואר.

החוקר טען, כי מדובר במעשה חמור בתינוקת מוכת גורל. הוא סיפר כי הוריה של התינוקת היו תחת מעקב פסיכיאטרי, לאחר שהרופאים הביעו חשש מהתנהגות ההורים, שהפכו למטרד לצוות הרפואי בבית החולים. "הניעצר דרוש כדי להגן על שלומה של התינוקת", אמר החוקר.

האב, בן 24 סיפר, כי הזעיק את המשטרה כיוון שבתו עמדה למות. "אילו היינו שונאים את בתנו לא היינו מביאים אותה לבית החולים", אמר. האם, בת 20 טענה, כי בתה הובאה לבית החולים ללא הכרה, "והרופא אשר טען בתחילה כי איבדה את הכרתה כתוצאה ממכה שאני ובעלי נתנו לה, התנצל לאחר מכן.

השופט אבינדור סלטון הורה לשחרר את ההורים בערבות, בציינו כי החלטתו נתקבלה לאחר לבטים, כיוון שנסיבות המקרה הינן חמורות ובלתי רגילות. ההורים טענו, כי אלמוני מעולל לבתם את הדברים האלה. "בשלב זה איני מוצא עילה מעצר מספקת לעצור את ההורים".

13 נערים מה"כרמל" חשודים בעשרות פריצות וגניבות

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה עצרה 13 נערים בני טובים כחשודים בעשרות התפרצויות וגניבות בכל רחבי העיר חיפה.

מערכת סטריאו שנתגלתה בכלוב חיות בגן החיות בעיר, הביאה למעצרם של שני נערים. הם הודו בחקירתם במשטרה שהתפרצו לבית הקפה כרמל במרכז הכרמל בחיפה, וגנבו מהם את המערכת הסטריאו. השניים הודו בפריצה נוספת לחנות הסכוכה. 10 נערים בני 16־18 המתגוררים בכרמל ואשר לכולם אופנועים נעצרו כחשודים בביצוע 45 התפרצויות וגניבות בחלקים שונים של העיר.

ברשות הנערים נמצאו עשרות מכשירי רדיו טייפ גנובים לרכב, שלדות אופנועים וחלקי מנוע. נגד שמונה מהנערים יוגשו כתבי אישום בימים הקרובים. עשרות מכשירי רדיו טייפ לרכב וסחורה נוספת נמצאה ברשותו של נער נוסף שהודה בביצוע 30 מעשי פריצות וגניבות לכלי רכב בחיפה.

ביום שישי ערכה משטרת מרחב חיפה תערוכה לתושבים שנפגעו. כתבנו מזכיר, כי בעבר נעצרה קבוצת נערים בני טובים מהכרמל שהיו מעורבים בהתפרצויות וגניבות לצורך רכישת סמים.

ביום השלושים לפטירת חברתנו
מרים קורץ
נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה
ביום שלישי, 8.11.88, בשעה 15.00
קיבוץ איילון

ביום השלושים לפטירת חברתנו
דובה ניב
נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה
ביום חמישי, 10.11.88, בשעה 15.00
קיבוץ איילון

חברתנו
יהודית (אידקא) שטיינר
אשר נפטרה בתאריך 24.3.88
וצוותה את גופתה למדע
תובא לקבורה ביום שני, 7.11.88, בשעה 15.00 בקיבוצנו
המשפחה
ובית מגידו